Klämmiga pojkar : Berättelse för pojkar

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Snobben

Det var klart som dagen att han skulle kallas för Snobben, för det finns väl ingen renhårig grabb i hela kristenheten som tvättar sig frivilligt. Utom om söndag då pappa tittar på. Allra helst om han skurit sig när han rakade sig. Det var inte långt till en vinge då, som väl var och en vet, som har en pappa. Eller om kragknappen trillat under byrån! Eller om halsduken inte åkt glatt och ordentligt i kragen, dubbelvikt krage förstås. Som också var och en vet som har en pappa med dubbelvikt krage.

Apråpen om det! Så låg jag i samma skrubb som min, inte krage, för det har jag ingen, som väl är, utan pappa i somras på österskär hos Västermans.

Och apråpen också om det, så kan jag inte begripa varför dorn inte håller styvare på kompassen och lägger jämt om jämt nair dorn döper sig. För bor man på österskär så ska man väl heta österman och inte Västerman. Då kan man ju lika väl kalla det man knycker från ett äpple träd för päron.

Vi badade förstås varenda dag och det måtte väl vara tvätt nog. Men det var inte nog. Teminstingen inte om söndag morgon, så mycket är säkert. Och om det varit dåligt fiskeväder och pappa inte varit ute i soluppgången.

Söndagsfrid håller jag lika styvt på som faster, så jag smet, om jag vaknade i tid, när det varit dåligt fiskeväder.

Men det var inte sagt att jag vaknade i tid, utan fick vara med om tvålskrubbning och annat otyg. Det6 EBBE LIEBERATH

gick väl an om vi vaknade båda på en gång, för då gick vi bara ner och badade och då var det aldrig så kinkigt med tvålen.

Men, du store, om jag inte vaknade före dragkampen mellan kragen och halsduken! En lördagskväll, när dorn dansat på dansbanan, och både mamma och pappa och Lotta glömt att isäga till oss gå och lägga oss, så var jag redigt sömnig när jag knöt mig, då tänkte jag på söndagsfriden. Och så visste jag att dorn stora hade kräftkalas efteråt. Och så mycket är då säkert att ingen söndagsmorgon är så otäck som efter kräftkalas! Om man inte vaknar i tid förstås.

Inte för tio kondis om da'n i ett helt år skulle jag vilja vara halsduk en sådan söndagsmorgon!

För att göra det lättare för den stackaren, som var rödprickig och av siden eller sammet eller vad det var, så smet jag in i mammas rum och tog lite talk, som fruntimmer häver i skorna, när dorn är för trånga, ekorna förstås. Och så pudrade jag pappas dubbelvikta i vecket — alltihop riktigt ordentligt. Och sen somnade jag som ett gott barn.

Det blev inte mycket med friden den sönda'n!

Men det var om Snobben jag skulle berätta. Olle påstod att Snobbens pappa hade — armband! Arma son till en sådan far!

Och Snobben själv hade parafyn på en näsduk första gången han var med i laget. Men inte en gång till. Varken

lukt eller näsduk, var så säker!

Och så gick han omkring med en lång röd och vit och blå slips, när hans mamma inte såg det. Således var det han som snobbade med sig själv, inte mamma hans, som snobbade med honom. Som ju händer väl varenda grabb, som inte listar sig undan i tid före dorn storas frukost.

Och så tvättade han sig jämt, när ingen annan än vi såg det! Och det var stopp att få honom att vänja sig av med.

Undra på att han fick heta Snobben!

I början tyckte vi allihop att han var mer än lovligt otrevlig så som han gick omkring och mallade sigKLÄMMIGA POJKAR 7

med den brokiga slipsen till morgon, middag och kväll. Men hur det var så glömde vi så smått av grannlåten och hade fördrag med kollit, fast vi allihop tyckte han lika väl kunnat ge sig i lag med andra pojkar än just med oss. Inte för att han inte kunde vara med om vilket skoj som helst, för det var han och ofta kunde han hitta på riktigt bra sådant där, som dorn stora kallar för rackartyg. Men under åtminstone fjorton dar gick vi lite var och kände på oss att han inte gillade våra hyss, fast han ingenting sa. Han vågade inte, trodde vi, och då är man aldrig säker för att man inte har en 'sladderkäring att göra med, bäst det är.

Han var fin att gå på händer och hjula och inte alls bortkommen på slangbåge. Var han nu kunnat lära sig det. För en grabb med benat hår och halsduk och sådant där, lär sig inte sådant medsamma inte. En sådan fumlig ynkedom bara skjuter sig på tumnageln så den blir blå i ett nysande, och sedan skriker han som en gris och vågar inte försöka en gång till. Och hans pappa såg ut att aldrig i livet ha så mycke som sett en slangbåge ens, att inte tala om hans mamma som var så fin så det fräste om henne, när hon gick.

Men, som sagt, vi tyckte aldrig riktigt om honom. Han var besatt av »kultur», som gubben i våran klass säger. Och kultur måste vara något riktigt moj, temin-stone passar det inte för grabbar.

Men man ska inte döma hundar efter hårstråna som våran biologigubbe säger. En söndagsförmiddag hemma i Snobbens trädgård blev oss »mycket uppenbarat, om ni tänker, tänker och tänker», som matematikgubben kör med jämt.

Vi hade hela morgonen följt efter en positivspelare, en svart fuling, som var låghalt och hade en apa med sig. Vi skojade väldigt med honom för han förstod inte vad vi sa, och så skg det så skojigt ut när positivet, som apan satt på, guppade härs och tvärs när han linkade fram. Han slog omkring sig och skrek på ett språk som ingen kunde förstå och apan gjorde likadant, Se. vi hade livat värre,8

EBBE LIEBERATH

Våran starkaste grabb, som vi kallade Proppen, för han i julas hade en gullpapperspåse på huvet då han var stjärngosse, var en tokstolle, som var kvarsittare och hade nedsatt sedebetyg och allting. Han var den som levde värst med svartingen så vi skrattade, så vi kunde gå åt allihop. Utom Snobben.

Vi tyckte nog lite var att Snobben kunde gå hem och lägga sig, när han i alla fall inte ville vara med, för det känns aldrig trevligt att ha en prisse omkring sig som går och ser ut som om han helst ville skälla ut en. Men det vågade han förstås inte, för Proppen var inte god att tas med, om han blev arg. Och det blev han alltid, när han såg att vi inte gillade honom skarpt.

Jag såg ett par gånger att Snobben såg ut att vilja säga något. Men jag sa honom att akta sej väldigt noga för att hosta mot Proppen och att gå sin väg i stället. Tänka sig Snobben och Proppen gå en rond! Proppen behövde bara nysa, iså adjöss med Snobben! Men han bara ryckte på axlarna, och jag lät honom hänga med, fast jag såg, att det kokade i ögona på'n.

Till sist när vi allihop, utom Snobben förstås, ställde oss framför positivet och började härma gubben och vevade med armarna och gick an med Proppen i spetsen, så kunde Snobben inte styra sig längre.

Han gick rätt inpå Proppen och sa så högt så vi hörde det allihop genom oläten:

— Vad skulle du säga om vi ställde oss och härmade far din med hyveln, va?

Vi slog stopp i maskin över lag och jag tänkte att nu blir det synd om Snobbens pappas grabb.

— Angår det dej? svarade Proppen och hissade dynamitflagg, ett farligt tecken, mycket farligt.

— Han lever på det där, sade Snobben och knyckte med tummen åt positivet till.

Dorn stod så nära varandra, att det var nästan som clinch, så det var väl därför som Proppen avstod från smockan. Eljest var det olikt honom att inte klippa till tvärt. Arg var han som en geting, det varDär låg han och gömde huvudet i armarna.

inte svårt att se, och han blev inte mildare av att vi andra inte ville härja längre, för vi hade nog som på känn att Snobben hade rätt, fast ingen av oss vågat mopsa sig.

— Än sen då? Snobb! fräste han rätt opp i näsan på Snobben.

— Mobb! fräste Snobben tillbaka alldeles som på rim.

Men det blev inget av fast Snobben vände sig om och hyvade en karamell till apan.

Det var djärvt gjort att vända ryggen till, för han kunde ju inte veta vad som kunde hända och i baken har man ju ingenting att parera med. Så vi tyckte det var väldigt klämmigt gjort. Vad han menade med mobb visste ingen av oss, men vi förstod nog att det inte var något smeknamn just.

För resten hissade han dynamitflagg han också, och det blev oss plötsligt uppenbarat att Snobben kanske inte var att leka med ändå när allt kom omkring. Rädd var han åtminstone inte, och det hade vi trott allihop ända tills då. Och han var nog stark också. Eljest hade han väl inte vågat mopsa sig mot en sådan som Proppen.

Det blev, som sagt, inget av, men den dipplimatiska horisonten var förmörkad av täta moln, som det står i böckerna. Och bägge två gick omkring varandra som två stelbenta jyckar med raggen på ända.

Varför Proppen inte dängde till förstår jag inte ännu i denna dag. Det hade varit mycket renhårigare än att gå omkring så gott som en hel timma och bara retas.

Han bara stack och stack, så hade jag varit i Snobbens ställe, så hade jag gått hem.

Men Snobben bara ryckte på axlarna och bad Proppen hålla muggan. Det var precis som om han var nöjd bara vi inte härmade positivhaiar en. Det skoj vi skrek eller ropade brydde han sig inte om. För gubben förstod ju inte ett ord, och för resten gav han lika gott igen, så vitt jag kunde begripa, fast på sitt eget

språk, som väl ingen förnuftig grabb tänkt på att lära sig.

Det dröjde emellertid inte så värst länge förrän Proppen förstod schäsen och började härma igen. Men han blev ännu ilsknare, när han såg att vi höll med Snobben och lät bli, och till slut lappade han till — mej!

Det tyckte jag var kymigt gjort, för en renhårig grabb behöver väl inte dansa efter vem som helsts pipa! Och för resten såg jag på alla dorn andra att dom också tyckte det var grunt att härma en som var halt. Så han kunde gärna lappat till över lag.

Nu var jag den ende som fick fläskläpp i hastigheten. Och sådant är inte rättvist. Det var ju inte lönt att göra sig grön och knyta nävarna, för då hade jag säkert fått en vinge till.

Det är nog bra att ha en hövding eller påhittare som Proppen, för han är nog den styvaste som finns i den vägen i Skandinaviens land. Men det får vara måtta med fältherrelaterna som historiegubben säger om Karl den tolvte. När han blev riktigt bos på någon, som inte var ryss eller sachsare eller dansk eller Aurora Königsmark, så gick den hederspricken in i sultanens tält och knot sig kring en glödgad kanonkula i stället för att klå en som hörde till hans gång

Proppen är nog skarp han med, men inte går han opp mot Karl den tolvte. Och sedan Snobben kom med i laget så hade han börjat bli besvärlig emellanåt. Det var nog så att han skämdes ibland, åtminstone var han inte fullt så

sprallig som vanligt, så snart Snobben var med. Så var det för resten med oss allihop, men vi andra hade börjat tycka om Snobben men det hade inte Proppen gjort än Och det skall bli livat att se hur det går med den saken efter det som hände i Snobbens trädgård.

Nå, Snobben lade sig inte i min smocka, fast jag tyckte det såg ut ett slag som han ville. Vi fortsatte efter positivhalaren till den ena gården efter den andra, men det var inte så livat som förut, för det blev snart utslitet det där att se Proppen veva ensam och hoppa galen framför apan.12

EBBE LIEBERATH

Så kom vi emellertid in på Snobbens gård, och då hände det.

Proppen nöjde sig inte med att veva med armen och härma positivet, som han för resten gjorde riktigt bra, nästan musikaliskt för det var likt. Utan bäst det var for han in i vedboden och fick tag i en låda och ett klädstreck. Och innan vi visste ordet av så hade han lådan på ryggen och började linka omkring precis isom positivhalaren. Jag höll nära på att brista i skratt så lustigt likt var det. Men det blev annat av! Det klack till i mig så jag tyckte jag krympte ihop i byxorna, för jag hade börjat tycka om Snobben, och jag nästan vände mig bort för att slippa se hur mycket stryk han skulle få.

Snobben hissade dynamitflagg men blev tvärt vit som en vågg i synen, då han fick se Proppen börja halta med lådan. På en miljontedels sekund var han över honom. Lådan smällde i backen och på nästa miljontedel hade Proppen hunnit få flera smockor än han själv gett på en hel dag.

Det riktigt smaskade i kindbackarna på honom och kom hem med ett konstigt, dovt ljud, när slagena haglade på skallen, sedan mössan trillat av.

Nå, Proppen sansade sig till sist efter överraskningen. Och så började valsen på allvar!

Men det var inte svårt att se vern det var som hade övertaget i den dansen, fast jag erkänner att jag blev rädd ett tag, när Proppen fick in en upperkutt, så det brakade i oss som bara såg på. Men i blinken efteråt hade han själv en lika dan, vände benen i vädret och slog i däck så dammet rök.

Och där låg han och började skrika och gömde huvudet i armarna. Han trodde förstås som vi andra att Snobben skulle kasta sig över honom där han låg och ge honom så mycke han tålde och lite till. För Snobben var verkligen hemsk att se på, men väldigt stilig också.

Men han bara petade till honom ett slag med foten och isa åt honom att stiga upp så skulle han få mer.Det var stiligt gjort, tyckte vi allihop, som visste hur Proppen brukade gå an när han fått omkull någon. Men Proppen bara skrek.

— Opp me dej då, och gå hem och tvätta dej, krrrake! sa Snobben och gick bort och gav positivha-laren en femöring. Och då lyfte han på mössan precis som för en fröken, och positivhalaren fick tårar i ögonen och bockade och pladdrade och hade sig.

Och sen så bara knyckte han på nacken, spottade en stråle blod och sa:

— Kom grabbar, så går vi och kickar boll.

Vi hade aldrig i varat liv sett eller hört något så istiligt förr, så nu heter han Julle, som han är döpt till, och inte Snobben längre.

Proppen

Det kan då ingen säga annat än att han förtjänade vad han fick våran starkaste grabb — ja det vill säga nu är han väl förstås inte den starkaste längre, efter som Snobben kunde ge honom så väldigt med drag. Utan nu är Julle, som Snobben är döpt till, den starkaste. Ja, nog förtjänte han det alltid, för det är grunt att härma en som är halt.

Vi hade det ju förstås på känn allihop, men vern i all sin tid vågade mopsa sig mot den!

Vi for till plugget på samma spårvagn morgonen efteråt. Och du Store iså han skg ut! Och tänka sig att det hade Julle, Snobben, gjort alltihop. Han som ingen trott kunna göra annat än gå i halsduk och lukta parafyn.

— God dag, Gustav, sade jag. För jag kände i luften, att det inte var värt att kalla honom för Proppen som vanligt.

Han sade ingenting, men han såg inte bara förlägen ut, så jag tyckte det var kallt på främre plattformen, där han stod, och hoppade i stället opp på den bakre.

Jag hade fläskläpp efter smockan jag fick i hastigheten. Men vad var det mot som han såg ut. Hela munnen såg ut som en nyupptagen rödbeta och han kunde bara plira med ett öga, för det andra låg bakom något som liknade när man viker en gummislang dubbel. Och mössan måste han ha på nacken för där var en stor bula mitt i pannan. Så nog var han »stilig så det förslog.

Och är hans pappa likadan som min, så vet jag att han var öm på flera ställen än i ansiktet.

Konstigt med dorn stora i alla fall! Har man fått smörj, så det värker överallt, och kommer hem med litet näsblod eller så, så gråter mamma, fast det ju inte är hon som fått stryk. Och pappa slåss. Precis som om det inte var nog med det man fått! Jag undrar vad han själv skulle säga om han kom hem och hade fått redigt med stryk, och så för exempel farmor gav sig på'n och gav honom mer. Sådant tycker jag är grunt. För det hjälper inte stort att man får den sortens drag på andra ställen. Nå, pappa kan ju göra som han vill, förstås, för farmor är 73 år, så det blir nog inget bevänt med det draget, som hon kan komma med.

Pappa säger att jag inte får slåss. Men varför islåss han själv då? Det övergår min intligäns. För han kan väl aldrig mena att om där kommer en kille och lappar till en, att man inte ska lappa igen? Jag ville då inte vara i den killens byxor som kom och lappade till honom. Men det skulle vara livat att se på.

Dessbättre var dom därhemma borta på kalas när jag kom hem med fläskläppen, så det var bara Lina hemma, som höll is på och kände på tänderna. Och det var ingen som var lös den gången.

Och den som aktade sig väldigt noga för att hinna med att springa in och säga godmorron och adjö, innan man snodde till sju-och-femton-vagnen det var allt undertecknad, Adolf Efraim Emanuel Jäderblom, det!

Men hos Proppens var ingen på kalas den kvällen, så han var nog mör i eftermiddan också, det är min tro. Och sådant mår man inte bra av, det vet jag.

På frukostrasten träffade jag Julle, som Snobben är döpt till som sagt, och talade om för honom hur Proppen såg ut. Jag trodde förstås att han skulle bli glad och skratta och så där. Men den konstiga pricken bara ryckte på axlarna och tittade på mig ett tag och sa:

— Nå, än sen då, sa han och gick sin väg.

Det kändes ett tag som om han ville säga 'gör dej inte grön' eller så. Ungefär som när någon försöker maska för löjtnanten i gymnastiken och skvallra på någon, som klättrat olovandes i stängerna för exempel.

Men så slog det mig som en blixt! Snobben var rädd för Proppens hämnd! Det var just vad han var! Och jag undrade inte på't för resten. För kände jag Proppen rätt så! Han behövde bara bli lite i ordning i ansiktet igen så!

Jag gick och letade upp Proppen i hans plugg och talade om för honom att Snobben var rädd för honom. Dessbättre hann jag böja mig ned så det blev bara mössan, som fick vingen. Under billogitimmen satt jag försänkt i djupa funderingar, som det står i böckerna, inte billogiböckerna.

Den ene var rädd för den andre, när jag talade om för honom hur den andre såg ut. Och den andre blev arg på —

mej! — för att den andre var rädd för honom. Var det inte retligt, sådant?

I detsamma slängde billogigubben till mig en fråga och jag svarade »ståndare och pistiller», så jag blev utkörd. För sån't har inte hackspettar i stjärten, sade han.

När jag kom ut i korridoren och just skulle börja sortera mina frimärken i fönsterposten i fönstret, som inte syns från rektorsrummet mitt emot, så fick jag se Snobben sitta och dingla med benen på trappräcket.

— Tjanis, sade jag, är du också utkörd?

— Ja.

— Vad då för?

— Gubben fick en pappersplugg i nacken, när han stod framme vid tavlan.

— Hade du blåsrör? Det visste jag inte. Av glas? Får jag se?

— Har inget blåsrör, och det var för resten inte jag.

— Äsch, mej behöver du väl inte smäcka för, sade jag. Får jag se på röret.

Då alldeles i detsamma kom deras mattematik-gubbe ut i korridoren och gick fram till Snobben. Jag hann inte smita och för resten hade jag alla frimärkena i fönsterposten, så jag blev redigt rädd, för det är aldrig roligt att se på när någon får stryk av en magister. För det är precis som om det nästa sekund

kunde hända en själv. Men döm om min gränslösa förvåning som det står i böckerna!

Gubben körde pekpinnen under armen och sträckte fram handen och sade:

— Julle, sade han. Jag her om ursäkt och vill att du kommer in igen, så jag får göra det inför alla kamraterna. Visste du vem det var?

— Ja, sade Julle och hoppade ned från räcket. Jag visste inte på en lång stund vilken som var stiligast gubben eller Julle. Gubben såg så snäll ut som aldrig det och Julle vart röd i ansiktet. Men inte dynamitflagg den gången. Han såg bara förlägen ut och underläppen darrade, så jag var rädd för att han skulle ta till lipen, och det skulle ju skämt alltihop. För han var så grann, där han stod!

— Präktigt gjort av dig, min gosse, isade gubben •och såg så snäll ut som om han aldrig läst en rad mattematik i hela sitt liv. Kom nu, sade han.

Och så gick dorn.

Jag har aldrig haft så tråkigt någon gång när jag varit utkörd, som då, sedan dorn gick. Och det dröjde en evighet tills vaktis kom gnoende för att ringa, så jag kunde få tala om för allihop hur stilig Julle var.

Den var inte rädd för någon Propp inte!

Och när Julles klass kom ut och dorn började hissa honom och mattematikgubben stod bredvid och bara skrattade, fast han var korridorvakt, så var vi i våran klass med också hela bunten.

Sedan på eftermiddagen var vi hela laget utom Proppen ute på ängen och kickade boll. Julle var över-styv målvakt och aldrig i hela vårt liv hade vi sett en som kunde slänga sig så hur som helst efter bollen som han och ibland smälla i backen så stor han var, så det sjöng om'et. Och det ville till väldigt fina komm-binnaschoner, som det står i tidningen, för att få in en boll mellan rockarna — för målbur hade vi ingen — när han stod i mål.

Proppen höll sig borta i flera dar, så spänningen, som vi alla var i, över hur det skulle gå när Julle och han råkades igen, gav sig så smått undan för undan.

Men vi var alla på det klara med att han bara väntade tills han blev i form igen. Sen så! Det vill säga alla utom Julle, för han brydde sig inte om någonting.

Men iså en kväll var vi allihop utom Proppen borta och härjade på ett bygge. Det var väldigt skojigt att balansera på bjälkarna och leka tafatt över hela härligheten och allt eftersom det mörknade blev det väldigt spännande. Allrahelst .som man var uppe i andra våningen och skg det bara som ett svart djup ända ned i källaren. Det killade i maggropen när man kutade i väg på bjälkarna, som månen lyste på, och det var kolsvart inunder, och det blev varmt i nacken när man äntligen slog armarna över murkanten på andra sidan. Min pappa kom förbi och förbjöd oss hålla på så där, för det var mycket farligt sade han. Och det kanske det var.

Han visste väl att jag skulle lyda, och han trodde väl att dom andra skulle göra det också. Men det gjorde dorn inte, förstås. För vad har din pappa med oss att göra, sa dorn, när han gått. Så jag var dömd att bara titta på och var för resten glad att jag inte fick gå hem tvärt. Mina dagars upphov var på gott humör och när han såg att min kavaj inte var nersmord, så slapp jag att gå hem. Men hade jag bara varit i närheten av kalkhoarna och fått den allra minsta lilla kalkplätt på kläderna, så skulle ni sett på en som fått loma hem.

Jag vill inte tänka på den kvällen då vi slagit bottnarna ur några tomma cementtunnor och rullat dom upp för backen utanför Proppens!

Man blev alldeles yr och vimmelkantig när man rullat utför i tunnan, men det var väldigt skojigt och det gick med väldig fart.

Men det är ju så klart att man blev cementig så stor man var, förstås. Jag hade glömt att ta på mig mina o veralisar! Och om hela laget hade borstat aldrig så, så blev sjömansblusen inte bättre för det och inte byxorna och strumporna heller. Och så var det söndag till på köpet! Det skulle varit väldigt skönt att ha varit ur både blusen och strumporna och byxorna den kvällen!

Nå. Jag satt där som det lydiga barn jag var, som det står om Georg Wassington i Amerika, och tittade på, och bäst det var fick jag syn på Proppen, som kom smygande på lömska fjät i mörkret, som det står nånstans. Han dök upp så tätt inpå mig, att det sa klack i bröstet i hastigheten. Men så visslade han våran signal och med ens blev dorn tysta uppe på bygget, alla utom Julle, som väl inte hörde den kan jag tro.

— Heja grabbar, ropade Proppen halvhögt, kom ner! Pappa kommer!

Nu visste vi att Proppens pappa var verkmästare på det bygget och det gällde att akta sig väldigt noga att råka ut för den, när han var arg. För han gjorde ingen skillnad på mitt och ditt som kristendomsgubben säger, utan klådde en så det kändes efter i flera dagar antingen en stackare var hans egenhändiga grabb eller inte.

En gång när arbetarna på bygget hade frukostrast, så lekte några av dorn spänna kyrka. Och Olle och jag stod ett stycke därifrån med våra käppar och ler-klimpar, väldigt seg och bra lera. Och när en av dom hade just böjt sig ned för att stå, så svepte Olle till så mycket han orkade. Arbetaren måtte haft bara overallsen på sig för det sa smiitt, när det träffade. Men arbetaren så inte smitt! Vi gick inte därifrån, Olle och jag.

Nå. Alla grabbarna dråsade ned och vi smet bakom plankhögarna allihop, utom Julle, som stod kvar en trappa opp och frågade vad vi snodde för.

Det blev han snart varse stackaren! För Proppens pappa kom i detsamma och sa åt honom att komma ner.

Och det gjorde han den dummingen! Annars är det ju den lättaste sak i världen för en smidig grabb att klara sig på ett bygge, när dorn bara är en som är efter en.

Men då kom det konstigaste av alltihop. När Julle äntrade ned för sista biten av plankvandringen som såg ut som en trappa, gjorde Proppens pappa ett rusande framåt för att hugga honom. Men just som han skulle till att ta honom i hampan såg jag hur han

föll i backen i detsamma som det small av en ribba, som bräcktes. Och nu hörde vi Proppen ropa:

— Sno dej, Julle!

Julle snodde förstås och vi med. Väldigt fort. Och när vi samlats hela laget bakom borgmästarens växthus, så var Proppen med! Se så, tänkte vi lite till mans, nu är det färdigt! Nu slår hämndens gökklocka för Julle, som vi lärt oss hålla väldigt styvt på.

Både Olle och jag såg att Proppen hade en ribb-stump i näven, och tyckte att med tillhygge skulle han då inte få slåss. Jämnt om jämnt ska det vara, och rent spel, och vi visste sedan gammalt att Proppen inte var så noga med sådant, så vi kastade oss på honom i ett enda rykande för att få tag i ribbstumpen.

Det var Olle som fick fläskläpp den gången, och jag fick aldrig tag i ribbstumpen, för Julle högg mig i axeln och frågade vad det var åt mig.

Den grymt otacksamme Göran Persson, som det står i historien, förstod icke rikets bästa. Det är inte nådigt att få en ribbstump i skallen, i synnerhet om Proppen dänger till. Dock, han må svara själv för sina öden, som prästen säger till Juutas.

Så vi bara väntade på att valsen skulle börja.

Men naste mir gesehen! Julle bara reste näsan i vädret och vädrade i vind som en sån där grann fullblodshäst med röda näsborrar. Så sträckte han fram näven och sa: ~— Propp, sa han. Jag är inte arg på dig ett dugg.

— Inte jag på dig heller, sa Proppen och släppte ribbstumpen och grabbade tag.

Det var inte många sekunder dorn stod så där, för sådant gör dorn bara på bio och aldrig i verkligheten. Om det är renhåriga grabbar, förstås, och inte jäntor. För dorn skall ju alltid åma sig och gå an.

Det var först långt efteråt, som vi fick veta att det var Proppen, som satt krokben för far sin med ribban. Hur han bara vågade kunde jag aldrig förstå. Och inte heller hur dom klarade opp den saken. Men min pappa, som är väldigt bussig, sa att Proppen nog varen präktig pojke när allt kom omkring. Han har bara fått för mycke stryk i sina dar, sa han.

Jag bara undrar vad han menar med för mycke.

Det där med ribban var längesedan glömt och förlåtet, sa han, för han hade talat med Proppens pappa.

Så nu är luften i laget renad på alla vis.

Fylax

Jag skrev sist att luften i laget var rensad. För det var den. Och det var min bussiga pappa! Inte rensad. För vad den saken anbelangar så badar han och duschar och står i vareviga dag så man kan må illa för mindre galenskaper än så. Men det var han som klarade Proppen, när han satt krokben för far sin. Inte bara så att han slapp smörj den gången utan Proppen sa själv att nu får han aldrig stryk. Och det är väldigt bussigt för honom det. För han måtte fått mer än vanliga grabbar, efter som pappa sa att han fått för mycke i sina dar. Proppen förstås.

Jag brann av nyfikenhet, alldeles som Huckleberry Finn, att få veta hur pappa burit sig åt, och tänkte just fråga honom i dag på morgonen. Men så såg jag att han hade skurit sig, när han rakade sig, för han hade bomullstuss på hakan. Och då aktade man sig väldigt noga för att fråga före frukost! Och så fick vi skinka och ägg, som är det bästa jag vet, så jag glömde av'et. Då.

Först frågade jag Proppen, men han visste ingenting. Han bara konstiturade facktum, sa han. Vad nu facktum kan ha med stryk att göra. Men det hade han väl lärt sig av far sin, som egentligen är byggnadssnickare.

Jag ville inte fråga vad facktum var för någe, för det man inte lägger sig i, det slipper man att ta sig ur, säger farmor, och det är inte roligt att få ett flatskratt i ansiktet.

Men så fram på förmiddagen, när jag var ute i skogen med pappa, som är det roligaste som finns, så

sa jäg att alla grabbarna tyckte han var väldigt bra scm klarat Proppen för stryk mera. Det var välan dipplimatiskt att inte fråga. Utan bara säga som det var. Men han bara skrattade och sa:

— T jaa, sa han, det var inte jag egentligen utan det var Julle.

— Julle? utropade jag med ett halvtjog frågetecken och utropstecken, fast jag inte har plats att skriva dom. Utan dorn får ni tänka er, ärade läsare. Utropade, står det i böckerna, fast jag aldrig har hört att folk utropar annat än på auktioner. Jo, när lilla syster lagt en groda i farmors sykorg. Då utropade farmor, .så det hördes i källaren femti villor från våran. Bär var jag, så kom inte och säg att det var jag, som pillat dit grodan. Olle och jag höll på med en båt i deras källare, så det så.

— Ja, just Julle. Du kan fråga honom själv, sa han. Just i detsamma fick jag se Proppen och Fylax

oppe i en oxel. Dorn hälsade och såg försmädliga ut för jag var söndagsklädd. Men pappa stannade och började skoja med dorn och bäst det var slog han mig i ändan och sa:

— Opp med dig, du också, sa han. Bärena ä goda nu efter frosten. Adjö med er.

Och så gick han.

Nu tänkte jag, ska ni få se på en, som klarar söndagskläder, för nu har han själv sagt åt mig att klättra upp. Och jag Adolf Efraim Emanuel Jäderblom är en lydig son.

Ni ska tro dorn gjorde ögon! För dorn visste att mina schevjåttbrallor var mammas ögondiamant. Det var bra skönt att få vara människa fast man var sön-dägsklädd. Skarp pappa, den!

Fylax glodde värst. Han är den femte grabben i gänget och rödhårig som allt ont. Han heter Emil, men borgmästaren har en röd hund, som heter Fylax.

Snart befann jag mig i en bekväm sittas jon, som kardinal Rischeljö i De tre musketörerna. (Skarp film, aktare!) Och käkade oxelbär som andra dödliga, med en »hänförelse varav endast gossar äro mäktiga», som

en stolle skrivit nånstans i en bok, som moster Elvine läser i, som är lärarinna i en 'småskola.

Som om det fanns en enda grabb i hela Judans land och Sverige med, som blev mäktig utav hänförelse! Har man inte nävarna i ordning och kan knepet, så kan. man allt hälsa hem med hänförelsen. För resten så säjer hon också att äppelkaka är mäktig, och kroppkakor och medmera, medmera. Konstiga böcker dorn måste läsa, när dorn är lärarinnor för glin!

Oxelbär är väldigt gott. När jag sett på Proppen en stund brann frågan på mina läppar. Fast det sved inte som lilla syster trodde, att det gjorde på Dartan-jang, när mylladdy försökte sno sig, och en fråga brann på hans.

Men jag hann aldrig fråga, för Fylax' gren brast så han dånade i backen och både Proppen, och jag fick en stunds göra med att be honom hålla mun för han skrek värre än en gröngöling i regnväder. Han fick en bula i nacken, men det var också alltihop, han gormade för. Det var ingen fara med honom för när han inte fick medhåll, så gick han hem, fast två knappar rukit ur kavajen.

I detsamma kom Julle och Olle och hela högen ditlockade av stridslarmet, som dorn trodde. Dom var på hemväg för det var middasdags för allihop, utom Julle, och när Proppen fick höra det så snodde han också, så det blev bara jag och Julle kvar i oxeln.

— Hur bar du dig åt att klara Proppen, frågade jag.

— Jag? sa han.

— Ja, just du. Pappa .säger att det var du.

Då blev han röd och tittade bort ett slag. Men sen berättade han att han genast förstått, att det var Proppen som sköt ribban i vägen för far sin för att klara Julle.

— Och det kan du väl begripa var hyggligt gjort. ™ Visst, sa jag. Väldigt!

— Och sen när vi blivit vänner, följde jag honom hem och hörde hur mycke stryk han fick. Så mycke som han fick då har du aldrig fått i hela ditt liv.

— Sa du, ja, sa jag. Men gubben visste väl inget om vern det var med ribban?

— Nej, men så fick han jämt, sa han. Och när jag ingen pappa har och ingen att tala med, iså gick jag till din, för jag kunde slå mig i backen på att Proppen var en riktigt kul grabb i alla fall. Din pappa är prima, du.

— Stämmer, sa jag.

Och så gick jag hem och tyckte det skulle vara hemskt att äta söndagsmiddag med efterrätt och ingen pappa ha eller också ha en, som bara ger en stryk. Min hade väldigt långt kvar till »för mycke», det begrep jag först då.

Sen vid bordet kände jag att pappa tittade på mig, när jag inte kunde få i mig blåbärspuddingen, som han vet är det bästa jag vet. Och efteråt tog han in mig i rökrummet och tog mig under hakan så där snällt som ingen annan än han kan, och så sa han:

— Hur ha vi det, min gubbe? sa han.

Jag skulle inte vilja att grabbarna sett mig då, men vi var alldeles ensamma, och jag fick gråta så mycket jag ville. Han höll huvudet så hårt mot västen så jag kunde höra hur det dunkade där inne, och så sa han att jag skulle vara tacksam och glad så länge jag kunde känna så för mina kamrater som jag gjorde, sa han. Jag tror jag skulle kunnat gråta hela eftermiddan så snäll var han, men så lurade han mig å skratta och började berätta om en björnjakt, han varit med om, tills Lina kom in med kaffebrickan. Och då kom farmor och mamma och dom andra, och då smet jag, för jag var rädd, att mamma skulle se att jag gråtit och börja fråga. Och sånt där kan man ju inte tala med fruntimmer om.

När jag kom ut på vägen flög jag nästan rakt i magen på Proppens pappa i månskenet.

— Oj, vad du har bråttom, sa han. Skynda dig hem till Gustav så får du kaffe med dopp. Dorn andra är där.

Jag frågar bara: var det inte rätt, när jag sa, att luften var rensad? Dorn andra hemma hos Proppen! Innanför den dörren!

Om någon sagt det åt mig för en månad sedan, så skulle jag säkert trott, att han var snurr, allraminst.

Och om Proppens pappa sagt det då, så skulle jag slagit mig i häcken på att det var ett nidingsdåd som han hittat på igen. Tänka sig! Alla lammena i lejonets fruktansvärda kula!

Men det var sant. Där satt dorn alla killarna utom Fy lax och doppade och åt med armarna på bordet. Utom Julle, som satt som vanligt rak som en spik. Han är alltid så där överklassig, också när det inte behövs. Men vad gjorde det nu, när han var den han var och ingen pappa hade. Proppen hade fått en handduk över armen och isvassade och hade sig som en kypare och hällde i kaffe högt oppifrån så, det .skummade som svagdricka, så vi låg dubbla av skratt. Och hans mamma satt i en soffa och bara skrattade. Tänk att låta en sån massa grabbar härja i det bästa rummet!

Det var väldigt kul för resten, för Proppens pappa hade varit militär, visst väldigt högt, och där hängde två nedrans stiliga sablar på väggen och två porträtt med unjiformer, som var fanjunkare, sa Proppen, Bäst det var hörde vi att det visslade utanför.

Det var Fylax. Bulan i nacken var stor som ett äggf så mösskärmen satt långt ned på näsan, och med alla fräknarna och det röda håret, som stod åt alla väder såg han väldigt skojig ut, när han plirade mot ljuset. Det blev ett väldigt liv, när Olle hämtade in asseranssprutan, som var tom, och ,sa att den var en vakumkliner och börja pumpa Fylax om näsan för att suga bort fräknarna.

Fylax blev inte arg och när han inte blev arg så var det ju inget roligt längre.

— Ska vi inte ut och palla ett spårs, grabbar, sa Fylax. Mogna pall i varenda trädgård, både extraka-ner och gyllen och sötpall och allt vad ni vill.

Proppens mamma hade gått ut i köket, annars hade han väl inte vågat tala högt om att knycka äpplen.

— Ja kyss till, sa vi allihop.

Och så ramlade vi ut i tamburen och fick tag i mössorna och kavajerna och dråsade ned för trappan ut på gårdsplanen. Vi skulle just till att börja springa, då någon stannade. Så stannade en till. Och en till.

Och bäst det var stod vi allihop i en klump. Det var ingen som sa någonting men vi stod dar i alla fall, och då kunde man se vern som stannat först och det var Fy lax och en till. Proppen och Julle var inte med.

Vi undrade vart dorn tagit vägen, men eftersom vi visste, att dorn var styva löpare och finast på sexti meter i hela våran stadsdel, så trodde vi att dorn fanns långt bort i fjärran, där »han dröjer», .som pigorna sjunger.

Så började vi vissla som vanligt, men ingen kom.

Men då sa en, jag tror det var Långstroppen:

— Nå nu skäms jag, sa han. Titta!

Det lyste ur en källarglugg, och när vi tittade ned så såg vi Proppen stå och kyssa sin mamma med mössan på nacken och ena kavajärmen pådragen. Och i detsamma kom Julle löpande utför trappan.

— Ja, jag med, sa Fylax och la i väg med mössan på näsan oppför trappan, så Julle höll på att kantra, och in genom glasdörrarna så det brakade i fastigheten. Och vi efter.

Men när vi kom ner i källaren, så stod Långstroppen där och bugade sig och sa tack allt vad han orkade.

Han hade smitit källarvägen direkt utifrån. Det tyckte vi var grunt gjort. För om ett helt gäng burit sig dumt åt, så har inte en rättighet att springa i förväg och maska och göra sig grön, så en annan ska sent som han burit sig dummare åt än han.

Fylax blev arg som en geting och när vi kom ut i månskenet sedan, så gick dorn en rond, han och Långstroppen. Men. bara en. För Fylax är inte bortkommen, när det gäller. Han gjorde kort prods med Långstroppen. Långstroppen var knepig och försökte clincha, men Fylax hoppade undan och fick in en berömd rak vänster, som sände Långstroppen raklång mot repet, som var en törnrosbuske.

Jag skulle inte vilja smeka en törnstam längs efter, ens med näven och med handske på. Långstroppen gjorde det med nacken, så den såg ut som om dom försökt såga av huvudet med en dubbelsåg eller två.

Farmor kan utropa, som ovan, som det står i pratt e-

kollena, men inte kommer hon opp med Långstroppen i den sortens mattsch inte! Han härjade så pass att borgmästarens Fylax gav hals i nattens <stilla månbe-lysthet. Våran Fylax plockade fram sin näsduk, som väl varit ren någon gång i början av förra månaden och plåstrade om den fallne, så inte bloden skulle smeta ner hans skjorta så han skulle få smörj när han kom hem. Ett sant ridderligt drag, som det stod om den noble Atos i De tre musketörerna på bio (skarp film, se ovan).

— Håller du munnen på dej, ska du få palla så mycket du vill hemma i våran trädgård, sa Fylax.

Och då teg Långstroppen, var så klart. Helst som vi andra då också bad honom hålla tyst, för vi visste att vi skulle få varat munförråd fyllt lite var, för Långstroppen hade sjömansblus. Och en sjömansblus rymmer äpplen för en hel klass, om så är.

Det var för resten ingen konst för Fylax att vara ädel, för hans pappa, som tycks vara bussig, hade sagt åt honom att han fick ta så mycke frukt han ville. Men det visste vi inte förr än långt efteråt då ingen frukt fanns kvar. Och både Långstroppen och vi levde i oerhörd spänning medan han härjade i deras trädgård och det lyste ur alla fönster i villan och deras terrier gick på som en stolle i deråts tambur.

Månsken och nära på frost och det luktar kål och dill ur trädgårdarna, och iskalla äpplen som är mogna så det rinner i mungiporna, så mycke man orkar .sätta i sig! För Långstroppen slank genom häcken i flera resor och kom igen med blusen som en potatissäck ända upp till halsen. Undrar om indianernas sälla jaktmarker går opp mot det?

Till slut orkade vi knappt mer än bita i äpplena. Och då sa Fylax:

— Skrottarna, vem ska ha dorn?

— Allsmäktigen förstås, sa Långstroppen och Pyret och Bicykeln på en gång.

Julle och Proppen gick hem för klockan var mycke, sa dom, men vi andra gav oss i väg.

Allsmäktigen är en mallig prick, en fabrikör, som

är stadsfullmäktig och som jämt är efter oss och skäller och bråkar för ingenting antingen vi går, står eller cyklar, precis som om hela stadsdelen var hans.

Annars när vi skrottade allsmäktigens villa brukade vi först omringa bovens lya och så klämde vi till i alla fönsterna på en gång, då Proppen visslade. Men den här gången låg vi i klump och Fylax skötte rull-jangsen på sin modell. Det lyste ur fyra fönster, alltså ett fönster på två man. Fylax räknade ett, två, tre. Och så pangsmäll.

Men just i detsamma som det dånade i rutorna, ramlade en jungfru ut genom dörren och sprang mot grinden. Hon halkade och föll omkull och började öja sig värre. Vi snodde förstås, för man kan aldrig veta vad som kan komma efter en jungfru. Utom Fylax, som gick fram till henne där hon låg. Vi hörde honom vissla och ,så ropade han:

— Kom och hjälp henne här!

Sedan snodde han för brinnande livet bort i mörkret. Vi stegade fram. Så sakta, för man kan aldrig veta. Och Fylax hade ju gett sig av. Hon hade vrickat foten. Hon skulle till telefon för deras var sönder, och allsmäktigens lilla gli höll på att dö och dorn hade ingen doktor hemma. Det var det Fylax gnodde för.

Vi hjälpte in henne och fick se stora karlen gå och gråta, så vi började nära på lipa med.

Och aldrig har vi skämts så i hela varat liv, som då, när han klappade mig och Långstroppen på huvudet och sa åt den andra jungfrun att ge oss päron hela högen.

När Fylax kom och sa att doktorn var på väg, blev det litet bättre, för det var kul gjort som han gjorde, och det tyckte allsmäktigen också, som nog är en skarp gubbe, när allt kommer omkring.

Allsmäktigen viskade till oss, när vi gick, att vi skulle vara snälla och hålla efter några lymlar, som kastade på deras fönster sa han. Oj, vad vi skämdes!

Men då skulle ni sett på Fylax!

Den oförvägna sällen, som det står om Nils Dacke,erkände alltihopa som han gick och stod och bad om förlåtelse. Och då bar allsmäktigen sig åt så att vi smet hem var och en för sig.

Gud ske lov att hans lilla gli blev frisk igen!

Olle

Olle är den enda grabben i varat gäng som inte har något öknamn, och det beror på, tror jag, antingen att han är en sådan hygglig hedersprick att han aldrig blir arg, eller också att han är enögd.

Vi kan kalla honom för vad som helst utan att han blir arg och då är det inget roligt att kalla honom för något, för då får det inget fäste i folkmedvetandet, som det står i tidningarna.

Annat var det med Proppen för exempel. Han blev så himlans ilsken dorn första gångerna så det var en lust och glädje åt det. Man fick förstås hålla sig på perreferien, som det -står i gemotrin, men ändå. Och så växte det fast, och ännu har det inte sett ut som det ville lossna.

Likadant var det med alla dom andra, utom Julle, som vi kallade för Snobben, men det lade vi bort sedan han piskat opp Proppen och utfört några andra storverk. För resten, det skulle ingen kunnat kalla honom för Snobben i längden, för han är mycket mindre snobb än alla andra snobbar i världen, det vet var och en, som bara känner honom det allra minsta,

Olle är, som sagt, enögd. Han fick en knallhatt i ansiktet innan han flyttade hit, och adjö med ögat. Vi hade förra året en kymig kille som en gång försökte kalla Olle för Tira, för han kan tira bara med ett öga. Men då skulle ni sett! Olle bara skrattade förstås och sa ingenting. Men så som vi klådde den killen en och en i tur och ordning har väl ingen grabb fått stryk i världshistorien. Så nog fick han för Tira. För resten32

EBBE LIEBERATH

så pass att vi aldrig såg till honom sedan annat än i plugget.

Det är grunt att skoja med någon för något, som han inte rår för och som han väl också är lessen för, fast han inte låtsar om det.

Och är han till på köpet en bra grabb på alla vänster, så är det i hög grad straffvärt, som rektorn säger. Och nog fick den killen sina höga grader med straff alltid, 99° Cellsjus minst.

För resten är Olle en klämmig kille på många vis och väldigt lik Julle ibland. Han kan hitta på skoj så bankdirektörer och borgmästare och ismörhandlare och snobbar i långa rader är ilskna som getingar. Och det mår dorn bara gott av, dorn malliga prickarna. Men tror någon för exempel att han skulle så mycke som peta hål på Butterburkens cykelring fast Butter tog hans slangbåge och skvallrade för hans pappa om en sprucken drivbänksruta. Som det för resten var jag och ingen Olle som panglade i hastigheten. Inte!

Och ändå vore det gjort i ett nysande att köra en stoppnål i den bara så där i förbifarten, så ingen defek-tiv ens från Skåttland Yard skulle lura ut vern det var.

Butter brukar slänga sin cykel i gräset utanför grinden mitt i solen och hur som helst, när han kommer hem till lillemiddag. Och tror ni inte det hände dagen efter det med slangbågen att Olle lyfte in cykeln i skuggan under gullregnsbusken i stället.

— Han kan få kolik annars, sa han den token. Precis som han tyckte det var synd om cykeln!

Hade det varit någon av dom andra grabbarna, så •skulle ni fått höra på låt ur bakringen på Butterburken! Jag sa på skoj:

— Svansar du för jäntan, efter du gör så där? Jag hann hoppa undan. För är det något som Olle

kan bli arg för, så är det att inte bli ansedd som en vanlig kul grabb, utan en sån där som fjädrar sig för jäntor. Den här gången hade han då inte behövt bli arg, för Smörkulan air gammal nog att vara hans mamma, nitton år

eller så, och för resten är hon förlovad med våran gymnastikgubbe. Dorn har en till, som vi

kalla för Klicken, men den är inte tolv år än, så den räknas inte.

— Nä, sa Olle, när han lugnat sig litet. Men det var inte cykeln, som nöp islangbågen. Men kan jag ge Butterburken ett nyp, så ska han få't, var lugn för det.

Jag tyckte att det var det bästa nyp han kunde få att få sig ett hål i bakringen. Men ändå kändes det som Olle hade rätt. Och det hade han nog för det är nog fegt att sticka en cykelring, när ingen ser på som äger cykeln. Men konstigt är det i alla fall.

Det var för resten Olle som vänjde Proppen av med att kasta kardborrar på borgmästarns småglin, fast den är vi då så arga på allihop, så vi kunde lägga ut rått-gift för honom. Men jag tror ingen av oss hade så roligt som Olle, när borgis fick på nosen av Fru Borg-Mästarinnan, när vi spelade hartsfiol för dorn i förra veckan.

— Rent spel, grabbar! säger han alltid. Precis som Julle. Och tror någon att han försökte svänga sig om det där med drivbänksrutan, när hans pappa frågade honom? Nej då! Fast det inte var han, så sa han det inte, och hade jag inte stått bredvid och intygat att det var jag och inte han, så hade han säkert fått stryk, och inte sagt något ändå.

Vi tycker allihop att han är nedrans klämmig, och det är inte bara för vi tycker synd om honom för ögat.

Det var för resten hans skull egentligen, att pappa brydde sig om att klara Proppen från mera stryk, fast det var Julle som fick honom tuTet.

Farmor sa åt pappa en dag, att han skulle sysselsätta pojkarna i stället för att jämt bara vara arg. Skarp gumma, den!

Och det gjorde han. Han tog äxellentgeväret och visslade ihop oss. Det var lätt gjort för vi var redan ihop och skulle just gå opp i skogen för att uppgöra en plan om hur vi skulle lära Butterburkens trädgårdsmästare var David köpte ölet, som farmor säger. Trädgårdsmästaren skulle lära sig att man inte i högsta grad ostraffat dänger en kålrot i nacken på en grabb, som heter Adolf Efraim Emanuel Jäderblom, som inget ont

gjort, åtminstone inte den gången. För det var Bicykeln och Fy lax, »som smetat tjära på strilarna på trädgårdskannorna och inte jag, så det inte rann.

Vi satte opp en måltavla och sköt och hade väldigt livat i tur och ordning. Men när turen kom till Olle så kunde han inte, för det är högra ögat som är borta.

Vi tyckte allihop väldigt synd om honom, men Olle bara lämnade geväret ifrån sig och sa ingenting. Och vi andra bara sköt förstås och pappa hjälpte oss och allting. Men Proppen hade något mixter med Olle, som ingen av oss gav akt på och inte pappa heller.

Men när jag åt kvällsvard sedan, så hörde jag farmor och pappa prata där inne i rökrummet och då sa farmor:

— Den där verkmästarens lymmel, som du säger, sa hon, jag undrar om det är så farligt med den ändå?

— Den jo, sa pappa, en mera fullfjädrad lymmel finns inte, en riktigt dålig pojke är han. Önskar bara att vi kunde bli av med honom på något vis.

Nå, det önskade vi grabbar också då, för det var innan Julle klådde opp honom för positivhalarens skull, och då var han allt en ful fisk, som farmor säger.

Men då skulle ni hört på farmor. Att hon bara vågade klämma efter pappa så!

— Nu är du dum Wilhelm, sa hon, nästan lika korkad som Elvine (det är moster som är 'småskollärarinna, se

ovan i en annan kria). Hon begriper inte pojkar i den åldern för ett öre och inte du heller! Hade du haft ögonen med dig i dag skulle du få sett på annat. Men det har du aldrig. Du bråkar och kör med att pojkar ska ha smörj och det ska dorn visst det (tack så mycke! Min anm.) men bara när det behövs. Men dessemellan ska man bara se opp och det gör du aldrig!

Det skulle varit jag som sagt att pappa var korkad! Jag var riktigt rädd ett tag och tänkte nu så!

Men han blev inte arg ens, utan lät så len som helat när han sa:

— Hur så då, mamma lilla?

— Jo du, sa farmor, jag låg i fönstret och tittade— dänger en kålrot i nacken på en grabb som heter Adolf Efraim Jäderblom.

på när ni sköt, och det gjorde mig ont om den lille enögde. Du klappade honom på axeln och gav geväret till någon av de andra. Och så var det inte vidare med den saken, tänkte du, och såg ingenting förstås, blindbock! Men jag skg hur verkmästarens lymmel, som du säger, också klappade den modstulne lilla stackaren på axeln och tog honom avsides och fick tag i en kvast och försökte lära honom att sikta med det öga han hade kvar. Det var riktigt rart, ska jag säga dig. Så gör ingen lymmel, allraminst om han är starkare än den andre.

Jag vågade inte tugga längre på min sjunde smörgås, så jag fick aldrig höra vad pappa svarade. Om han kom sig för. För kommer farmor i gång, så är det inte någon som får en syl i vädret. Och det kan man ju tänka sig, för när inte ens pappa vågar mopsa sig mot korkad och blindbock och sådant där, så!

Nå framtiden utvisade, som rektorn säger att den får, att farmor hade rätt. Och det har den gumman alltid, åtminstone ihop med grabbar!

En dag i förra veckan, när vi kom från plugget, Fylax och Bicykeln och jag, som går i samma klass, och Långstroppen, som går i B, och vi hoppade av spårlådan, så fick vi se en helan maska folk vid en bil, som stod tvärs över trottoaren med ena stänkskärmen fast i en lyktstolpe och kylaren hopbucklad som ett dragspel. Vi smet in mellan alla grabbarna, som stod på andra sidan om bilen, och trånglade oss fram för att se vad det var dorn tittade på allihop. Och då fick vi se Olle sittande i leran med Butterburkens trädgårdsmästares huvud i famnen. Jag blev alldeles kall i pannan och fick kväljningar, för blodet rann, så Olle var alldeles röd, och hans gemotri, som låg bredvid skg ut som en lever så stor den var. Jag har aldrig sett något så hemskt!

Olle var alldeles blek han med. Men han satt bara och höll ungefär som han höll en fin sidenkudde, som han var rädd att släppa i smörjan.

Ögat var alldeles stort och svart, när han fick se mig och nickade och sa, att jag skulle gå hem för

jag var sjuk, sa han. Och det var jag också, för det var otäckt att se alltihop. Men det var på samma gång så stiligt att se på Olle att jag slängde böckerna och la mig på knä bredvid och bad att få hjälpa till.

Men så med ett tag försvann alltihop och när jag såg mig omkring igen, så var det jag, som låg med huvudet i farmors knä på soffan i rökrummet. Dom sa att jag hade svimlat.

Men Olle svimlade inte han! Dom sa att han inte hade släppt huvudet utan suttit hela vägen i ambelansen och hållit det i famnen ända till sjukhuset. Brandkarlarna hade isagt åt honom att inte släppa taget med tummarna på en åder han tryckte på, för dorn hade en annan åder i ena benet att hålla tummarna på. Och så hade dorn sagt att han var en nedrans bra pojke, som inte var rädd.

Och när brandkarlar säger så, så är det sant, för dorn är allt dorn styvaste gubbar som finns!

Olle hade inga pengar till lådan, så han fick gå hela den långa vägen hem. Och när han kom förbi varat snodde farmor ut och tog honom i famnen och kysste honom. Det var allt tur för farmor att hon inte var en jänta.

Olle var ännu alldeles blek, men skrattade och höll sig rak, ända tills han fick se hur blodig farmor blev, för hela hans blus och skjorta och byxor var alldeles genomdränkta.

Då sa han, att han mådde illa, och började kräkas.

— Ja tacka för det, sa farmor. Min rara, tappra gosse, kom in och vila dig, så får Pelle springa hem efter kläder åt dig.

Pelle, det är jag det, fast jag heter Adolf.

Vi hjälptes åt att få in honom och farmor gav honom ett glas portvin. Stackars Olle, sådant som smakar ont som synden!

För resten är han så där så man tycker att han liksom alltid kommer sist. Men ändå är han alltid först, när det gäller något som är något med, såvida inte Julle hunnit före förstås, för Julle är finare löpare än

Olle. Men jag menar sådant som inte är att bara springa på kapp eller så.

Som för exempel den gången då Fylax snodde till telefon, när Allsmäktigens gli var sjukt, då var Olle redan där, för han hade hört när jungfrun sa att hon skulle till telefon för deras var sönder. Men han hittade inte den rätta ingången medsamma, utan det gjorde Fylax. Men han var först i alla fall!

Det enda jag inte kan förstå är att han tycker det är livat att se på när folk dansar. Och jag har på känn att han tycker det skulle vara roligt att dansa själv, bara han slapp jäntor.

Dansa! Det är värre än att dricka portvin, och att tänka sig en verkligen riktig grabb som Olle tycker om att se så'n smörja! Det övergår min intligens.

Men det hänger ihop med att han är fin på att spela piano och munspel, säger farmor. Piano och munspel må vara hänt, helst Karl den tolvtes marsch över Alperna eller vad det heter det där klämmiga, som frälsningsarmen spelar om lördagskvällarna, men att dansa! Aldrig!

Men för resten, Olle är bra, och honom varder mycket förlåtet.

Olle och jag och Långstroppen var ensamma ute och strök i går kväll, för Proppen har halsfluss, Julle var på kalas och Fylax hade åkt fast för en pinne i anmärkningsboken, och var dorn andra var det vet inte jag. Det kom inga fler när vi visslade, fast vi höll på en bra stund.

Och då sa Olle:

— Hör nu grabbar, sa han, när vi inte är fler än vi tre, så kan vi i alla fall inte göra något riktigt livat, för trädgårdsmästaren är ju på sjukhuset och vi har ingen som behöver ett nyp just nu. Ska vi inte ta och göra något bra i stället?

Varken jag eller Långstroppen begrep vad han menade så vi sa bara jovars, men han skulle sjunga ut först, sa vi.

— Nå, kom med får ni se. Vi går hem och hämtar en lykta först och en säck.Och det gjorde vi. Och sedan drev han i väg med oss ända långt ut till en kolonistuga. Under en stor rishög rotade han fram en spade och en grep och så sa han:

— Nu tar vi opp potatis, sa han.

— Kul, sa jag, för det är väl inte eran?

— Nä, men det är inte frågan om att knycka den här gången, sa han.

Det var ett knogigt jobb, men lyktan och mörkret och allting gjorde att det var spännande, för Långstroppen sa att vi mycket väl kunde misstänkas för att vara tjyvar.

Och bäst det var så stod där en polis alldeles inpå oss. Jag tyckte att hjärtat ramlade ner i skorna, så rädd blev jag,

och undrade just huru Olle skulle klara det där.

Men polisen tog lyktan och lyste på oss, och när han fick se vern Olle var så sa han:

— Jassa, det är du igen. Det var snällt av dig. Låt säcken stå, så tar jag den med mig när jag slutat mitt pass. Gå hem med er nu, det är sent.

Och då gick vi. Olle sa att potatisen var deras hjälpkärings och hon var för gammal för att ta opp den själv, så han smet dit ibland, och polisen bar hem den.

Jag höll på att få puckel för jag kom så sent hem, men jag sa att Olle var adel och vad vi gjort. Och då skulle ni sett farmor! Det var allt bäst för pappa att hålla sej på mattan den gången, så han sa bara att Olle var en präktig fyr och jag slapp puckel. För det är han.

Långstroppen

Långstroppen är en renhårig grabb, varken mer eller mindre. Och det är Fylax också för den delen och alla dorn andra i varat lag med. En skön samling juveler säger borgmästaren om oss. Så det är nog sant som jag säger, fast borgis nog inte menar på samma sätt. Och det tycker jag är otacksamt av honom, när vi bevisat honom en sådan hunnör som att döpa ett människobarn efter hans röda byracka. Och när stadsfullmäktigen har slutat att skälla på oss så snart han fick se oss, utan bara nickar och är tjanis och står i och frågar hur vi har det och ber oss hem till sig att käka päron och allting, så kan väl också den där malliga lilla tjockisen vara belåten, tycker jag.

Men det är han inte. Ni skulle bara hört så han gick an, när vi bärgade borgmästarinnans gråa katta ur deras brunn, Jag kan svära på heder och ära att det var ingen i varat lag som sumpat kattan. Vi hade bråttom för vi hade hållit kattserenad i bankdirektörens trädgård för att han piskade opp Långstroppen, som en dag stod och sköt till måls mot en lyktstolpe. Obs! Lyktstolpen inte lyktan. Långstroppen bommade en gång, och hur ofta händer inte sådant! Och det hampade sig så olyckligt att bankdirektörens svart-och-vita jycke kom i vägen för bommen, som blev en redig träff någonstans vid svansroten. Jycken gav hals förstås, och innan Långstroppen visste ordet av haglade rappena med spanskröret, så dammet rök ur brallorna. Innanför dom rök det inte, men kors vad det skrek.

Sådant är nidingsdåd och måste bestraffas. Och

det blev en kattis, som aldrig kunde låtit värre, när riktiga kattor är som galnast Så där i mars eller så omkring. Det värsta var att hålla sig för skratt, för maken till virtios att härma katt som Långstroppen finns inte.

Det var precis iså man både såg och hörde en grå, sönderklöst gammal hanekatt stryka utefter muren och ilskna till med svansen som en lampborste.

Bicykeln var för resten inte bortkommen han heller, och dorn två gick an, så jag skrattade så det värkte i magen och bakom öronen, helst som ingen vågade skratta för högt förstås.

Vi låg där i buskarna och jamade en bra stund, och då kom först en jungfru ut och schasade och stod i och började kasta sten. Men det vet man ju hur fruntimmer kastar, så det var det ingen som brydde sig om.

Men så kom jycken och tvärt efteråt kom bankdirektören lös. Och då blev det brått, ska jag säga! Det var inte lönt att kinka med att leta efter grindar och sådant, utan vi hoppade och snodde över och igenom häckarna, så det visslade om'et.

Och då kom vi till slut in i borgis trädgård, som låg tillräckligt långt borta så vi kunde vila oss ett tag. Vi var så pass trötta att vi inte ens tänkte på varken äpplen eller päron eller andra sydfrukter, som hängde där i massa, utan vi bara flåsade. För jycken var efter oss en bra stund, ända tills Proppen gav honom ett tjuvnyp med livremmen.

Som jycken tog, så Proppen fick springa och hålla i byxorna.

Bäst vi satt bland hallonbuskarna och lugnade oss efter den spännande jakten så sa Långstroppen:

— Tyst! sa han. Det jamar bestämt i brunnen. Vi trodde förstås, att han hade blivit snurr efter

allt sitt eget jamande, för aldrig har man väl hört talas om att katter jagar i brunnar inte. Men han gav sig inte, utan gick fram till brunnen och slog opp locket.

— Jo, väste han, här är en katt, som simmar omkring där nere. Kom, vi måste hjälpa opp'en!

Långstroppen är den värsta djurvän jag någonsin sett i hela mitt liv. Jag tror han skulle våga livet för den värsta byracka, om så var. Så ingen ska tro, att det var med vilja som han sköt på bankdirektörens dalmatiska bläckplump jycke. Djurvänner är väl för resten alla grabbar, när dorn fått lite vett, åtminstone jycke vänner. Åtminstone till såna, som inte bits.

Och tror någon han gav sig förr än vi mannat spelet allihop, så han kunde stå i hinken och fira sig ned i det svarta djupet.

Det var rätt knepigt att hålla emot, så han inte skulle dråsa åstad utan vidare, för hade kättingen sprungit så hade väl han och katten kommit ut i Amerika eller någonstans ditåt. För det var en väldigt djup brunn.

Det jamade så ynkligt där nere, så man blev riktigt lessen och tyckte att man aldrig skulle kasta sten efter någon katt mera.

Kättingen var nästan slut, när Långstroppen skrek stopp och ropade åt oss att hissa opp honom.

Men det var värre. Vi var ju åtta stycken handfasta grabbar, men inte mer än sex fick plats vid spelet, som dessbättre hade två armar. Vi högg i så mycke vi orkade och till sist kunde Långstroppen svinga opp först katten och sedan sig själv på brunnskaret.

Kattstackaren var alldeles slut och genomvåt, så det var hemskt att se på'n.

När Proppen skulle lägga igen locket så tappade han det, så det small som ett pistolskott ur pappas Bråv-ning. Och då kom borgis utrullande och började skälla nästan värre än hans egen röda racka, som också var med och skällde.

Han sa, att det var vi som slängt katten i brunnen och vi skulle få plikta för djurplågeri och få nedsatt sedebetyg i skolan och allting.

Nu finns det väl ingen grabb som vågar mops a sig mot en borgmästare, som alla fjäskar och svansar sig för. Vi sa bara som det var, men han bara skällde ännu värre och sa att vi ljög. Och vi bara stod där, för vi kunde ju inget annat göra.

Men det var allt tur för den malliga pricken att han inte gav sig till att klå Långstroppen, som var lika våt som katten. För då hade han säkert fått stryk för vi var i alla fall tio stycken eller åtminstone nio och en halv, för Proppen fick hålla fast byxorna med ena näven.

Ack ja, var finns det rättvisa i världen, som farmor säger. Kul, gumma, den!

Vi måste vandra omkring i den öde natten väl en timma eller så, så att Långstroppen skulle hinna kroppstorka, innan han skulle gå in och säga god natt. För om dorn skulle märka, att han var våt så måste han ju ut med var han blivit det. Och då vet man hur det går. Hur kom det sig att ni var i borgmästarens trädgård? O. s. v. ända till kattserenaden. Och då vore det färdigt. Nog går det att svänga sig om man varit ensam, men vi var tio, och om vi kommit överens aldrig så, så skulle alltid något kunnat becka sig med tvetalan som landsfiskalen säger. Ah nej, man aktar sig väldigt noga! Apråper om kroppstorka, så är dorn stora väldigt konstiga i alla fall!

Har man jumpat för exempel och plurrat så stor man är, »så klår dorn en, när man kommer hem, så ingen törs gå hem förrän man är torr igen. Men om man kommer hem genomvåt av regn, så dillar dorn om lunginflammation och kör i en varm mjölk så man storknar och byter kläder på en och står i. Utom farmor, när hon är ensam hemma, för hon ger en äggtoddy och är väldigt bussig på alla vis antingen man plurrat i eller glömt regnkragen.

Precis som om det inte var ännu farligare med lunginflammation, när man plurrat och det är många grader kallt och kläderna fryser till is,

Julle har det bra han. Jag minns förra vintern, när både han och Långstroppen och jag plurrade på en gång ända till halsen. Vi sprang hem till Julles alla tre för han bor närmast sjön och hans mamma klådde honom inte, utan bara sa att det var livat att vi inte drunknat och körde opp oss i badrummet. Där fick vi klä av oss och så smällde hon till med hett vat-44

ten i hadkaret och där satt vi och hade det väldigt kul och fick te med honung i. Och sen fick vi sitta i filtar framför deras öppna .spis och leka indianer och lägereld. Undra på att Julle springer hem så fort han plurr at! Jag aktar mig allt. Om inte farmor är ensam hemma förstås.

Vi gnodde i scouttakt, som är väldigt bra, för att hålla Långstroppen varm. Man går fort 50 steg och springer 50 steg, det är scouttakt. Och det kan man hålla på med hur länge som helst utan att bli trött. Det var Julle, som är scout, som hittade på det, och han gav sig inte förrän Långstroppen var både varm och något så när torr, fast det ju inte var så farligt så här på senhösten.

Proppen vågade inte komma hem utan livremmen och så var vi oroliga för att borgis skulle få fatt i den och få snyt på vem vi var. Så vi begav oss ut på en äventyrlig expedition. Och så tyckte vi allt att borgis skulle bestraffas, så hög i kammen han än var.

När vi gick förbi Långstroppens så måtte han hört oss för han kom ut igen den stollen, fast han inte var torr. Hans pappa var inte hemma och mamma höll på med småbarna, sa han.

När han fick höra att vi var ute på str aff exp edition for han i väg in igen som en raket och kom ut med en bit harts och ett nystan med björntråd och en lus (häftstift, inget kryp).

— Här ska bli straff, skrek han. Jag vågar vara ute till tio och till dess ska den tjocka flottburken få för skälla! Känner jag det här spelet rätt så läser han inga tidningar på en bra stund.

— Hartsfiol! ropade Proppen och drev till Långstroppen med den näven som han inte höll byxorna med, så han nästan segnade. Bravo stropp! Du är prima! Men knappnål är bättre än lus, här har du. Långstroppen är inte bara en renhårig grabb, han är styvare på hartsfiol än alla fiolprofessorer i den här jämmer dalen.

Det var riktigt spännande den jakten. För vi måste smita genom så många trädgårdar som vi kunde kom-

ma ihåg att jycken varit efter oss i. Och överallt i villorna har dorn jyckar som ger hals för det minsta, så det gällde hade att se sig för och känna sig för.

När vi hasade oss på magen genom häcken till smörhandlarns, som vi kallade för Butterburken — man läser väl tyska! — och kom in bak några rosenbuskar så fick jag, som var främst, se Butterburkens jänta och en gubbe stå och kyssas så mycke dorn orkade i mörkret. Och det var mycke dorn orkade.

Vi tänkte nog alla till mans, för vi vågade inte ens viska för vi var alldeles inpå dorn, att hitta på något skoj med dorn. Ofarligt förstås, för Smörkulan är en hy vens klämmig jänta, fin på skidor och attemobil och sådant. Och så klarade hon Bicykeln en gång och sa att det var hon som panglat en ruta, när det var han. Så hon hade alla våra isympatier. Men ni skulle sett så dorn for i sär, när Långstroppen klämde i som en gammal hannekatt igen! Bara för skoj skull förstås.

Jäntan hoppade baklänges som hon skulle kysst en igelkott i hastigheten, och det var så nära som ögat att hon trampat mig på fingrarna.

Men så skrattade gubben och sa att det bara var ett par katter ,som var lika lyckliga som dom sa han. Och så for dorn ihop igen och började smacka ännu värre. Att dorn kan tycka sådant är livat!

Nå, vi kunde ju inte vänta tills dorn hade slutat, utan jag sparkade litet bakåt och träffade Proppen på håkan, så han begrep att vi skulle ta en omväg, och det gjorde vi. Och bäst det var hittade Fylax Proppens livrem. Och då föll en sten från varat hjärta.

Långstroppens manöver i borgis trädgård var finfin! Han smet som en fullblodig sioux fram till ett svart fönster och körde fast nålen mellan kitt et och rutan och knöt fast tråden. Och ,sedan smet han lika fint tillbaka och äntrade ett litet päronträd så inte jycken skulle få bett på'n, om han kom ut. Vi hjälpte till allihop att klara tråden, så den blev ordentligt spänd och inga kvistar i vägen.

Vi såg hur borgis satt där inne i ett annat fönster och läste.46

Och så började konserten. Jag vet hur det låter! Om dom släpper lös femtioelva spöken och lite till, kan det inte låta värre. Det suckar och det jämrar och har sig, och om en sån som Långstroppen sköter rulljang-sen, så blir det väldigt noga gjort.

Först började borgis titta sig omkring och hälla på huvudet än hit, än dit ungefär som en hundvalp, som man visslat för. Då teg Långstroppen tills han började läsa igen. Sen flög han upp och stod och lyssnade. Så for han ut i förstugan och sen ,såg vi hur det lyste i deras pigas rum. Nå, det fick han ingenting för, det visste vi, för hon var ute och slängde med bankdirektörens schafför. Så lyste det till på vinden och tvärt efteråt nere i källaren. Så han hade allt bråttom.

Och rässom det var kom gumman hans infarande med papperstussar eller vad det var i peruken och kofta i famnen. Lion var i bara särken och bena var tjocka och blanka som stockarna hemma i mangeln. I det-,samma sprang tråden, för Långstroppen gned för hårt. Men det gjorde ingenting, för gumman gick an så det stod härliga till och hötte med näven åt stadens mäktigaste man. Så nog fick han så mycke han tålde. Han såg lika slät ut som katten i brunnen.

Vi gick, sen vi skrattat ifrån oss, men det dröjde nog innan borgis fick frid igen. För det vet man väl hur fruntimmer håller på, när dorn börjat.

Vi smet bara genom ett par trädgårdar, för det började bli sent, och när vi kom ut på vägen fick vi se Fylax malliga kusin, som är en blekfet snobb med nackbena och lackskor och allting. Han är en rik knös och väldigt bundis med Butterburken och kär i Smörkulan, sa Fylax. Han var på väg till Sutters så vitt vi kunde se.

Och då sa Långstroppen:

— Då klarar vi väl den bussiga jäntan, för den där? Om dorn är kvar.

Och det var dorn. Tänk att stå och kyssas i närmare en timma.

Vi kom rätt på dom, så dom flög i sär igen, och Proppen viskade:— Fröken, knodden kommer där borta.

Ni skulle sett så fint hon slank in köksvägen!

Men det var ett intet mot vad gubben flög över häcken! Nära på rakt ned på mig och Långstroppen.

Och vet ni vem gubben var? Jo, våran gymnastikgubbe, löjtnanten!

Han blev väldigt förlägen och vi med, men han ville inte att vi skulle bråka med knodden, för då kunde jäntan råka illa ut. För resten skrattade han, som han alltid gör, och sa att han tyckte vi var hedersknyiflar, vi från den här stadsdelen. Han är den bussigaste av alla gubbarna i skolan, för det är inte lönt att försöka maska för den.

Vi tyckte allihop att Långstroppen aldrig hittat på något bättre än när han sa att vi skulle klara Smörkulan, och när vi fick se att det var gymnastikgubben hon höll styvast på, så höll vi på att hissa honom, när vi kom till deras grind.

Men då sa Långstroppen:

— Kom ihåg, grabbar, att det här håller vi tyst med. Han slår alltid spiken på skallen, för det var just

det vi tänkte allihop. Jag har berättat det nu, men nu gör det inget, för knodden fick tji, och jäntan fick som hon ville ha det. Och hon bjöd hela varat lag på kondis.

Knappen

Vi var ute i går eftermiddag och slog trill mot dom andra killarna i kvarteret på andra sidan vägen. Så länge vi var på vägen gick det fint, för där är bara trädgårdar omkring, så det gör ingenting om trillen skulle hoppa över ett istaket eller så. Men vi som har dom starkaste grabbarna, som Proppen och Julle och Fylax och några till, drev dorn andra ända långt bort till gatan, där husen ligga vid tomtgränserna åt gatan. Och hade inte olyckan skett då, så hade vi nog drivit dorn ända till sta'n, vad det led.

Vägen var hårdfrusen och slät som ett gymnastiksalsgolv, och trillen, som jag fått av pappa, är av prima masurbjörk och rätt tung så det är att passa sig väldigt noga att inte få den i skallen.

Slå trill är det roligaste som finns, när vägen är bra och grabbarna börja ilskna till och kämpa för fosterlandets ära och självständighet.

Det är väldigt spännande när trillen kommer i hård fart, för det är inte alls sagt att främste man kan få stopp på den. För bara en liten ojämnhet i marken och den hoppar som en hare och främste man slår ett väldigt hål i luften med påken. Och så kommer den kyttande förbi den ene efter den andre, så det viner i luften, tills det blir stopp.

Våran minsta grabb, som är en ungdom, som moster Elvine säger, på ett och ett halvt år mindre än jag, var en knepig prick. En gång när trillen kom, kastad av de andra killarnas starkaste grabb och susade förbi både Julle och mig och Långstroppen, så slängde han

sin påk och fick av sig kavajen och kastade den över trillen och då var det stopp förstås.

Det var klämmigt gjort, för på så vis slapp vi förlora en tjugu, trettio meter eller så. Det är visserligen inte efter reglerna att kasta kavajen, men eftersom dorn andra killarna ingenting sa så.

Hade det varit förra året så hade spelat snart fått en snöplig ändalykt, för trillen for ett slag genom häcken och in i Allsmäktigen trädgård. Och han kom ut just som Julle flög över för att hämta den. Men nu var det annan låt på monslör ska jag säga! Han var så snäll som allra helst och ställde sig vid grinden och titta på i stället för att skälla och gå an och köra hem •oss och knycka trillen och så där.

Jo-jo, det lönar sig att sno till telefon när en piga trillat av pinn och ett gli är sjukt!

Och han skrattade, så han höll sig för magen, åt knepet med kavajen.

Den grabben kallar vi för Knappen för korthetens skull både för att han isjälv är kort och för att det riktiga öknamnet är för långt. För det är ju så långt som en kria nästan att säga karl-den-tolftes-byxknapp var gång man skall ropa på'n. Se, han har en morbror, en skojig kille, som gav honom en sådan där byxknapp som beväringarna har i linnerockarna, och sa att den isuttit i Karl den tolftes byxor och gick ur när dorn halade opp'en ur träsket vid Narva.

Och det trodde han, stollen! Och kom till oss världs-erfarna unga män, som mamma säger att löjtnanterna är, som

stora syster dansar med. Och skröt och hade sig och mallade sig värre. Han fick på nosen förstås och det var ingen som frågade efter om han blev arg eller inte, så han fick namnet utan vidare.

Men han är en klämmig grabb, fast han är liten och en ungdom.

Det där med kavajen är inte det enda klämmiga han gjort inte! Men därom mera senare, som det står i tidningen i de som pappa kallar för ledande artikel. Snygga leder! Aldrig för att jag sett några, så mycke är säkert. Och inga artiklar heller för den delen, åt-

K. P. 450

minstone inga som hökarn säger att han har att sälja. Och inga heller som dorn, som står i katekesen. Bara polletik eller vad det kallas.

Låtom oss därför kasta en återblick, som det står i historien.

Vi drev och drev dorn andra killarna, så det visslade om'et, och bäst det var kom vi in på gatan, som är lika bra väg som våran fast husen ligger annorlunda. Och rässom det var rände trillen rätt in genom en källarglugg. Fönstret var öppet och det ångade ur gluggen, för dorn höll på med tvätt i bryggstugan där nere.

Vi stannade förstenade allihop och lyssnade om det skulle bli något av. Och det blev det. Jag undrar om det lät värre ur jätteångaren Titta Nick, när dorn drunknade.

Tvättkäringarna — dorn var två och en jungfru — gav hals så dorn kunde väckt t. o. m. farmor, när mamma läser predikan. Och bäst det var kom dorn rusande ur källardörren med var sitt klappträ och gormade och svor och sprang efter oss. Nå det hade dom ingenting för förstås, för det är ju ingen konst att klara sig för en tvättkäring, utan vi bara härjade och skrattade. Och dess ilsknare blev dorn och dess värre gick dorn an.

Till slut orkade dorn inte längre utan gick ner igen. Och där stod vi och var av med trillen, detta glädjerika instrument!

Trodde vi! Men naste mir gesehen!

Där kom trillen susande ut genom gluggen och sekunden efteråt såg vi Knappens skalle titta ut. Han kravlade så gott han kunde men inte fort nog, för käringarna fick fast i det som var kvar av'en nere i källaren. Och det fick smaka på klappträ!

Dom höll i var sitt ben och slog allt vad dorn orkade, så vi hade ett farligt snickeri med att bärga (stackaren. Och det hade aldrig gått, om inte Fylax fått fram blåsröret och börjat peppra dem i synen med prima ärter av årets skörd. En hel mun full. Och ett sådant kulregn står ingen fiende emot. Åtminstone inte två tvätt-

käringar och en jungfru. Så vi kunde till sist hala ut Knappen som var mera död än levande, åtminstone •sista biten aVen. Den första levde så det hördes långa vägar.

Väldigt klämmigt gjort i alla fall! När han såg käringarna komma ut så slank han ner genom gluggen för att klara trillen. För att vi skulle klara oss var ju klart som korvspad. Det var djärvt, för man kan aldrig veta vad som finns i innanmätet på ett främmande hus, och det tog en bra stund innan han hittade trillen i en klädkorg.

Till slut började Knappen att tiga, för Proppen sa åt honom att om han höll tyst så skulle han få trillen till skänks. Lätt för honom att säga, när trillen var min! Nå, Knappen teg. Men tji trill fick han.

Och vi kunde åter börja vår ädla sport.

Men det var en Tyke-Bravo-dag, som han hade isom satt på ön Ven och kika på stjärnor. Spelet hade nätt och jämt kommit i gång igen, då borgmästaren kom klivande ur en port. Allt hade gått bra om den tjocka dummingen

hade hållit sig på trottoaren, men i stället gick han ut på vägen.

Vi va ju tio världserfarna grabbar på var sida och hade livat, och då skulle han göra sig grön förstås. Men han fick för grön han, fast jag kan svära på att ingen av oss rådde för det. Och grön blir han inte förr än i morgon eller övermorgon. För det börjar med blått och sedan med gult och sedan med hägge två ihop. Och det blir grönt säger våran teckningsgubbe.

Jag kan svära på att trillen redan var i gång, när han gick ut på vägen åt dorn andra killarna till. Och hade där inte varit en så'n där liten knackadammknöl och då hoppade trillen förstås.

Det blev en väldig smäll! Och tacka för det, när det var Proppen, som hade skickat av den. Trillen kom med minst sextio knops fart och hoppade till på knölen precis som en ilsken bock och rammade borgmästaren mitt i eftermiddan!

En sekund stod vi still allihop, men se'n var dom

som bortblåsta hela högen utom jag och några till, som stod närmast och inte hann undan.

Tvättkäringarna och jungfrun var inte bortkomna i att ge ovett, men dorn var som en aftonbön mot boggis. Nog är han tjock, men aldrig kunde jag tro han hade rum för så mycke.

Mig, som stod närmast, lappade han till med käppen så jag har en stor valk över låret. Och nästa drag skulle Knappen haft, men han satte sin påk i vägen så käppen rök i bitar. Och det var tur att inte borgis sprack själv, så arg var han.

Jag vågade inte springa min väg och inte Fylax heller, som stod bredvid mig. Men Knappen dök som Dempsey och stack i väg.

Låtom oss draga en slöja över den hemska scenen! Men vänta mig, tjockis! Ättemodern skall inte bli det hemskaste i ditt liv, var lugn för det! För nu är vi tjugu, för du knyckte trillen!

Just nyss visslade det utanför och det var — Knappen som kom med trillen! Han passade på och nöp den, när han snodde, sa han, och nu ville han ge mig den tillbaks. Borgis fick tji! Hurra! Farmor kom in i detsamma och jag berättade hela historien för henne. För pappa är bortrest, och så mycke har jag lärt mig, att bara farmor vet om en sak i förväg, så klarar hon vilken hyska som helst med pappa.

Hon skrattade så hon vred sig och var bussig som vanligt på alla vis. Också när hon sa att vi inget hade att hämnas för. För det hade vi ju inte, när han i alla fall inte knyckt trillen. Och att han skällt och gett oss lite smörj var ju inget bry sig om sa hon och inget att undra på heller, för jag skulle också bli arg, sa hon, om jag bäst det var fick en trill i katastrofen.

Jag trodde Knappen skulle trilla av pinn, så skrattade han, för han hade varken sett eller hört farmor förr. Och han blev alldeles platt, när hon tände en cigarrett. Och han sa sedan att jag likaväl kunde kalla henne för farbror, för hon var precis som en sådan, sa han.

Klämmig gumma den! Hon snarkar för resten som en karl, för det hörs ända upp till mig ibland.

När farmor hade gått, så satt vi, Knappen och jag, och pratade en stund och hade väldigt skojigt fast han är en ungdom.

Han berättade att han hade en kusin, en jänta som var lika gammal som han och som säkert skulle bli lika bussig som farmor, sa han. Fast det är naturligtvis omöjligt. En jänta som farmor! Sällan!

Men — klämmig måste hon vara i alla fall så jänta hon är. För en gång, när dorn varit och badat hade hon klarat Knappen, isom inte kunde simma då, men det kunde hon. Sedan hade han lärt sig det förstås. Men då var det på vippen att Knappen hade blitt där.

Och sen så berättade han hur hon burit sig åt vid en eldsvåda hemma på deras lantställe. Hon kände på kvällen att det luktade rök, bara lite, men inte alls som från köket eller så, så hon klev ur sängen och smög sig runt omkring i huset, och på vinden brann det i en koffert som stod intill skorstensmuren. Hon smällde bara igen locket och sprang ner och väckte Knappens pappa, och han klarade hela eldsvådan i ett nysande. Det var också klämmigt gjort, tyckte jag, att inte bara gallhoja och så där som jäntor gör jämt, när det är någonting.

När Knappen hade gått så visslade det igen och det var Långstroppen, som kom och ville höra efter om bergis hade ställt till någonting ännu.

— Åh nä, sa jag, han aktar isig nog, när farmor är ensam hemma. Den ger han sig inte på, var lugn för det.

— Nå det var bra, sa Stroppen, för pappa är i stridshumör där hemma och får han höra något så.

— Men titta här du, sa jag, och halade fram trillen.

— Hur i all min tid har du kommit åt den? sa Stroppen.

— Knappen var här för en stund sedan med den.

— Knappen? Jag tyckte jag såg honom gå och54

valla syster sin som vanligt. Vi bor alldeles bredvid dorn så jag »ser dorn ibland, när han sitter och leker med henne eller springer omkring med henne i våningen.

— Har Knappen en syster, det visste jag inte, sa jag, Men han talte om en kusin som var Väldigt klämmig.

— Det är hans syster. Kusin har han ingen.

— Det var konstigt. Han berättade om henne att hon hade släckt en eldsvåda och allting.

— Ja, så gör han. Ser du han är alldeles dann i systern. Hon är sinnessjuk och hon har tänt på flera gånger och gått i sjön också. Men knappen har alltid klarat henne. Han är som sagt så dann i henne så allt klämmigt som han har gjort själv det smäcker han att hon gjort. Ibland är han ute med henne i trädgården deras och då pysslar han om henne precis som om han vore en stor. Och ändå är hon två år äldre än han. Det är därför han är så sällan med oss, för så fort han pluggat läxorna, leker han med henne och han går aldrig ut, om inte hon sover. Mamma säger att dorn skulle skickat henne till ett sjukhem för länge sedan, men då trodde dorn att Knappen skulle bli snurr han med, så ledsen blev han, så att det vågade dorn inte.

— Men varför smäcker han då, hör du? Han som aldrig smäcker annars.

— Det vet jag inte, men det är väl för att ingen ska tro att hon är sjuk, antar jag. Han skäms väl, fast jag inte förstår vad det är att skämmas för.

Aldrig trodde jag att Långstroppen som är en sådan hy vens kille, skulle gråta så någon såg det, utom när han slagit sig eller så förstås. För det kan man inte hjälpa ibland.

Men det gjorde han nu nästan. Och jag med. Vi sa att vi ångrade båda två att vi skojat ibland med Knappen.

Farmor som är ensam hemma, tyckte det var ledsamt där nere, så hon kom uppstultande igen. Och när hon fick se oss, så sa hon:

— Vad är det nu som är galet igen, era skojare?Och så fick vi berätta förstås, för det var ju inget att gömma på för våran del, för vi hade ju ingenting gjort.

När vi hållit på en stund, så grät vi alla tre, för när farmor gråter, så behöver ingen renhårig grabb skämmas för att han gör det med.

Till sist sa farmor:

— Gudskelov att det finns pojkar, sa hon.

Vad hon nu menade med det. Och se'n gick hon ner och klädde på sig, så jag förstod vart det .skulle bära av. Och så snodde Långstroppen och jag ner med trillen och bad att hon skulle ta den med sig. Då tog hon oss i famn och sa:

— Gud ske lov, igen. Och så gick hon. Men den gången smällde hon inte i dörren.

Pulle

Efter som vi haft lov från plugget i dag i alla skolor i hela stån så har det varit en härlig dag. Det är inte alls detsamma som en söndag, för om söndagarna är det som om alla människor har lov, och så skall man kluta ut sig i kläder som man ska vara rädd om och så där. Nej tacka vet jag när man har riktigt lov. Det är precis isom en lång stilig frukostrast alltihop. Och det som gör att frukostrasterna är för korta, även om man har lång frukost, är just det att man tycker det är så väldigt trevligt hemma till vardags, och sådant ska man springa ifrån, när man mår som bäst och är mätt och allting.

Jag vet inte vad som kom åt gubbarna, som gav oss lov — gummorna med för resten, för jänterna ha också haft — men dorn sa att det var något fint minne, som skulle firas. Och nog firade varat gäfög minnet alltid, vad det nu var för ett. Vi tyckte allihop att det var ett väldigt fint knep att låta alla grabbar fira minne på egen hand och inte stänga in oss i bönsalen och höra på en gubbe, som ingen hör på, och *sen bara låta oss stanna hemma efter frukost.

Man hinner inte komma överens om något då, men det hinner man, om man vet om'et dagen före att man har lov hela dagen efter.

Vi träffades i går kväll hela gänget utom Knappen och kom överens om att vi skulle klå det andra gänget på trill. Men då sa Pulle att det inte var så säkert att Knappen ville gå från sin syster sin. Och efter som

Knappen hade trillen var det av lätt insedda skäl, som rektorn säger, inte så sagt att äet kunde bli något av.

Allt sedan vi fick nys om hur dann Knappen är i syster sin, så tar vi alltid först reda på om han är ledig, för vi tycker allihop att han är så stilig, så vi vill inte be att få låna trillen, för att han inte iskall bli lessen att inte kunna vara med.

Därför tyckte Julle att vi skulle bereda oss på bandy i stället, om vi inte kunde få Knappen med. Och det gick vi in på.

Tidigt i morse visslade Långstroppen, som bor närmast varat, så jag hann knappt svälja chokladen och när vi kom till den vanliga platsen stod hela högen där, alle man med snobbiga nästan nya klubbor. Det såg väldigt stiligt ut, nästan som en idrottsförening. Och snobbigaste klubban hade Knappen, en skvatt ny en utav ask med mjuka fina remmar kring bladet och färgnissat och allting och i skaftet satt infälld en byxknapp av tenn.

Jag blev paff när jag fick ise honom, för vi skulle ju slå trill, om han kunde vara med, men undra på om han ville visa sin fina klubba.

Han kom emot mig och Långstroppen och frågade vem av oss det var som pillrat in klubban i deras tambur i morses.

— Ä du snurr? svarade vi, för ingen grabb ger sig väl till att ge bort en sådan klubba samma dag han fått den. För det måste han fått, för den var alldeles ny.

— För resten, sa jag, så är jag nyss uppstigen, det kan Stroppen intyga, och Stroppen själv med, det ser du väl på ögona. Jag svär mig fri, som pappa säger ibland när dorn spelar kort.

— Ja jag med, sa Långs troppen.

— Vern i all sin tid kan det då vara, sa Knappen. Det är ingen av dorn andra heller, säger dorn.

Men då sa Pulle:

— Är du så dum så du frågar, sa han, så kan du gå där. Var glad i stället, du.

Visst var han glad, det syntes på'n, men jag undrar

inte på att han ville veta vern han fått den av. Jag fick mina misstankar tvärt på Pulle, jag vet inte varför. Men han är en sådan där konstig prick, som smiter med allting som är bra som han gör. Och jag kom att tänka på att han bara körde nävarna i kavajfickorna och gick sin väg, när han fick höra om Knappen och syster hans. Vi andra stod kvar och teg till dess Lång-stroppen gav till ett jamande, så vi fick skratta igen, men Pulle smet.

Nog är hans pappa rik och allting, men så mycket veckopeng har Pulle inte, iså han kunnat köpa en sådan hyvens elegant klubba. Men ändå. Dorn flyttade hit i höstas och Pulle kom ned en dag på ängen när vi spelade långboll, för kicken var sönder. Och då stod han bakom Proppen, som slog, och fick en smocka av sällträt mitt över pannan. Han låg still en stund förstås, men vi fick liv i honom igen vid pumpen. Men tror någon att han så mycket som lipade! Inte. Han sa intet ljud ens, fast pannan svullnade på'n så det isyntes medan vi tittade på. Klart som dagen att en sådan grabb fick vara med i varat gäng.

Vi visste inte vad han hette, för han gick inte i varat plugg och inte i Proppens heller, men vi fick höra, att hans pappa kallade hans syster för Pullan. Och när Fylax kallade honom för Pulle, så blev han arg och klådde upp honom. Men nu har han vant sig.

Men låt oss återvända till vår hjälte som det står i böckerna.

Vi drällde i väg ned till tennisplanen, för isen bär inte ännu, men marken är frusen och snön har inte kommit än. Så tennisplanen är en fin bandybana, fast man inte kan gå på skridskor på den förstås.

Jag frågade Julle under vägen varför vi inte skulle slå trill i stället, när Knappen ändå var med, men då sa han:

— Det begriper du väl, sa han, ser du inte så glad han är över klubban.

Jo det såg jag nog och fast jag och alla dom andra tycker trill är roligare så länge man kan hålla på me11 så teg jag visligen. För det är aldrig roligt att se

Julle rycka på axlarna åt'en. Vi hade knappt börjat med bandyn förr än bergls var framme igen och gjorde sig grön och ville köra bort oss. Han skulle gå till sitt enbetsvärk och såg ut i ögona som han slagits med kragknappen på morgonkulan och en bra bomullstuss hade han på håkan. Så nog var han fin i humöret. Känner ullen, jag!

Han är vise ordförande i tennisklubben. Den som är så tjock så han inte kan se sina tår!

Vi fick sluta just som vi på våran sida var i gång med en rusen med finfina passningar från v. y. till h. i. till h. y. till v. i. Det gick så det pep om'et. Jag har aldrig blitt så arg. Och jag bara önskade att hans käring skulle vara lika arg, när han kom hem till middan.

Men i detsamma kom Allsmäktigen som är ordförare och det är visst ett strå vassare, så han sa att vi fick.

Och då sträckte Pulle ut ena armen och la klubban på den och lutade på huvet och började spela fiol. Vi brast i skratt förstås och gjorde likadant allihop, så det såg ut precis som orkestern på bio när dorn där pinnarna dorn spelar med åker opp och ner.

Jag vet inte om borgis begrep att vi menade hartsfiol. Men arg blev han och ville ta bollen, som låg mitt för honom. Jag kan svära på att det åtminstone såg ut som Fylax klubba slant, så han tappade den. Och jag kan nära

på svära på att Pulle försökte mota den med sin klubba. Men han råkade dänga till den i stället så den slog i backen. Borgis tjocka fingrar var i vägen, men det kunde väl ingen av oss hjälpa, för det finns väl ingen grabb som vågar dra en borgmästare över nyporna. Vi blev väldigt skraj förstås, men Allsmäktigen den hederspricken räddade oss. Han la till med ett gapskratt och sa:

— Inga fingrar i maten, borgis, sa han, låt du pojkarna vara.

I detsamma fick Proppen och ett par till av sig mössorna och hälsade, och när borgis fick se vem dorn

hälsade på, blev han tam. Det var hans gemål, Ättemodern, som kom rullande, och då gick han med.

Där ser man människans herravälde över djuren!

Vi höll på både länge och väl så svetten lackade. Och vi hade nog hållit på en bra stund till, om inte Pulles mamma kommit och hindrat oss i vår lovliga hantering, som dom bråkar om jämt i »Insänt» i tidningen.

Det var den hy vens klämmigaste mamma vi sett i varat liv. Ingen päls och parafynlukt och sånt där och inga styltor under hälarna, utan hon var klädd i sportdräkt precis isom pappa fast inga ballongbrallor förstås, åtminstone syntes dorn inte, och precis likadana kängor som jag.

Hon sa att det var roligt att träffa hennes pojkes vänner, sa hon. Som om det var något att vara glad åt, men hon sa det i alla fall och hon var inte tillgjord och så där ett smack, så hon menade nog vad hon sa. Andra mammor som bara åmar sig och går an! Men den här hon var precis som gymnastikgubben i skolan, och hon tog en i näven så det kändes. En grabb, som har en sådan mamma behöver ingen pappa. Fast det har ju Pulle en också.

Och det var inte bara en sportdräkt att snobba med som hon hade, ska ni tro!

— Mamma kan gärna döma ett slag, sa Pulle.

— Det kan jag väl, sa hon, men jag har ingen pipa. Ni skulle sett vad alla grabbarna blev kvicka med

att få fram sina pipor! Hon skrattade och sa att hon inte fick plats för dorn allihop och så valde hon ut Proppens för den var av horn och satt bäst mellan tänderna för det var en kant på'n, sa hon. Jag är alldeles säker på att om Proppen till och med tuggat snus, så skulle hon tagit hans ändå, för den var bäst. Väldigt klämmigt gjort! Ska önska mig en sådan pipa till jul!

Och så kommenderade hon uppställning och satte pipan i munnen och blåste. Och det blev en match! Och så hon dömde sen! Det var aldrig värt att försöka gruffa, för hon visste på pricken hur det skulle vara.

Vi undrade förstås hur i all sin tid ett fruntimmer kunde så mycket och för resten mycke mer än vi. Men då berättade Pulle att hon varit kapten i en prinsessas bandyklubb och sådant där och hade en väldig massa med pris där hemma.

En sådan tror jag nära på att farmor skulle gilla att dorn gav rösträtt eller vad det heter.

Farmor var oppe här nyss efter middan och då berättade jag för henne om allting som vanligt och hon tyckte också det var klämmigt gjort i synnerhet det där med Proppens visselpipa, sa hon. Den är då inget sjåp, sa hon.

Och när hon fick höra om borgis så knep hon ihop läpparna, så jag undrar om inte borgis satt sin sista potatis i varat sammanhang. För råkar han ut för den, så! När farmor ser ut så där är hon inte god att tas med, det kan min fader intyga.

Alldeles nu kom Pulle och bad mig dit på kaffe, för våran telefon är sönder. Så frid på en 'stund, ärade läsare. —

Pulle hade löpt stafett till alla oss som han inte kunde komma åt på telefon. För det var hans födelsedag. Tänk, han har gått hela dagen i lag med oss och inte ens visat en endaste present eller så, så ingen av oss visste om'et. Annars hade vi väl hittat på något livat åt honom för vi tycker väldigt bra om honom allihop. Visserligen är det

onsdag och då är veckopengarna slut förstås, men nog skulle man väl kunnat sala till en kniv eller så. Men aldrig ett ord hade han sagt. Klämmigt i alla fall att inte gå omkring å jäsa. Som han skulle kunnat göra, för det var en hiskelig brass med doningar han fått. Nära på som på julafton. Tänk bara, ett niomillimeters salongsgevär och tvåhundra patroner! Men inte så mycke som ett endaste skott bar han smällt av, utan bara låtsat som det var en vanlig dag. Och det är inte för att han är snål eller så, utan bara för han inte vill bräcka med att hans pappa är rikare än alla våra.

Och ni skulle sett en sådan villa dorn har! Av62

sten och med hallar och mattor och trappor av ek och så där. Och mitt på golvet i hallen som var så blankt så man kunde spegla sig i't låg en stor isbjörnshud med huvud med ögon och tänder och klor och allting. Vi hade aldrig sett en sådan prakt i hela varat liv, åtminstone inte Proppen och Långstroppen och Julle och jag. Jag har inte varit hos dorn andra, så jag vet inte hur dorn har'et.

Det var nära på inget kaffekalas utan ett bakelsekalas i stället. Bra synd att man skulle ha ätit middag så nyss, men jag smet mig till att lätta på bältet ett par hål och det såg jag att Proppen gjorde också.

Först när man kommer in i ett sådant hyvens schangdobelt slott och så där, iså blir man förlägen och så. Men det blev ingen där, fast där var så fint så det kunde blåsa bort alltihop, tyckte vi. Men det var säkert för att Pulles mamma var lika bussig där som på tennisplanen. Den kommer att bli en klämmig farmor med tiden!

Hon småskrattade så vackert och skg ut i ögonen precis isom farmor, när Fylax frågade varför inte Knappen var med. Han var hemma för systern hans var uppe, det hade Pulle snokat rätt på.

Vi hade livat värre med att titta på alla Pulles presenter, skridskor och skridskosegel och allt möjligt. Och salongsgeväret förstås! Men vi fick inte skjuta förstås. Vi drog lott om vilket vi trodde han skulle vara gladast åt av alla dorn fina isakerna. I detsamma kom hans bussiga mamma in och fick höra skojet och då småskrattade hon så där igen, så det blev varmt inne i en. Och så skickade hon ner Pulle i slöjdrummet i källaren efter en kutter, som hans pappa gjort. När han gått så sa hon:

— Nej gossar, sa hon, vet ni vad han blev gladast för? Jo när han fick ge Knappen bandyklubban. Han var där med den sent i går kväll. Byxknappen nitade han fast som ett monnigram, sa hon.

Var det inte det jag sa, att det var han! Att han var gladare ät det än åt 'salongsgeväret, det tror jag såmycke jag vill. Men det var stiligt gjort, fast Knappen kan få så många bandyklubbor han vill.

Jag berättade det nyss för farmor och då sa hon »Gudskelov» igen och gick ner och la sig.

Farmor

Nu har jag berättat om nästan alla grabbarna i varat gäng. Så nu, ärade läsare, vet ni att det är en samling flotta prissar, som sprider glans och ära över det svenska namnet i våran stadsdel.

Hit hade jag hunnit i mina memoarer, då farmor fick tag i dorn och nöp dorn. Sen kom hon opp i går kväll och skrattade och levde rövare och dängde boken i huvudet på mig för att jag iskvallrat på henne att hon säger svärord ibland och röker cigarretter. Men för resten var hon klämmig som vanligt. Hon tyckte bara att det var galet att inte hela gänget beskrivits i tur och ordning, för den värsta lymmeln av allihop, isade hon, hade inte fått sitt kapitel. Och det var den tionde, som är jag själv. Och därför hade hon gått i författning, sade hon, om vidare åtgärder. Men vilka som var det, höll hon inne med.

Bara för att göra mig nyfiken förstås, för hon var inte arg eller så. Och jag var verkligen nyfiken ett slag.

Men så i middags, när jag kom hem genast, för det är töväder och blaskigt, på alla vis, så låg där på bordet en

packe anninyma brev från alla grabbarna, egenhändigt skrivna och undertecknade av var sin grabb!

Jag läste igenom dorn som hastigast och sa till farmor att allt det där vågar jag inte tala om för offentligheten för då råkar jag i klistret så säkert som sex, för pappa har semester nu och är hemma jämt.

Men så sa farmor att han hade redan läst bådeKLÄMMIGA POJKAR 65

dorn och mina memoarer, sa hon. Och när hon såg hur skraj jag blev, iså sa hon att han bara skrattat.

Men då sa jag att min blygsamhet inte tillät att brevena publiserades, som det står i en himlens tråkig bok om George Wasington, som moster Elvine (hon som är gumma i ett småbarnsplugg, se ovan i en annan memoar. Min anm.) tvang mig att läsa att i julas. Men då sa farmor:

— Blygsamhet har du aldrig haft nån förr, sa hon, så varför ska du skräpa med sådant nu? Sätt dig nu och skriv av breven, annars gör jag det själv, sa hon.

Ja, ärade läsare, det vet man ju att det är inte lönt alt försöka mopsa sig mot en farmor, som säkert inte skulle dra sig för att vrida näsan på tolv på ens egen pappa om så var.

För resten sitter hon bredvid mig och röker cigarretter som vanligt, så det är inte värt att försöka 'smita.

Dom där streckena betyder en plump, för farmor läste över axeln vad jag skrev och gav mig en näve i sidan och sa »hut pojke!»

— Du vet mycke väl att jag röker bara hos dig, sade hon.

— Och hos farmor, sade jag, och i rökrummet och salongen och hallen och för resten i sex rum, jungfrukammare och kök och alla nutida bekvämligheter, sa jag.

— Det hör inte hit, sa hon, skriv!

Och nu sitter hon i gungstolen och tror att hon läser, men jag ser på håkan att hon somnar snart, för vårtan med dorn tre krulliga hårstråna syns knappt. För den har sjunkit ner i det skojiga pipkråset hon bar om halsen.

Synd att säga att hon är vacker att se på, för hon liknar mest en gammal kalkon. Men hon är stilig i alla fall och klämmig som ingen, så för mig får hon se ut bäst hon vill.

Jag glömmer aldrig hennes födelsedag, då hon fyll-

de sjuttiotre år i förra veckan på söndan. Ni skulle »sett vad dorn kom med blommor och hade sig och stod i alla dorn stora! Och ett sånt hiskeligt väsen det var, när dorn pratade i munnen på varandra väl en tjugo tretti stycken fruntimmer. Och ändå var hela bordet fullt med kakor och två stora tårtor!

Hade dorn släppt oss grabbar, som bara är tio, lösa på det bordet som det såg ut, så skulle det blitt länsat i ett nysande så tyst att en knappnål skulle kunnat slå i däck utan att någon hört'et.

Jag iså̊g att farmor kom i tagena, för det kom en gammal en, som luktade parafyn, och det är det värsta hon vet, men hon var väl nära på lika gammal som hon själv så hon gav sig inte på'na. Fast jag såg hur hon vädrade i vind. Och då vet man vad klockan är slagen!

Men så kom tant Viola som är kusin till mamma. Hon är nedrans fin att se på, nära på lika vacker som Pulles mamma och inte alls bortkommen på skidor eller på en bob eller så. Men det var som ett helt växthus hade kommit in. Och jag trodde dorn 'skulle få dåndimpen hela högen, när farmor tog emot hyacinten hon räckte henne och luktade på'n och sade:

— Tack söta du, sade hon. En sådan härlig doft, men fy tusan så du luktar själv, sade hon.

Jag fick aldrig höra mera för mamma sade tvärt:

— Adolf, du kan gå opp till dej, sade hon.

När mamma säger Adolf och inte Pelle och näsborrarna är .spända, så vet jag att somligt inte är långt borta, så jag smet som det lydiga barn jag är (se moster Elvinets Georg Wassington).

När jag kom upp var hela rummet fullt av alla grabbarna, Knappen också för ovanlighetens skull.

— Vi vill gratulera farmor, sade dorn.

För dorn kallar henne allihop för farmor, för dorn tycker som sant är att hon är en kul gumma, för hon har räddat månget akterkastell från smörj i onödan. Om nu smörj någonsin är nödigt.

— Var aldrig värt, grabbar, sa jag. För gumman

är i krigshumör. Ni skulle hört så hon fräste av en där nere.

Så vi började mixtra med rävspel och sådant där, för vi var ju söndagsklädda allihop och kunde ändå inte gå ut och härja. Och när vi tröttnade på det så tog vi av oss skorna och tog fram boxhandskarna. Och så gicks där några intressanta ronder.

För det finns grabbar i vårt gäng som kan konsten, och Julle och Proppen är dorn mest hyvens domare som finns,

Vi hade livat värre, för vi flyttade bordet och bläckhornet och karaffinen och ett par stolar och det som står i kommoden ut på vinden, så ingenting skulle väsnas. Och rummet var en riktigt klämmig ring med publik och ,sekond och allting. Galleri hade vi också, för Knappen och Pulle satt på byrån.

Fylax och Bicykeln gick några ronder och i den fjärde fick Bicykeln en upperkutt så pass att han flög mot nattduksbordet, som vi olyckligtvis glömt att flytta ut.

Nattduksbordet rände mot garderobsdörren, som också olyckligtvis, stod halvöppen, så det blev en väldans smäll som lät som en Bråvning.

Och så fort Bicykeln kom på fötter igen fick Fylax en vinge så han körde ändan i kakelugnsluckorna. Och det blev också en bra smäll utom det att Fylax vrickade svansen mot handtaget så han gav till ett illhoj ande.

Det är Fylax' enda fel att han alltid gallskriker ett slag, när han slår sig. Inte länge utan bara som när ärnan råkar trampa en jycke. Men det låter hårt nog ändå så kort det är.

Både smällarna och illtjutet hördes förstås i hela fastigheten, så mamma kom upp och frågade om vi tänkte ta ner huset. Näsborrarna stod till väders och ögonen bådade föga gott till efterrätt.

Men i detsamma kom farmor.

— Gå ner du till dorn kacklande hönsen där nere, sade hon till mamma, så ska jag sköta pojkarna.

— Vad gör ni här hela högen, sade hon till oss. Uff så'n luft här är! Opp med fönstret!

Vi var ju allihop i strumplästen iså vi var väldigt förlägna, men vi fick opp fönstret förstås och började leta efter våra kängor och trä på oss dom. Alla utom Fylax och Bicykeln för dorn hade boxhandskarna på och kunde inte.

— Vad bråkar ni för sa farmor. Låt bli det där! Jag ville bara vila mig ett slag efter allt kacklet. Ta hit gungstolen!

Vi fick henne i gungstolen och satte oss allihop på golvet utom Fylax, för han kunde inte sitta.

— Nå, sa farmor, vad gör ni här allihop nu? Varför är ni inte ute i det vackra vädret i stället för att föra ett sådant hiskeligt liv häroppe?

Då reste Julle på isig och sa:

— Vi kom hit för att 'gratulera, sa han.

— Äsch prat! sa hon och skrattade.

— Jo, det är säkert, isa Olle. Vi ville gratulera farmor allihop.

— Farmor! isa hon. Nej gud bevare mig väl för att vara farmor åt en sådan drös med pojkar! Jag har nog med en, sa hon och pekade på mig.

Men jag såg så väl att hon tyckte det var roligt; helst att det var Olle som sa det, för hon håller nog styvast på honom efter det där med trädgårdsmästaren som blev överkörd, för det var nedrans klämmigt gjort eftersom brandkarlarna sa det.

— Ja, men vi kallar farmor för farmor allihop, sa Olle och halade fram en papperskniv ur blusen som han själv hade slöjdat i plugget. Vasshgo, sade han. Har den äran att gratulera.

Då började dorn mixtra i sina blusar och fickor allihop, och bäst det var langade Fylax fram ett bokfodral av läder som var glödritat och väldigt fint med tallkottar och kvistar och allting. Och Knappen, som är väldigt fin på järnslöjd, kom med ett tändsticks-fodral och Proppen och Julle med var sitt bokmärke, för dorn är hyvens styva att rita kyrkor med snö på och så där. Och allihop utom jag, för jag visste inte om att dorn skulle ge farmor något, kom dorn med något som dom själva gjort ihop.

Farmor fick bestämt nervtjockt 'som Borgmästarinnan, för hon både skrattade och lipade så man visste inte själv vilket man skulle göra.

Dom stod för resten i en hög allihop omkring henne och bockade sig och stod i så vem som helst, som håller styvt på renhåriga grabbar, skulle tyckt att det var en fin födelsedag hon fick, så mycke presenter som låg där i hennes knä.

När hon kom till sig igen efter en stund, så sa hon:

— Det ska jag säga er raringar, sa hon. Så glad har jag aldrig blivit någon födelsedag som jag minns. Bussiga grabbar är det bästa jag vet, och ni är bussiga.

Tänka sig att säga »bussiga» och »grabbar»! Men det är väl farmor enda gumman i hela kristenheten som kan.

Och det tyckte vi allihop var väldigt klämmigt, för hon isa det precis som riktigt, inte tillgjort eller så.

— Nu ska här bli kaffe och bakelser, sa hon och steg upp med hela famnen full av presenter. Hur många är ni? Men här är ju bara nio. Vern är det som fattas?

Det var Pulle, ingen hade sett att han smitit.

Nå, farmor stegade ned och försvann, och vi gjorde i ordning igen så min lya har inte på länge varit så snobbig. För är Julle med som är scout så blir det ordentligt gjort, fastän han varken är petig eller viktigpetter på något vänster. Men han får alla andra grabbar att käcka i lika bra som han själv utan att islåss eller bråka eller så och utan att göra sig grön heller. Det är bara som om det vore livat att göra som han säger.

När jag var ute på vinden och hjälpte till med att bära in grejorna, iså hörde jag farmor ringa till kondis och det var hemskt vad hon slog på stort. Så efter den betan blev hon säkert pank, fast dorn säger dorn stora att den gumman är inte barskrapad.

Och bäst det var skrek hon att vi skulle hjälpa till. I ett enda nysande hade Julle, som kan sådant, ordnat en langningskedja, och koppar och tefat och skedarkom dansande så det var tur att postelinet höll. Mamma och dom andra kom ut och tittade på och skrattade, för farmor kommenderade och stod i som en skeppare med peruken på trekvart, för hon har lösperuk och farfar var sjöofficer, så hon kan en hel hop.

Snart sutto vi bänkade, som det står i moster El-vines tråkiga böcker, och ni ska tro, där var inget kackel och ingen parafyn heller, så farmor satt bara i gungstolen och skrattade och smagrälade om vi inte åt så mycke vi orkade. Men det gjorde vi förstås, när vi bara kom i gång.

I detsamma kom Pulle med andan i halsen tillbaka och räckte farmor ett litet paket, och det var en tobakspåse av

skinn som han sytt ihop av några gamla handskar.

— Jag har hört att farmor röker, så-------och jag

har gjort den själv jag som dorn andra.

Hon röker ju inte pipa, efter vad jag vet, bara cigarretter, men Pulle begrep väl inte bättre. Och det gjorde för resten ingenting för hon tog honom i famnen och klappade honom på kinden, men Pulle blev inte förlägen fast vi såg^t allihop.

Betyder plump igen. För när hon vaknade och fick se att jag inte skrivit av brevena så fick jag en sittopp. Och jag fick mig en dof flare till så jag hamnade i sängen och skrattade så jag höll på att gå i flisor. För hon frågade mig om jag skrivit om den största lymmeln i gänget, och eftersom jag såg att hon var på väldigt gott humör, så sa jag:

— Ja då, sade jag, farmor kan se själv på överskriften.

Grålle

Farmor gav sig inte förr än jag skrivit av alla grabbarnas brev i mina memoarer, för dom skulle inte bli fullständiga annars, sa hon. Och i går regnade det mitt i vintern så det skvalade om stuprännorna alldeles som det brukar göra några veckor efter det plugget börjat om höstarna, så jag hade inget annat att göra, när jag läst tyskan och billogin. Jag fick inte gå ut och ingen av grabbarna kom och visslade heller så det var en sorglig kväll på alla vänster. Och inte är det så värst livat heller att sitta och skriva av hur dom smäcker i långa banor om allt sona man gjort och inte gjort så gott man kunnat.

Den här gången är det farmor som skrivit överskriften, för jag heter Adolf Efraim Emanuel Jäderblom (se ovan i ett annat kapitel) när dorn här hemma inte kallar mig för Pelle. Och det var aldrig meningen att tala om vad grabbarna kallar mig för. Ibland när jag glömt trillan eller bobben eller så. Och ibland annars också. Men jag tåFet inte och det vet dorn så dorn passar sig allt. Åtminstone dorn som jag är starkare än och när vi är ensamma.

Hör du Grålle! Du anmärker väldigt fint om mej i dina mimoarer. För du vet pressis lika bra som jag att det var du och inte jag som snodde till telefon efter doktorn då Allsmäktigens piga vriklat foten då deras gli var sjukt. Och så skriver du att det var jag som räknade när vi skrottade deras fönster. Som om det en enda gång i hela varat liv varit någon annan72

än du. Och håll klaffen säger du precis lika mycke som jag och allihop.

(Ja, det kan väl hända. Fast aldrig iså stora hör^t. Och så begriper han inte, att det inte duger i städat skriftspråk, ,som moster Elvine säger. Min anm.)

Varför ni kallar mig för Fylax det är du kvick med att tala om. Men du säger inte vern som hittat på't. Kan jag hjälpa att jag är rödhårig, va? Mins du vad han fick som hittade på't? Kommer du ihåg så vått vattnet var i diket där du låg och tjöt som en mistlur.

(Det är nedrans 1... osanning att jag tjöt. För smockan vill säga. Jag slog nacken i en sten för det var långgrunt i diket. Min anm.)

Och du tablar inte om varför vi kallade dig för Grålle. Varför gör du inte det, lilla Grålle? Jag är inte arg på dig för du är en kul grabb. Ibland.

Av Fylax.»

»Du har det bra du, Grålle, som har en farmor som klarar hyskan åt dig jämt. Annars hade du allt åkt fast, när vi sydde ihop käringarna i våras. Varför skriver du inte om det i dina memoarer? Och om när du blev instängd på

bankdirektörens vind tills vi fick ut dig genom takluckan?

(Ja det ska ni tro höll på att bli en farlig historia! Det var för resten otur att farmor låg sjuk den dagen så jag fick väldans med stryk av pappa för jag inte kom hem till middan. Men han frågade aldrig varför, sk jag slapp tala om'et. Bankdirektören har en betjänt, en finpoler ad janne, som är spökrädd och bor på vinden, och den skulle vi iskrämma ett tag för han lappade till Knappen en gång när det var Långstroppen som hängt på honom där bak en lapp som det stod »Aktas för väta» på. Men det ska jag berätta om en annan gång ur mitt växelrika liv. Min anm.)

(Det är allt en smal lycka att farmor klarat pappa med dorn här breven! Min anm.)

Inte är det mycke gott som du gjort, men mycke som är klämmigt i alla fall och varför ska du skriva

fint bara om oss. Varför kan du inte berätta lika bra om det där med trädgårdsmästarens glin, när han blev överkörd exempel?

(Nu är han dum! Jag gick dit och lekte med dorn ibland om eftermiddan för dorn inte skulle vara lessna, men det är väl ingenting att berätta. Det gjorde förresten Julle isjälv också och ett par till. Min anm.)

Och ändå drev han dig i huvet med en kålrot. Och varför talar du inte om varför du heter Grålle i varat gäng? Hej på dig!

Julle.»

»God dag Grålle. Hur mår du? Jag mår bra. Farmor har sagt jag ska skriva om det du skrivit om oss. Du smäcker bra om dig själv för du säjer inget om hur grå du var om halsen jämt och att det är därför du heter Grålle. Dorn har hittat benknotorna på bankdirektörens vind för dorn började lukta illa. Hinner inte mer. Du är en renhårig kille.

Av Proppen.»

(Trevligt att behöva skriva av sådant! Det kan väl hända vem som helst att han glömmer att tvätta sig om halsen! Min anm.)

Här kommer Pulles brev. Det är så fint skrivet, alldeles som en förskrift i välskrivning nästan och inga plumpar eller sprättfläckar av pennan eller så. Och inga lortiga fingermärken heller som det är på dorn andras, så han har bestämt hållit läskpapperet under näven som man fick göra i ettan, när man var liten. Men han har be i modersmålet det märks.

»Kära Grålle jag vet inte va jag ska skriva om de du skrivit för jag tyker de är busigt alltihop. (Han menar förstås bussigt. Min anm.) Men varför talar du inte om när Olle och Knappen klådde dej för du jagade tvättkäringens katt men det skäms du väl för som ja inte undrar på för de skulle jag göra med så mycke smörj som du fick av dorn små två men mest skule jag skämas för om jag jagat katten.

(Det gör jag också och jag har heller aldrig jagat en katt sedan, det vet farmor för hon fick'et ur mig när hon fick se hur jag såg ut. Jag menar det verkligen för annars skulle jag väl klått dorn en och en sedan, men det har jag inte gjort i min ädelmodighet. Min anm.)

Och så kunde du gärna berätta vem det var som klådde dorn tre grabbarna från andra kvarteret som släckte dorn röa lyktena vid gropen i gatan så att en attemobil höll på att tjöra rätt i för det jorde du nedrans kul jag behövde inte jälpa till ett smack. J'a aldrig skrattat så som då du fick den ene att gå efter tänn-stikor och tända dorn igen pressis som rektorn när han är som värst var du. Och du kunde gärna tala om också vem det var som hitta på att vi skulle gratlera farmor och att vi allti ska snoka rätt på om Knappens syster isover innan vi visslar på'n. Vi tycker allihop du är en bra kille sen du sluta opp me å röka då Julle sa åt de att du var en jassgosse.

Av Pulle.»

Dorn andra breven bryr jag mig inte om att skriva av för dorn grabbarna har inte vågat hosta oj amt som dorn här fyra, som farmor sa att jag var feg om jag inte skrev av.

I stället tycker jag det kan vara så gott att klämma fram med det där om bankdirektörens betjänt, som Långstroppen kallar för brallpigan för han är klädd som en karl men 'står i med disk och städning och så där som en jungfru. Han är så fin och emaljerad -och schangdåbel så det riktigt äcklar en. Och när Butterburkens jänta, som är förlovad med våran gymnastikgubbe, berättade att han var spökrädd, så var så klart att vi skulle skoja me'11 ett spårs helst som han lappade till på galet ställe när han fick akta sig för väta där bak.

Vi visste att han bor på vinden, och Fylax som är värre stolle än någon annan i hela gänget när han sätter den sidan till, hittade på ett klämmigt knep att skrämma honom.

Vi gick till slaktarn och kursade till oss en hop gamla ben med köttslamsor på, och dorn trädde vi opp på ett klädstreck för dorn skulle bli människoben som skulle spöka. Och Pulle, som har allting, bestod ett par klädstreck till, så vi fick hela härligheten så lång som det behövdes för att kunna hala benhögen fram och tillbaka tvärs över vinden, om vi stod i trädgården på bägge sidor om huset och halade genom gluggarna under takskägget.

Medge ändå att det var en snillrik plan! Men se knepet var ju förstås att få alltihop opp på vinden och strecken ut genom gluggarna.

Vi drogo lott som vanligt, och det blev jag som fick detta ärofulla uppdrag.

Proppen snodde hem efter ett par gamla avlagda tofflor, som jag skulle ta utanpå kängorna så jag kunde gå tyst i trapporna, och dom band jag fast med ett par tåtar.

Dorn har särskild trappa opp till vinden från köksingången, och jag hade varit där med pappa och mamma på kalas, som var det tråkigaste kalas jag varit med om, för deras grabb är tre år yngre än jag och så fin och fånig så det är ynkligt åt'et. Så det var ingen konst att hitta.

Jag medger, att jag var skraj, men grabbarna var i trädgården bredvid, så det var inget annat att göra än ge sig av.

Jag passade på när brallpigan var nere i källaren och grejade med vinflaskor och sånt där och smet opp på ljudlösa fjät som i den siste Mohikanen, och jag hade just klarat hela biffen och skulle till att smita ned igen. Men då så kom en jungfru opp och började hänga opp tvätt. Jag tror aldrig jag varit så skraj fast jag hade nedrans svårt att hålla mig för skratt, för hon sjöng i ett kör »den trettiförste, när du mig kö-össte», och något mera som jag inte kommer ihåg. Och när hon klämde sig på en klädnypa, så svor hon värre än våran trädgårdskarl. Hon såg mig inte, för jag låg bakom en stor koffert som stod vid ena glug-

gen, men det var stopp att kunna smita så hon inte skulle se vem jag var. Och aldrig ville hon sluta heller.

Bäst det var så gick hon hört och gläntade på dörren till betjäntens rum och tittade in, och så sa hon:

— Jassa, här hor han den j... snobben, sa hon.

Och det lät så likt farmor så jag trodde jag skulle spricka av skratt.

Och så spottade hon ett tag. Så inte är dorn två vidare bundis inte, hon och betjänten.

Jag tänkte ett hastigt slag att tala om för henne hela våran sinnrika plan, men det vet man ju att fruntimmer kan aldrig hålla tätt som farmor säger, så jag passade mig. Hade hon bara gått in i rummet, så hade jag klarat mig, men hon bara stod och höll i dörren och fnyste.

Äntligen tog hon klädkorgen under armen och gav sig i väg och smällde igen vindsdörren efter sig. Och jag

väntade en stund innan jag smet. Men det blev inget smita av, för dörren hade inget vrid på min sida. Så där var jag vackert fast. Och inte vågade jag mixtra heller med den, för då kunde dorn höra mig där nere.

Se så, tänkte jag, om två timmar är pappa hemma och middag och allting och jag kan inte komma ur fläcken. För gluggarna var för små och så var det hiskeligt högt, och ännu högre var det från fönstret i betjäntens rum. Jag var så i byxis så jag såg inte hur det såg ut där inne, men jag minns att där luktade som i en tvålbutik.

Men från fönstret såg jag grabbarna i trädgården intill, men jag vågade inte ropa till dorn och dorn såg inte mig.

Jag gick där på vinden och i rummet och nosade och blev ändå mera skr aj för jag visste att farmor var sjuk så hon kunde inte klara mig om jag kom för sent till middan. Och bäst det var kom brallpigan upp och började klä om sig till deras middag. Olyckligtvis var jag inne i rummet just då han kom och hann inte ut på vinden utan måste krypa ned mellan byrån och

sängen. Han såg mig inte på hela tiden men jag trodde han skulle höra hur det hamrade i bröstet på mig, men det gjorde han inte.

Och ni skulle sett vad han gjorde sig fin! I frack med stora guldknappar på och söndagsblad och vit halsduk och allting, så så fin har jag aldrig sett honom ens. Men orden hade han ingen.

Just när det började värka i knäna som värst på mig, gick han. Men han smällde också igen vindsdörren.

Men då fick jag tag i en handduk och vinkade genom fönstret, och då kände jag igen att det var Proppen som visslade, för det var mörkt så jag såg ingenting.

Som lycka var så har dorn alltid en brandstege rest hos dorn, och bäst det var så fick jag höra hur det ballrade i tegelpannorna, och tvärt efteråt så gallskrek det i takluckan ute på vinden, för den var nästan fastrostad. Och jag tror aldrig jag blitt isä. glad som när jag fick höra Långstroppen röst, fast han sa Grålle.

— Hej Grålle, sa han, skynda dig! Dom sitter och äter där nere, så nu går det fint.

Jag fick tag i en stol, som jag ställde mig på, och så halade dorn opp mig.

Fem minuter efteråt var jag hemma, men jämt femti minuter för sent. Och vad det blev när farmor låg sjuk! Ja, förlåt ärade läsare, om jag inte berättar om1et. Men jag fick risgrynskaka i alla fall, fast i köket.

Jag fick aldrig vara med om roligheten med benspökena, men dorn måtte gjorfet väldigt bra grabbarna, d. v. s. dorn två som fick vara ute så sent, Fylax och Långstroppen.

Vid halvelvatiden gick brallpigan och lade sig och släckte ljuset, och en stund efteråt så började dorn hala så sakta från var sitt håll så det blev nog en nedrans fin spökelsedans ute på vinden, och dorn höll på en bra stund.

Dom hörde ett väldigt tjut, men dom kunde ingenting se förstås, och i detsamma sprang klädstrecketför Långstroppen, så Fylax åkte omkull när hela benhögen for åt hans håll.

Men vi fick sedan höra alltihop av våra jungfrur, att det hade spökat hos bankdirektören, och brallpigan hade blivit alldeles från vettet, för han hade sett ett benrangel dansa på vinden, sa han. Och han hade skrikit och skurit kors med en kniv i dörrposten och levt som en stolle ända tills kokerskan gett honom en orre och bett honom veta hut.

Så nog fick *han* för gammal ost. Tänka sig för en så emaljerad snobb som han att få en vinge av ett *fruntimmer!*

Och nu har dom hittat bena. Jag vet var dom låg, för jag låg där själv.

Kavaljerer

Nu är det länge sedan vi lät höra av oss vi i varat gäng, för det kom några andra grabbar emellan. Men gänget

lever än, var lugn för det! Det har hänt en händelse, inte en sån som ser ut som en tanke som det står i böckerna, utan en riktig och det en klämmig en ändå! Utan tankar. För Julle tänker inte med nävarna och det var dom som var i farten och ingenting annat.

Proppen går sedan dess omkring och är sur och säger att Julle är intresserad av en jänta. Han säger det förstås inte, så Julle hör'et, men vi andra får det till livs bitti och sent och eftersom han är starkare än oss så kan vi ju inte mopsa oss, Fast om vi gav oss på'n några stycken så vore han inte mycket värd, men det gör inga grabbar som det är något med, och det vet han, så därför tycker han att han kan gå an som han vill.

Julle intresserad av en jänta! Han som är nära på fjorton år och den renhårigaste grabb som någonsin styrt en bobb på den här sidan nordpolen! Det är då den svartaste niggerlögn som yppat sig i varat gäng och nästan säkert i alla andra gäng också.

Nog för att han hälsar och tar mössan av sig och svansar sig och står i för alla jäntor han känner — det gör jag med, om farmor eller pappa tittar på — och nog för att han lämnar sin plats för dorn i sju och två-lådan om morgnarna, när vi skall till plugget och hela lådan är full med grabbar och jäntor. Men det är bara för han tycker synd om dorn.

Fast det finns verkligen ett par stycken här ute som är klämmiga nog. Annie, för exempel, postelins-fabrikörens tös, och Mad, som är bara tretton år och ändå är svägerska till bankdirektören, och Butterburkens tredje från slutet — dorn är en helan brass och jag vet inte vad hon heter, för vi kallar henne bara för Klicken, för hennes pappa säljer smör. Dom är inte alls aviga någon av dorn. Annie klådde Fylax i raka hopp i somras på simtävlingarna i våran sump och ändå är han champinjonhopparen i varat gäng. Och när Långstroppen skulle målla sig och göra armresning och kom i riktigt finfint som vi tyckte, så haste du mir gesehen, äntrade inte Mad opp på trampolinen och gjorde efterst! Jag har aldrig sett så stiligt som hon stod på händer och det tyckte pappa med, och när hon for i, så slog hon näck, det sa bara plupp och stänkte inte ett dugg. Och ni skulle se Klicken på skridskor! Hon nöp en fin buckla förra vintern vid skolungdomens tävlingar. Dom säger att hon är grass-jös som en plasstisk danstös, och om det är detsamma som dorn där jäntorna som jag var tvungen att gå med mamma och titta på en gång förra vintern, så är hon det. För hon åmar sig och går an alldeles som dorn. Men såna fina skär och öglor och allt möjligt som hon gör, gör inte många efter.

Så dorn tre och ett par till kan så vara, jag har för resten själv hört både Annie och Mad och Klicken säga att dorn önskade att dorn var pojkar. Men för resten är det synd om jäntor, för dom rår ju inte för att dorn är det.

Och man får aldrig låta en jänta stå på plattformen och frysa, säger Julle. Och det Julle säger är alltid rätt, för gudnåde mig om pappa fick se att jag satt om en jänta stod, inte bara i lådan utan vad heller som!

Pappa såg en gång på lådan hur Julle bar sig åt när en jänta, som bara var ett litet gli på tio år eller så, tappade en bok. Han nöp boken och räckte henne den innan hon hann blinka ens. Vi, pappa och jag, satt så långt ifrån så jag skulle aldrig hunnit dit ändå,

annars hade jag nog fått mig ett tjyvnyp. För jag tänkte inte på't. Men pappa sa att där ser du, sa han, så bär sig en fin pojke åt, det är ridderligt, sa han.

Och det förstås, visst ska man göra som Julle i alla väder, det är inte frågan om det, det tycker vi allihop och vi gör så gott vi kan. Men det är inte så nådigt att alltid kunna se upp och passa på, om man kan läxorna och har visat biljetten och sitter och läser Old Shatterhand eller någon annan skarp bok. »Men i det hänseendet», som rektorn säger, har Julle ögon i nacken och lite varstans.

Och han står i och är hövlig och så där på alla vänster. Men intresserad. Nä stopp! Det är han för renhårig till.

Proppen menade förstås att Julle är fjantig och kär, och så där, när han är intresserad. Men han vet lika bra som jag att han inte kan vara det, för sånt blir man ju inte förrän man blir stor, utan han kör med det bara för att Julle gav honom på nosen för han bar sig dumt åt.

Se saken var den att vi några stycken smet ut en kväll och hällde vatten på sandgången som borgmästarn sagt åt sin piga att lägga tvärs över Borg-mästarbacken bara för att vi en gång fick borgmästarinnan med oss på bobben i hastigheten. Så den finaste bobbacke i hela norra Europa blev alldeles förstörd!

Dom första kvällarna vågade vi ingenting göra, för vi måste ju insöva banditen i säkerhet. Men som sagt, en kväll började vi så vackert. Det blev bara ett par hinkar, för det var nedrans kallt, men när vi hållit på ett par kvällar så var sandgången den finaste biten i hela backen. Den var rena rama isen, och sanden syntes igenom, så borgis, den tjocka malliga pricken, trodde sandgången var all rikt. Och det var den också, för det var hej ans vad det gick just när man flög över den! Det var precis som det varit bara luft under bobben, när vi kom svepande med sex mans besättning.

Fylax, som är en knepig prick, hade kommit under fund med att borgis' jungfru var släkt med deras, så

han gick in i borgis kök en dag när herrskapet inte var hemma, och gjorde sig grön, så hon lovade att ingenting låtsas om. För hon sa att hon visste lika bra som vi att hon måste sanda bara för att hindra åkningen sedan den gången då vi hampat Ättemodern. För ingen gick någonsin tvärs över backen, sa hon.

Så vi hade varat Eld Orado klappat och klart. Vi passade oss förstås väldigt noga för att ropa see-ååp! och så där, och vi hade ett väldigt snickeri med att stoppa blånor och sånt där lite varstans i bobbarna så dorn inte skulle 'skramla och väsnas. Men åkte det gjorde vi varenda kväll så det stod härliga till. Och Borgis och Ättemodern och alla glina isatt där inne och åt fläskkorv eller var det var, och trodde att det var attemobiler som rusade förbi.

Jäntorna fick förstås höra talas om hur bussigt vi hade det, för alltid finns det i vilket gäng som helst någon som inte kan hålla klaffen. Och bäst det var så kom där en helan drös. Med kälkar! I Borgmästar-backen, som är skapt bara för renhåriga bobbar och inte för såna leksaker isom kälkar. Hade dorn (haft sparkar så hade det väl gått an för det går undan bra med såna i den backen. Nå, när dorn fick se på nära håll hur det bar i väg med en finfin bob — vi har tre stycken — så blev dorn rädda och vågade inte åka kälke, för att inte bli påkörda.

Inget ont som inte är gott för något utom ricinolja. Så vi fick vara i fred en stund, för dom stod bara och tittade på.

Men det är det försmädliga med jäntor som står och tittar på, att man till sist nästan tycker att man måste fråga om dorn vill åka med. Och Julle var förstås den som först föll för frestelsen, om det nu skall kallas för frestelse att känna sig liksom tvungen. Så han frågade Annie om hon ville köra med på hans bob.

Hon sa verkligen tack, som dorn inte annars gör, så Julle såg nästan förlägen ut. Men en jänta skall alltid vara två, dorn kan ju knappt gå tvärs över ga-

tan utan att vara två minst. Så hon ville inte om inte Mad fick följa med. Och det fick hon förstås.

— Akta dej, Julle, sa Fylax. Dom skriker och då är det förkylt för oss allihop.

— Det har du rätt i, sa Julle. Vi sätter oss varvtals.

Och så blinkade han åt mig och Långstroppen och vi begrep vad han menade. Det skulle nog varit lika gott att lägga munkavle på dorn medsamma, tyckte jag, men det kunde vi ju inte göra förstås. Ingen jänta i världen sitter gärna med en 'smutsig näsduk i munnen om hon vill åka bob aldrig så.

Så vi satte oss, Julle styrman, så Annie, så jag, så Mad, så Långstroppen och fylax vid bromsarna. Vi var ju sex stycken och mest hela backen var is så det gick så det pep om örona och vi riktigt flög förbi borgmästarns. Men tror ni inte jäntorna skulle ge hals fast vi sagt åt dorn att hålla k— tyst? Jojomen!

Men dorn som lekte ljuddämpare det var allt Långstroppen och undertecknad det!

Annie låg med huvudet mot mitt bröst så hårstråna killade mig i näsan, så jag nös rätt i hennes pälsmössa, men den som fick sin sura vante över munnen på henne i alla fall så fort som en blixt det var jag det! Jag kände hur det iiihojade i vanten, men tyst som en ande flög bobben och för säkerhets skull behöll jag taget tills vi kommit långt ut på isen och Fylax bromsade för ångbåtsrännan.

Mad skällde ut Långstroppen för att han hållit på att kväva henne sa hon och Annie hade gott om ovett för mig sedan hon spottat ut lite ulländar och is hon fått i munnen från min vante.

Otack är världens lön!

Men då sa Fylax:

— Var det inte livat, va?

— Jo, väldigt, sa dorn bägge två, men-------

— Nå, vad bråkar ni då för? Lovar ni heligt att inte skrika så får ni åka med så mycke ni vill. Se vi trodde inte att ni två var som alla andra jäntor som

bara hojar och väsnas. Men ni är ju bara kul, riktigt kul till och med. Eller hur grabbar? sa han till oss,

— Joo då! sa vi och både Annie och Mad såg ut att börja jäsa så stolta va dorn.

Fylax är en mästare till att mixtra med jäntor! För när vi kom opp igen så tog bägge flickorna i och förmanade och levde med dorn andra jäntorna så vi började tro att dorn också skulle hålla tyst.

Dorn andra grabbarna var arga förstås för att vi började skjutsa jäntor, för då måste dorn ju också göra på samma sätt. Och hur det nu är, iså är det inte roligt så mycke är säkert, jäntorna må vara aldrig så bra på sitt vis. Men »i nödfall äter Skam flugor», säger farmor.

Så bäst det var hade alla bobbarna nära på dubbla besättningar och det gick undan värre och så tyst och fint som man någonsin kunde önska.

När vi på Julles bob voro på uppväg igen för väl tionde gången mötte vi Proppens med tre grabbar och två jäntor på. Det var nästan mitt för borgmästarens och just i detsamma kom deras jungfru ut med deras röda jycke till vädring. Jycken flög ut på backen förstås och skällde på oss just som Proppens bob kom susande. Och för att inte köra ihjäl kräket och få hela backen sandad efteråt måste Proppen styra undan och det kvickt ändå. Och det gjorde han så jycken gick klar på en millimeter eller så. Men i den farten som bobben hade kan den minsta gir som man gör för häftigt bli ödesdiger. Och det blev den, för i blinken for bobben upp i vallen och kantrade och flög lång väg.

Det såg hemskt ut för besättningen flög åt alla håll fast mest åt ett förstås, för det står i fysiken att man skall.

Skarpa jäntor i alla fall! Inte ett ljud sa dorn, men det var väl för att dorn inte hann med, så fort som det gick. Att grabbarna teg föll av sig själv förstås för dorn visste att tystnad var halva födan i den backen.

Den ena jäntan som vid närmare påseende befanns

vara Klicken flög som en boll rätt opp ett stycke oc/h dök sedan på huvudet ned i vallen och där blev hon liksom stående på nacken alldeles stilla och hopviken precis som en liten grabb som skall slå kullerbytta och inte kommer längre.

Först såg det bara lustigt ut, men sen blev det hemskt för hon gav inte ett ljud ifrån sig. Julle släppte sin bob och rusade fram, men Proppen som kommit till sig igen gav bara till ett flatskratt.

Det var då händelsen hände! Julle lappade till så det sjöng i trakten och Proppen slog i däck med en väldig duns. Och innan han hunnit kravla sig opp igen hade Julle dragit flickan på rätt köl och hjälpt opp henne.

Men hon bara hängde i famnen på honom och sa ingenting och huvudet låg mot Julles axel.

Då skrattade Proppen igen och sa att jäntan gjorde sig till för hon ville bli bundis med Julle, sa han, efter som hon hängde sig på honom så där.

Det var synd om Julle för jag såg vad han ville göra, men han kunde inte släppa Klicken förstås. Men det blev mera synd om Proppen efteråt.

Vi lag Klicken på närmaste bob för hon hade dånat och sa ingenting och vi trodde att hon brutit nacken eller så. Och så drog vi i väg med henne hemåt deras till.

Men när vi gått en bit så vaknade hon och sa att hon bara var yr i skallen och det gjorde ont i nacken sa hon. Jag minns inte om hon sa »skallen» precis, för sånt säger ju inte jäntor, men ändå.

Och sen sa hon att det inte var Proppens fel att dom kantrade utan det var jy ekens. Som det ju också var. Men att säga det i stället för att skylla alltihop på en grabb som andra jäntor skulle gjort, det tyckte vi allihop var väldigt klämmigt.

Proppen var inte med, så han hörde det inte. Men när vi hjälpt in henne i deras tambur och vi såg att hon kunde gå själv, så gick vi tillbaka till backen. Och då fick han höra det och lite till! Och så mycket smörj som han fick av Julle då — vi körde förstås bort dornandra jäntorna först — har han inte fått av någon sedan dom första gången for ihop.

Och nu går han ikring och säger att Julle är intresserad av jäntor!

Julle! Nä, ihåll i mig!

Talare

Igår hade Julle och Proppen [slutlikvid som dom säger i banken. Vi trodde först, att det skulle bli slagsmål igen för Proppen kan nog en hel del i den vägen, bara han får tid på sig och inte blir överraskad, för rädd är han inte fast han vet att han inte kommer opp med Julle på långa vägar. Men dessbättre fingo förhandlingarna ett fredligt förlopp som dorn skriver om rixdagen.

Se det var så att det kom bjudningskort till oss allihop att komma till Butterburkens ocsh dansa som i förgårs, utom till Proppen, han fick inget. Nå det fick inte vi andra heller vad det anbelanger, utan dorn skickade kortena till våra pappor och mammor. För det visste dorn förstås, att om vi själva fått kortena, så skulle inte en själ kommit, för det finns väl inte en grabb i hela världen, som är renhårig förstås, som går bort och dansar om det finns en möjlighet att slippa, när Borgmästarbacken lockar med underlig makt min håg och skenorna på bobben är blanka som glas.

Jag mötte Julle samma dag isom mitt kort kom. Mamma hade redan börjat härja med om sjömansblusen passade, så jag hade fått stå där och vända på mig som ett annat kolli mens hon slet och rev och petade och stod i både fram och bak. Och så bäst det var upptäckte hon på byxorna att jag suttit på ett fikon i julas då jag hade dorn sist. Och när hon krängde ut och in på fickorna så fann hon tre karameller och en daddelkärna som också låg kvar sen sist, för jag hade käkat så mycke så jag orkade dem inte och kärnan88

EBBE LIEBERATH

skulle jag sätta i en blomkruka för att få en smaskig daddelpalm en vacker dag. Men så glömde jag av dorn. För jag gömde byxorna för fikonfläckens skull. Men nu kom dorn igen må tro! Och det bara för att Butterburkens var fåniga och skulle ha balluns. Jag fick en vinge förstås som vanligt för fläcken och karamellerna.

Att gå på kalas är ett lidande för vilken klämmig grabb som helst, men det är ännu värre, innan man kommer iväg. Som för exempel, om man nu blir tvungen, så går det väl lika bra med strumpor som är stoppade vid knäna

och vad i all min tid gör det om det är hål på hälarna, för man dansar väl inte i strumplästen heller. Men tror någon det! Nej då! Gud nåde Lina om hon inte gömt på ett par som är hela och inte stoppade! Och rent ska man ha på sig om det så är på en måndag då man ju i alla fall bytt dan före. Precis som man skulle dansa i kalsongerna! Och arma stackare den som inte är hemma minst två timmar innan man skall gå! En vanlig grabb, som klarar både kläder och tvättning och tandborstning på fyra minuter varenda morgon.

Med mammas vinge ännu brännande på min kind som Dartagnan med Myladys mötte jag Julle. Också han var arg som en 'geting för hans mamma hade också fått ett kort för hans räkning.

— Och vi som skulle haft så präktigt just på tisdag, sa han, då borgis är bortrest och allting! Tjågigt!

— Ja och marschaliarna och facklorna och alltihop som vi redan har ordnat med, sa jag.

I detsamma kom Långstroppen och Fylax oöh Olle och Knoppen och dorn hade allihop råkat i samma klister. Och dorn andra med, sa Fylax, utom Proppen.

— Inte Proppen! Varför det då? sa Julle.

— Vet inte, sade Fylax, han är väl inte fin nog för smörhandlarns, kan jag tro, eftersom hans pappa varit murare.

— Å hut! sade Julle.

Han nära på tog ordet ur munnen på oss, för vi tyckte också det var grunt, om det var så.

Julle är en stilig grabb att se på vad heller som, men han är aldrig så hyvens som när han är arg, för det är han aldrig utan att vem som helst också skulle vara det. Och nu blänkte det i ögona på'n så det var riktigt vackert, men inte skulle jag velat vara i smör-handlars byxor, om han varit med, för det var inte långt till smockan, det syntes så tydligt som helst.

— Får inte Proppen ett kort med, så strejkar vi grabbar, sa Julle.

— Ja visst, sa vi och blev liksom glada medsamma.

— Ack gode Gud, låt honom inte få något, sa Långstroppen och såg så skojig ut, så vi brast i skratt hela högen.

Men då sa Fylax, som är en knepig kille:

— Ja visst, sa han, men vad vill ni göra, när ni väl är färdigklädda till tisdag? Inte kan ni stanna ute i den stassen och så här års har vi ju ingenstans att ta vägen. Min tro är att vi slipper inte undan eländet om vi strejkar aldrig ,så. För inte ska ni tro att pappa och mamma hjälper oss, åtminstone inte mina. Så antingen Proppen får ett kort eller inte så nog sitter vi i sumpen alltid.

— Lömskt det där med kort, sa Olle. Hade dom frågat oss var för sig så hade dorn fått rent besked medsamma och vi hade haft våran bobfest i fred. Svinaktigt att gå så där bakom ryggen på folk!

— Ja det vill jag lova, sa vi allihop.

Och där stod vi, för Fylax hade rätt och det var ingen som kunde säga hur vi skulle strejka.

Men då kom i detsamma Klicken opp för backen. Hon hade böckerna under armen för hon kom från plugget. Vi hade inte sett till henne sedan den kvällen då hon slog sig när bobben gick över ända, så vi ville nog lite till mans gå fram och fråga hur hon mådde, för hon är verkligen en klämmig jänta. Men det var så klart, att hon var förklarad i blockad efter det där med Proppen, så vi stod still allihop i stället. Julle fick av isig mössan som vanligt och då fick vi av våra också förstås, men inget vidare.

Men när hon kom i höjd med oss så kom hon klivande tvärs över vägen till oss.

— Tj anis grabbar, sa hon, hur mås? Vad ni ser konstiga ut. Har ni åkt fast igen?

— Nä, men vi ska på kalas och dansa och det är mycket värre, klämde Långstroppen till.

— Usch ja, sa hon, det har du rätt i. Vart då?

— Vet du inte det? Det är ju hem till er at om tisdag. Dorn har skickat bjudningskort hem till oss allihop, så vi kan inte komma undan.

— Öh så nedritt! sa hon och blev alldeles röd. Det är min födelsedag ser ni och när mamma frågade vad jag önskade mig så sa jag: bjuda hem alla pojkarna för dorn är dorn enda som det är kläm på, sa jag.

Det tyckte vi var bussigt på sitt vis och det sa vi också. Men då sa Julle väldigt försmädligt:

— Varför har dorn inte bett Proppen då? Är han inte fin nog, så kommer ingen av oss, iså mycke du vet det.

Då rodnade hon ännu värre och sa att hon skulle klämma efter dorn därhemma, och så sa hon att vi kunde vara lugna för dans, för det blev då inget av eftersom det var hennes egen födelsedag och ingen annans.

— Kan du inte laga så vi slipper byta kläder också, sa jag.

— Var lugn du, sa hon och snodde i väg.

Vi tyckte det såg ut att klara sig först och tyckte att Klicken var en klämmig jänta och det ljusnade vid horisonten, det var inte fråga om det. I detsamma kom Proppen med sin nya hemmagjorda bob och så sa Julle kvickt:

— Vi låtsas om inget grabbar.

Vi åkte en stund, för borgmästarns jungfru hade sagt att borgis och Ättemodern skulle inte komma hem förrän klockan fem. Och bäst det var så kom Klicken ut på backen igen och hade med sig ett bjudningskort till Proppen.

Han blev väldigt förlägen när han läste det och såg sig om på oss. Men vi låtsades som vi inte visste nå-

gonting, och Klicken hade väldigt svårt att hålla sig för skratt.

— Är det bara jag och inte dorn andra? sa Proppen. Hon bara nickade.

— Då kommer jag inte, sa han och räckte henne kortet. Tack ska du ha i alla fall.

— Det är kläm på dig, Propp, sa Julle och slog honom på axeln. Du är lycklig du som kan säga nej. Vi får inte vi.

Det syntes på Proppen, att det var slutlikvid. Och jäntan stod och såg förvånad ut, för det är så klart att ingen tös kan begripa vad enigthet är mellan grabbar. Men bäst det var såg hon ut som hon fattat galoppen för hon såg riktigt grann ut när hon sa:

— Stiligt! Tänk om flickor kunde vara såna!

— Jojo, sa Fylax. Men sukta får du för den biffen, var lugn för det. Men hur vill du klara oss andra stackare, som inte får säga nej?

Då brast hon i skratt så hon kunde inte tala på en lång stund, men till sist sa hon:

— Det är skoj alltihop. Det är syster min som fick tag i bjudningskorten i mammas låda. Ser ni inte att där står 'Grosshandlare och Fru' och 'supé med dans1 och o. s. a. på slutet och så står där 1921 och det är tre år sen.

— Hej! Hyvens! skrek Fylax och slog ihop nävarna och hoppade opp på bobben. Då ska vi inte till dej då?

Men han fick Långstroppens armbåge i revbena så han teg, för det var ju ohövligt sagt, fast vi tänkte likadant allihop förstås.

— Joo, sa Klicken. Om ni vill förstås. Ingen dans eller så, förstår ni, alls, utan vi åker bob med er först — om vi får förstås — bara Annie och Mad och jag och så går vi in och äter tårta och sånt där allihop och så gå vi ut och åker igen.

— Vi behöver inte klä oss fina då?

— Inte. Det är bara pappa hemma.

Den som snodde hem medsamma och talade om'et det var jag det. Visserligen hade jag fått en vinge i

onödan men det var det värt, för farmor hade gjort i ordning rnumrik» åt sig som är det bästa jag vet. Det är sylt och stötta iskorpor och vispad grädde ihop. Smaskigt! Och hon gav mig alltihop bara för vingen.

Sen på kvällen just då jag klarat gemotrin så hörde jag farmor stulta ut och alldeles nedanför mitt fönster sa hon till någon:

— Jassa du är ute och spökar så här dags, din gök.

Det var Proppen som kom och sa att vi skulle hålla tyst med bobfesten och göra den till en födelsedagsfest för Klicken, för hon är allt bussig ändå sa han. Och det sa Proppen! Han som är den klämmigaste kvinnohataren som finns, näst Julle, i hela varat gäng.

Jag skulle till och ge honom en gliring för han var intresserad av jäntor, men jag passade mig, för han är isån att man aldrig riktigt vet om han skall bli arg eller inte.

För resten tycker jag själv att Klicken är bra, så jag samlade elva gamla anjovisburkar dagen efteråt. Och dorn andra kom hem i varat slöjdrum med var sin helan brass. Pulle, som har en väldigt rik pappa, kom med hela sparken fullpackad med svarvade rullgardinskäppar och Julle hade med sig på sin spark en hel låda full med kulörta lyktor, som hans pappa haft till kräftkalas, sa han.

När farmor fick höra bultandet och väsendet från slöjdrummet så kom hon ned och när vi talade om vad meningen var så sa hon att hon ville bestå becket och talgen och oljan och ljusena med till dorn kulörta lyktorna. Kul gumma! På det viset sparade vi allihop våra fickpengar för allt det där gick nog på tre, fyra kronor minst. Och medan hon satt där och rökte cigarretter — för sin hälsas skull, sa hon — så gjorde vi i ordning marschallar i långa banor, och Julle snodde och köpte beck och talg och fåttoschen. Det var bara att spika fast anj ovisburkarna i ändan på rullgardinskäpparna och proppa dorn fulla med beck och talg och lite trassel.

På tisdag eftermiddag kl. 6 precis, då dorn åt

hos Butterburkens, samlades vi hela gänget högst opp i backen med bobbarna fulla med alla grejorna och en spark med två fåttoschenkannor. Julle som är störst och kan alla möjliga knep tog befälet och delade in oss med fem på var sida om backen, två med marschall-käppar och två med lyktkäppar och en med fåttoscihen-kanna. Och så gick vi utför och körde ner käpparna i snön så det blev varannan av var sort på vart tionde steg ungefär, så det blev en stilig allé liksom. Och så pillade vi ner några lyktkäppar i Butterburkens trädgård också. Strax efter 6 tände vi på och det var hy-vens vad det var vackert!

Ni skulle sett vad jäntorna blev paff, när dorn kom ut! Dorn trodde att det var för Klickens skull alltihop förstås. Men dorn åmade sig inte ett dugg utan var väldigt bra. Och det får jag säga ärligt att vore alla jäntor som dorn tre så kunde man ju ha riktigt livat i brist på grabbar, för nu när dorn kunde fått skrika så mycke dorn ville, för borgis var ju borta, så lät det inte av dorn så mycke som så.

Men inte fick vi tretton vara ensamma i backen inte med den festliga glansen. Inte! Efter en halvtimme hade vi en tre fyra gäng till och fröknar och alla möjliga där. Så vi tyckte det blev ledsamt ett slag. Men då kom våran gymnastikgubbe, som är gift med Klickens syster och ställde ut en stor grammofon så vi fick musik också. Och bäst det var kom Butterburken själv och två jungfrur och en betjänt, en flottig, emalj fin janne, med en bål med glögg och en massa glas, så backen blev fri från dorn stora åtminstone, och då blev det bra. Ett par av dorn stora snodde efter mera beck och fyllde på så det brann nära på i två timmar och det blev väldigt livat, så vi var både hungriga och törstiga, när Klicken stoppade oss allteftersom vi kom upp till deras grind och sa att vi skulle gå in.

Det finns inget så gott som apelsin, när man är törstig på vintern, allrahelst om man får göra som våran gymnastikgubbe sa att vi skulle göra och som vi gjorde också. Skära ett litet hål och köra ned en sockerbit och sen bara klämma och suga!Jag hade aldrig varit i innanmätet på Butterburkens villa förr. Där var väldigt fint med vaser och gardiner och kronor och så där, men det var så man vågade knappt sätta sig och inte på långa vägar ens så hemtrevligt som hos Proppens eller hemma hos oss. Men mat fick vi, inte bara tårta och sånt där utan biff och sockerdricka och efterätt, så vi släppte ut ett par hål i bältena alla som kunde göra det utan att det syntes.

När vi hade ätit och skulle gå hem så sa gymnastikgubben till oss att någon av oss »skulle hålla tal för födelsedagsbarnet. Men det vet man väl att ingen grabb kan. Men tror ni inte att Julle den stollen tog-sitt sockerdricksglas och pingla på't och började:

— Mina damer och herrar. Vi vet alla vad det är för en högtidsdag i dag. Men så kom han inte längre.

— Fettisdag, sa Annie.

— Håll klaffen, sa Proppen halvhögt och gav Fylax en knuff för han trodde det var han som sagt det och inte Annie. Men han sa det i alla fall så pass högt att alla hörde det och ni skulle sett så Butterburken och löjtnanten skrattade och vi med för resten utom Julle förstås för han var alldeles borta ett slag, som ju inte underligt var. Men så klämde han till:

— Skål så mycke och leve fyrfaldigt tack för i kväll för Klicken, leve den!

Butterburken och allihop skrattade så dorn vred sig utom Proppen som såg ut som han ville klå oss, tills han såg att Julle själv vek sig. Då skrattade han med. Så nu är det absolut slutlikvid.

Skogslöpare

Dom har fått difteri i plugget så våran klass och ett par till är stängda så vi har lov, vi som inte är sjuka. Dom sjuka har ju lov ändå. Sex man av vårat gäng är på epedemin så det är bara Pulle, Junior och Julle och jag som har riktigt lov. Doktorn körde en ståltråd med en ögla på i halsen på mig också, men han fick inget på den, för två dagar efteråt fick jag veta att jag var klar som väl var. Det är inget farligt med dorn andra, säger dorn, fast det var nära på att dorn skulle skurit upp halsen på Proppen för han skulle få väder, för det var täfft med en väldig temperatur sa dorn.

Grabbarna har livat värre på epedemin, för dorn ligger inte utan kan härja bäst dorn vill i en stor sal, men dom får inte komma därifrån så länge dorn ihar basill i halsen. Så dorn har det väldigt bra. Dorn jäntorna som det är något med är också sjuka, så hela den yttre världen i våran stadsdel tillhör oss fyra som är kvar. Pappa och mamma är bortresta och bara farmor är hemma och hon kinkar aldrig med någonting, så jag kan vara ute nästan till klockan nio utan att det gör något.

I förgår var vi ute på skidor hela dagen för det har kommit så mycket snö att det inte går att åka bob förrän dorn plogat. Och ni skulle se vad det är grant i skogen! Det ligger precis som bomull i innanfönster på alla grenar och kvistar och så är det så tyst så det nästan hörs hur tyst det är. Bara ett par 'småfåglar gnydde lite i granarna, men eljest hördes inte ett ljud. Oclh ibland dråsade ett snöschok ned så det yrde miljoner gnistor i solen, och grenen, som den legat på, resteKLÄMMIGA POJKAR 97

på sig litet och gungade alldeles som den var förlägen för den stort stillheten. Men det gjorde den inte för snön föll lika tyst som man släppt en näve bomull i en hög med bomull.

Svetten ångade av oss när vi satt och såg på härligheten, som var så vacker att något så vackert hade vi aldrig sett förr.

Julle som är scout och kan alla möjliga knep lät oss bryta granris som vi skakade fritt från snö, och sen 'gjorde vi i ordning sittplatser åt oss i en ring. Vi lade granriset i snön och hoppade till och satte oss på det så det sjönk och

plattade ihop snön så det översta av snön gick oss till axlarna och vi fick liksom var sin emmastol som vi klädde med ris, så man satt torrt och bekvämt. Mitt i ringen sparkade vi bort snön så vi fick en grop som var ungefär en fot djup. Oclh så tog vi knivarna och gick och samlade torrkvistar som vi tuttade eld på i gropen. Och det var väldigt stiligt vad det var varmt och skönt att sitta som framför en öppen spis och bara se hur grant allting var. Jag hade aldrig varit med om sådant förr och inte Junior och Pulle heller så vi tyckte vi aldrig haft så kul. Julle som aldrig går ut så där utan ryggsäcken, som han alltid har en massa grejor till reds i, plockade fram en livad liten kastrull av plåt, som vi smälte snö och kokade vatten i. Och så hade han te odh socker med sig men bara en mugg, men den drack vi te ur en om sänder till våra smörgåsar.

Farmor hade lagt kallt stekt fläsk mellan tre av mina smörgåsar och när Julle fick se dorn så bad han att få byta sig till dom mot sina som var med ost, så skulle vi få se på livat, sa han. Det fick han förstås, för schweizerost, sån där med stora hål i, är det bästa jag vet. Och så tog han locket till kastrullen och trädde en pinne genom ett par ringar där var, och så värmde han fläsket så det luktade så gott så jag ångrade nästan att jag bytt bort det. Men man behöver aldrig ångra sådant där med Julle, för vi fick smaka en bit till mans precis lika mycke som han själv.

— Men nu ska ni få se på middag, sa han. Och

så plockade han fram några kalla potatisar, som han skar i småbitar. Och så skrapade han av allt smöret pä smörgåsarna och lad det i locket och stekte potatisen. Det fräste precis som hemma i köket och det luktade så himmelens gott så man blev väldigt hungrig. Vi har aldrig i hela varat liv varit med om något så livat. Och så gott sen! Det var annat det än bara frusna smörgåsar där smöret är så kallt så det gör ont i gommen.

Sånt där hade vi Junior och Pulle och jag bara läst om i böcker och aldrig drömt om att man kunde göra bara några kilometer (hemifrån.

Detta skall hädanefter bliva min musik, sa Karl den tolvte.

Vi satt där väl en timme och bara njöt. Och inte frös vi ett endaste dugg. För bäst det var sa Julle:

— Opp och vänd på steken!

Och då fick vi ställa oss opp med ändan mot elden och knäppa opp kavajerna och hålla ut dorn så värmen från elden kilade oppefter ryggen innanför. Och så knäppte vi dom igen och satte oss. Jag har aldrig sett en skogslöpare som kan så många knep som Julle. Allt sånt lär man sig bland scouterna, säger han, så det måtte vara väldigt kul att vara scout. Dom behöver då aldrig bli förkylda eller så, men jag vet så väl att om jag ber mamma att få bli scout så bara svimlar hon. Jag skall tala med farmor i stället.

Bäst vi satt där och hade det som trevligast så fick vi höra ett väldigt flåsande otih rissel av skidor .mot snön och rässom det var kom en tjock figur i pälsrock och snöglasögon och allting glidande rakt fram till oss.

Det var Borgis! På skidor den tjocka pricken!

Se så, tänkte jag, nu är det förkylt. Aldrig ska man då kunna slippa den där!

— Vad gör ni här? sa han.

—- Äter middag, sa Julle och reste sig opp och hälsade. Vill farbror ha lite te?

Gubben var svettig och flåsmätt, så det var väl därför han inte var arg som vanligt. Och vem kan väl för resten vara arg i snöskog, så grant som där är? Så han fräste inte utan skrattade och sa:

— Ja kanske det. Tack ska du ha.

Och så gick han av skidorna och 'skulle sätta sig i Julles emmastol. Men det skulle han behövt skohorn till för han är väl fyra gånger så bred i katastrofen, som farmor kallar det för, som Julle. Så vi bröt ris i stället och lät

honom sitta ner en emmastol åt sig själv. Han hade två apelsiner med sig, som vi fick dela, medans han drack te. Vem i all sin tid hade kunnat tro att Borgis, som alltid var våran onda ande, kunde vara så hygglig!

Och när han druckit tet och ätit några kex som han hade med sig, så stoppade han en pipa och rökte så det luktade tobak och brandrök om vartannat så det blev en riktig skogslöpareeld.

— Ni tror kanske att det är första gången jag är ute på skidor för jag är så här tjock, sa han.

Vi blev väldigt förlägna, för det trodde vi förstås, fast vi inget ville säga.

— Men här ser ni en som bott i Jämtlandsfjällen i fem år, sa han, och där klarar man sig aldrig om man inte kan löpa skidor. Och jag har inte alltid varit så tjock som nu, må ni tro.

Han skrattade när han såg hur förlägna vi var. Och så började han berätta att när han var ung så ha de han varit några år i Kanada och levt i skogarna där hela tiden. Och det var väldigt mycket livat som han berättade om det. Och det var nog sant för han är väl för gammal för att smäcka för att målla sig eller så.

Han kunde nära på lika många knep som Julle, åtminstone lät det så.

Så om Borgis fortsätter som han börjat så är han kanske en hedersprick när allt kommer ikring, för det sa vi sedan alla fyra att aldrig hade vi haft så roligt med en stor förr, knappast med pappa ens när vi får skjuta med äxlänntgeväret.

När vi släckte elden och skulle ge oss i väg hemåt, så skulle han fortsätta till en by en mil bort och då bad han Julle ge honom kompassriktningen dit. Och ni skulle sett Julle hur han mixtrade med kartan och kompassen och till sist sa ett tal! Borgis tittade på... så vi tyckte vi aldrig haft så kul.

sin kompass och nickade och sa tack och skulle ge sig i väg, men då sa Julle:

— Farbror, sa han, det gör väl inget om vi åker bon i farbrors backe?

— Nej då, sa han, bara ni inte sätter krokben för Ättemodern, era rackare, sa han och knot näven på skoj och skrattade.

Och så rände han åstad och började sjunga i glidena så det var riktigt vackert. Och löpa det kunde han, för det var glid som ingen gör efter.

Vi var alldeles paff och undrade väldigt vem som skvallrat om vad vi kallade hans käring för.

Vi hem förstås det fortaste vi kunde och skrev vykort till dorn på epedemin, och i dag ringde Fylax att dorn kommit över ens om att det var väldigt bra smäckt. Men dorn skall allt få för smäcka, när dorn kommer ut.

Det ser ut som det skulle bli fred på alla kanter nu hemma i våra bygder i varat kära fädernesland.

Men i går höll det på att gå galet och hade inte farmor kommit just som en lyckans galosch så hade krigstillståndet säkert åter inträtt som det står i tidningen.

Se det var så att vi fyra varit ute igen vid våran eld och hade haft väldigt kul för både Junior och jag hade fått låna var sin kastrull i köket hemma och Pulle hade köpt en själv för sin veckopenning. Farmor hade lovat att jag skall få en sån som Julles, jag med, om jag klarar gemotrin på mellanterminsbetyget, men det är fjorton dar till dess och ingen kan veta hur det går, iså det löftet ger jag inte mycke för.

Vi var på hemväg och tog förstås alla backar som fanns och det var ett hyvens finfint före så det gick så det blåste kallt långt ner i halsen. Så kom vi alla fyra i rad i det gamla spåret vid ena sidan av Borg-mästarbacken och det vet man väl hur det går i ett gammalt spår med så fint före som det var då! Det gick så tårarna rann.

Jag stod främst och hade fått en hej ans fart just som vi skulle förbi borgmästarns och medsamma klev

Ättemodern ut genom deras grind och kom rätt i spåret. Jag vet inte hur det gick till men jag kom ur spåret i blinken och klarade mig för det hemska spöket, men rände i stället rätt på deras röda jycke, som skrek som • en galt. Och då stannade hon mitt i spåret och gav hals hon också. Själv gick jag runt förstås och jycken och jag rullade utför ett stycke. Julle som var närmast mig hann också hoppa undan och stod på näsan över mig men Junior stackaren hade ögona fulla med tårar så fort som det gick och han såg henne inte tids nog så — boff! — rände han rätt i bolstern, som skakade i sina fogningar, om hon hade några. Och sekunden efteråt smällde Pulle ihop med Junior och alla tre gick över ända.

Oj vilket himla liv det blev! Jycken satt med ett ben i vädret och skrek och hon låg med sex ben i vädret för hon hade Juniors och Pulles på köpet och fyra skidor också och hojade i kapp med jycken.

Det tog ju en stund innan Julle och jag kom loss från varandra så vi kunde hjälpa till och sortera ut Ättemodern och få opp henne ur drivan. Se alla tre låg med bena högre än huvudet och varken hon eller grabbarna kunde reda sig i hastigheten. Borgis är inte bortkommen i att ge ovett men det är en smekning mot vad han kunde i den vägen. Var det bara femtedelen av den sorten han fick i höstas när vi spelade hartzfiol för dorn, så var det synd om'en!

Vi borstade av henne snön och bad om förlåtelse och bockade och stod i värre. Men kors vad hon gick an! Och så fort man kom för över så fick man en orre, så till sist borstade vi bara akterut och lät henne klara gal jonen själv.

Vi visste ju vad det gällde, den fina backens liv eller död, så vi var så saktmodiga som helst. Annars hade det ju varit en smal sak att tappa kollit i snön igen och låta henne ligga där och gapa, för så tjock som hon är skulle hon aldrig klarat sig själv utan legat där och sprattlat som en torndyvel. Men som sagt backen fick gå före all rättvis hämnd, så vi var så

artiga som riktiga jäntlemän. Och så tyckte vi på ett vis också synd om borgis som var en sådan hedersprick dagen före.

Just som hon gick på som värst siktades röken av en smäcker gammal galej a vid horisonten. Det var farmor som var på väg upp till Butterburkens på visit och hon hade sett hela baletten från början till slut.

Sen var det inte värt för Ättemodern att mopsa sig. Det är aldrig roligt att höra på när två stora kommer i gurgel med varandra, men den här gången var det det. Vi hade ju en stunds göra med att plocka ihop våra skidor och stavar så vi kunde inte låta bli att höra kalabaliken.

Farmor brände på till sist som en kulspruta och Ättemodern fick inte en syl i vädret utan bara stod och snappade som en aborre efter väder. Så nog fick den för att vara orättvis mot grabbar som gör så gott dorn kan.

Julle skrattade så han fick bita i vantarna när farmor sa:

— Och är man ett sånt elemenskat nöt som du och stannar mitt i ett skidspår, så är det bara synd att dorn nånsin hjälpte opp dej. Det var en ren olyckshändelse och inte pojkarnas fel, så försök inte att ställa till något, för då ska du få med mig att göra, min tös, så mycke du vet det!

Kalla Ättemodern för tös, hon som är väl en trettio år eller så.

Farmor stegade tvärs över backen och in till Butterburkens och där stod Ättemodern och snappade efter luft så röd som en kulört lykta i synen.

Inte för att vi tyckte synd om henne ett smack, för hon kunde gott tålt vid en sån där dusch till så mallig och vräkig som hon är, men backen var vi så mycke räddare om, så vi stegade fram igen alla fyra och bad så mycke om förlåtelse.

— Se jag hade tårar i ögona av farten och såg ingenting, sa Junior.

— Usch! Gå er väg! skrek hon bara och stampade. Och så lomade vi i väg förstås, men vi var inte pålånga vägar så lessna isom vi såg ut. Det finns dock rättvisa i världen, som farmor säger.

Men inte vill jag vara i borgis' brallor den kvällen när han försvarade oss. För det gjorde han, för backen är inte sandad i dag.

Slängkälke

Borgmästaren har nära på vunnit hela gängets hjärta, för när allt kommer omkring så är han i alla fall en skarp kille. Åtminstone måste han varit det när han själv var grabb, för vi skrattade så vi var alldeles genomblöta längs med ryggen allihop, när han berättade vad dom hittade på när han var det. Och han smäcker inte, för det är han för gammal till säger Julle. Fast det tror jag i alla fall så mycke jag vill. För det finns väl knappt någon grabb som går i skolan som vågar pula ruttna potatisar på en polis. Men det berättade han att dorn hade gjort. Och när dorn nu skulle sno sig för by lingen så sprang dorn tvärs över isen på en dyngpöl i mörkret och bylingen efter förstås och isen knakade för bara en grabb om isänder. Så polisen kom aldrig längre och hade ett fasligt snickeri med att kava sig upp ur oxsvanssoppan, som borgis sa.

Han berättade det så nedrans klämmigt så det värkte i magen och bakom örona på oss, så skrattade vi.

Men då frågade Olle om dorn inte var väldigt rädda ändå, för poliser är inte att leka med, som var och en vet.

— Åhjo, sa borgis. Dorn andra var nog rädda men inte jag, för min far var borgmästare hemma i stån alldeles som jag är här, och han hade befälet över konstaplarna, så mig vågade dorn sig inte på.

Men då skulle ni sett vad det blev konstigt med ens. Jag såg tvärt att Julle ville säga något, men han teg och slutade att skratta och det gjorde Proppen också, men vi andra bara skrattade förstås och jag med, fast jag kände att det inte var riktigt som det skulle106

Jag visste i hastigheten inte vad det var som var i vägen, men något var det i alla fall.

Men då sa Junior rätt som det var, fast han är den yngste och minste i hela gänget — men rädd är han inte så mycke är säkert:

— Då var det nedrans fegt! sa han och slog knytnäven i låret.

Jag såg hur Julle vädrade i vind precis som en jycke som hittar sin husbonde och ser belåten ut, och Proppen dängde Junior i ryggen och sa:

— Hy vens Junior! sa han. Det var renhårigt sagt! Så vart det medsamma alldeles tyst och jag undrade

ett slag om inte borgis skulle bli arg och ge Junior på nosen. För åtminstone mamma skulle säkert tyckt, att det var näsvist. Men det tyckte inte borgis och det var just det klämmigaste av alltihop. Han bara rodnade lite och tittade ett slag på Junior och Proppen och såg iså snäll ut i ögona så jag tyckte det var synd att han skulle beckat sig så med att berätta sådant, som ingen renhårig grabb kan gilla. Men så sa han bara:

— Ja du har alldeles rätt, min gosse, sa han, och du ska tro jag ångrade mig efteråt! Men ångern kommer alltid för sent som du vet.

— Vad gjorde farbror sen då? frågade Junior. —– Ja gissa, sa borgis.

— Bad om förlåtelse, sa Junior.

— Äsch! sa Fylax mitt i pratet. Vad skulle det tjäna till! Bylingen vågade ju i alla fall inte mopsa sig när han fick se att farbror var borgmästarns 'grabb.

— Nej så tänkte jag med, sa borgis.

-— Då vet jag, sa Olle och plirade så skojigt med det enda öga han har. Konstapeln fick ju allting fördärvat som han hade på sig.

— Nå? sa borgis.

— Farbror gick till pappa och sa hur det var?

— Just precis, sa borgis. Men ni ska tro att det var en grabb som fick smörj efter noter den gången! Men det var inte av far min jag fick stryk utan det var av vår starkaste kamrat och det så pass att jag gick

hem och had pappa ge konstapeln nya kläder. Och det gjorde han.

— Nå då så, sa Junior.

Borgis sa ingenting på en lång stund utan bara tittade på oss, men vi blev inte förlägna ett smack utan bara tyckte det var riktigt trevligt igen, och det såg han ut att tycka också. Och så började han berätta igen om hur dorn (hade det i Kanada i skogarna och allt möjligt.

Se, vi har byggt oss en nedrans klämmig koja av plankbitar och granris och ärtstörar i skogen ett bra stycke hemifrån och Julle, som är scout och kan allt möjligt, hade oss att knoga dit med var sina två tegelstenar och själv kom han med ett gammalt kaminrör. Och mitt i kojan murade vi upp en spis och gillrade fast röret till skorsten.

Och dit har borgis kommit så där en eller två gånger i veckan om kvällarna och kokat te ihop med oss. Det är väldigt klämmigt när vi sitter där och värmer oss oclh pratar och alla skidorna står utanför i snön alldeles som på väkt. Det var för resten borgis som lärde oss det mesta i början, när vi skulle till att bygga.

Så nog är han bra. Där ser man vad uppfostran kan göra för underbara underverk! Han som var sådan så ingen av oss ens tålde honom i vind, mallig och tjock och grälsjuk som en kärring. Dorn talar om kvinnans förädlande inflytande, åtminstone kör alltid moster Elvine med det. Men det finns något som heter renhåriga grabbar och dorn är allt styvare i den vägen. Det enda vi inte fått bort på honom är fläsket och det blir han väl aldrig av med så som han kan sätta i sig. För det var inte lönt att försöka rasta den på skidor, för han är den styvaste skidlöpare jag sett. Kvinnans förädlande inflytande var det ja! Jo jo! Det ger jag inte mycke för, för så snart borgmästarinnan siktas vid horisonten blir borgis annorlunda. Han står bestämt under galoscherna, och hon är precis lika otrevlig som förr, skriker och väsnas för ingenting ocih ringer

hem och skvallrar och står i för det allra minsta. Och en sådan kallar dorn för bättre hälft. Hon är i stället den sämsta trekvart, det är alltihop det.

En gång när mamma grät och bad pappa att gå ut i köket och gruffa på Lina, som hade mopsat sig på något vis, och när han inte ville det, sa han att kvinnan är ett problem. Vi har just börjat med problem i våran klass och det är nedrans marigt, så han har säkert rätt, för sånt där begriper man inte i första taget. Men farmor är inget problem, men så är ihon ju också sjuttiotre år, så hon har hunnit med att lära sig lite, fast jag kan då inte förstå hur hon kan begripa sig på grabbar som hon gör. Ah jo, det är så sant, hon har lärt sig av pappa, förstås, när han var grabb. Så där ser man vern det är som inflyter förädlande.

Just nyss kom farmor opp och ;sa att hon hade tråkigt för där nere satt en helan brass med fruar och läste dikter och sånt där och dorn pratar om själsliv odh personligheter och sån där smörja, som ingen människa kan stå ut med, sa hon. Hon sa att det var Fille-Soffi. Vad det nu kan vara för en gumma, jag har då aldrig fått gå in och hälsa på den efter vad jag vet. Som väl är. Annars, må tro, kan det knappt sticka en fru innanför dörren utan att jag ska ner och hälsa, som är det kymigaste som finns. Men så brukar farmor komma som en räddande ängel, bara hon hinner i förväg, för hon tycker som jag att det bara är onödigt att en grabb ska tvätta sig mitt på dan bara för att det kommer någon och hälsar på, och när han i alla fall blir lika svettig igen en minut efteråt. Då brukar hon vissla i trappan och säga åt mig att sno ned i källaren och valla skidorna, för det vet mamma att skidvallan går inte ur nyporna på en hel förmiddag och då slipper jag.

Farmor bad mig berätta historier, men jag hade inga, för jag visste inte om jag vågade dra det där med borgmästarns gli som hände i går middags, som jag hållit tyst med, för både pappa, mamma och farmor var borta på kalas igår och jag var ensam hemma, för jag räknar inte syster min, så jag hade inte behövt

tala om det. Men så ringde det i telefon och så sa farmor:

— Bäst att jag går ner och svarar, för dorn går väl an med Fille-Soffi, så dorn hör inget förstås.

Och så stultade hon ner. Och bäst det var så hörde jag att hon skrek:

— Åh hu då! Nej vad säger du! Jo det ska jag visst det, var lugn för det! Så väl att det gick som det gick! Såna rackarpojkar ändå.

Se så, tänkte jag, nu är det förkylt! Men vi har ju gott samvete. Åtminstone något så när, för ingen kan väl rå för att en olycka händer.

Men jag hörde på stegen, när farmor kom uppför trappan, att det brann i staken. Men det gjorde det inte för hon hade tårar i ögona och tog mig om halsen och sa att jag var en bussig grabb. Jag blev väldigt förlägen för sådant kan dorn stora gärna tänka, men dom får inte säga det. Och det var för resten inte jag som var bussig utan Olle som vanligt.

— Men vad är det nu ni hittat på igen? sa farmor till sist.

Och då måste jag ju ut med hela historien förstås.

Se det var så att det var klabbföre några dagar så vi hade ingen glädje av skidorna och det skar igenom när vi åkte bob, så gnistorna yrde. Och så tog Olle, Pulle och Junior oöh jag och riggade till en slängkälke för vi har lov från plugget ännu för difterins skull.

Vi fick tag i en bra påle i Pulles slöjdrum och det spetsade vi i den ena ändan och i den andra ändan slog vi in en stor järndubb som vi hittade i Butterburkens soptunna. Och så tog vi en nedrans stöddig hässjestör och fäste en bussig ögla av ståltråd ett stycke från ena ändan på den. Så tog vi med oss en burk med vagnssmörja ur Pulles pappas attemobilgarage och så tågade vi ner till viken med hela härligheten där det var nära på glanskis. Och så nöp vi syster mins kälke i förbifarten.

Vi högg hål på isen där det var grunt och drev ner pålen i bottnen så den stod riktigt stadigt och krokade på ståltrådsöglan och ismorde lagrena med vagnssmör-

jan. Och sen så gick karusellen, ska ni tro! Det var nedrans sådan fart man fick och dorn som föste på, behövde inte ens springa för att det skulle gå så det visslade om örona. Det gick nästan lika fint som med bobben när den går som värst.

Vi måste göra kälken gott fast, så gott vi kunde förstås med ett gammalt klädstreck, annars hade vi fortsatt i tangentens riktning, som fysikgubben säger.

Det var ju dumt att vi inte tänkte på att ångbåtsrännan var så nära, men våran karusell var ju heller inte avsedd för allmän trafik och ett par bussiga grabbar reder sig alltid. Men det är som Proppen alltid säger: när man har det som bäst ska alltid fruntimmer komma i vägen.

Tror ni inte att bäst som vi höll på och snodde och härjade, att Ättemodern, »borgmästarens något fullvuxna maka» som farmor säger, uppenbarade sig med tre stycken dom äldsta av deras brass med glin! Och jungfrun hade hon med sig också, preciss som hon inte kunde vädra glin ensam!

Nå, hon var för ovanlighetens skull riktigt kul och skrattade värre när vi for omkring. Och glina skrattade så dom tjöt när Olle, som alltid är snäll mot små glin, låtsades tappa balansen och trillade av och for som en boll utefter isen tills han smällde ryggen i strandstenarna. Så vi hade inget ont av henne egentligen, fast man kan ju aldrig veta förstås, när man har med såna som hon att göra, vad det kan bli av, så vi tyckte hon gärna kunde avvika

medsamma.

Dom tyckte i alla fall att det var livat med slängkälken, och bäst det var så sa det största glit, som är en grabb på sex år eller så, att han ville åka med. Och när Ättemodern frågade om han fick så sa vi ja förstås. Och det gick fint för Olle höll (honom i famnen som en kattunge. Sen ville dorn åka allihop och det fick dorn, fast det ju störde varat nöje.

Och den »något fullvuxna» tyckte det såg så livat ut, så hon bad till sist att få åka hon med. Och det fick hon förstås och tog det mittersta glit i knät.Det var nedrans tung ska jag säga att få karusell på alla dom kilona! Men när dom väl kom i gång så lad vi till alla fyra så mycket vi orkade, och då gick det! Oj vad hon hojtade!

Men just då sprang aktra ga jen på kälken! Klädstrecket stod inte rycken för så mycke, som ju inte underligt var. Gudskelov att den förliga gajen höll. annars hade kälken gett sig av också. Nu bara slängde den ut ändan men hängde fast med nosen.

Men Ättemodern lossnade med hela skrovet och for av utåt isen som när man klämmer åstad en apelsinkärna med nyporna. Och i förskräckelsen släppte hon glit! Och det rullade vidare ända ut i ångbåtsrännan och plurr a de.

Med samma gajen sprang släppte jag stången. Och jag vet verkligen inte hur det gick till, men bäst det var så låg jag i vattnet till hakan och hade glit i famnen.

Det var väldigt svag is intill rännan, så Olle, som alltid är knepig, hakade loss stången och vispade i väg den till mig, så jag fick tag i kälken och så halade dom opp oss.

Det gick ingen nöd på glit fast det var vått förstås. Men det var väldigt synd om Ättemodern. Usch så hon grät! Och så kysste (hon mig, men dessbättre kysste hon dorn andra tre också, så jag slapp stå där ensam med skammen.

Och nu ringde hon och ville be oss alla fyra på kalas.

Kalas

Det har hänt mycket sedan sist jag skrev i mina memoarer. Först och främst — eftersom det är tråkigast och eftersom man alltid ska gömma det bästa till sist — så fick vi mellanterminsbetygen i förgår. Det var kymigt av billogigubben att ge mig varning i billogi, för jag har kunnat för det mesta, det säjer alla grabbarna. Men en gång så kom jag inte ihåg vad rum-mena i hjärtat kallas för utan sa kabinett i stället för förmak. Och då skulle ni sett sånt liv det blev! Grabbarna skrattade så dorn tjöt och då blev gubben arg förstås. Annars tycker jag det kan smälla lika högt. Rum som rum, bara man inte tar fel, så det ljusröda blodet ränner i väg till lungorna och det mörkröda ut i kroppen igen, för då kan det gå galet med den stackare som råkar ut för'et. Gubben frågade om dorn andra rummen kallas för salonger och jag var så snurr, så jag sa ja i hastigheten. Och då vart det kokta fläsket stekt förstås.

Och så fick jag pinne i tyska också, som är det svåraste i hela plugget. När jag blir stor ska jag bli angtangvän och bara tycka om engelska, för dorn har åtminstone verbena på nästan samma ställe som hyggligt folk, säger farmor.

Att jag fick i matte också bryr jag mig inte om för det visste pappa, att jag skulle få, för det hade jag sagt honom att jag trodde jag skulle få.

Men i uppförande gick jag klar. Och i flit också, vilket bevisar, sade farmor, att du är en dumskalle,

när du kan komma med tre varningar och ändå ha rent betyg i flit.

Pappa sa bara att jag är en lök. För han höll på att klä sig i frack för att gå bort. Men ni skulle hört farmor!

Ja, Adolf Efraim Emanuel Jäderblom, var inte värd en sur sill en gång, så som hon gick an. Och till sist så sa hon:

— Du vill väl inte påstå att magistrarna varit orättvisa?

— Nej, sa jag.

Och det var min smala lycka att jag sa nej, för annars hade jag fått mig en vinge så jag ramlat ut på vinden. Och hon är vänsterhänt, så det gör så nedrans ont, när hon lappar till med vigselringarna, för hon har tre stycken på samma finger, för den ena har varit farfars. Så det är som hon smällde till med en skruvnyckel nästan.

Håhå ja ja! Hade det varit mamma, så hade jag sluppit att gå till borgmästarns på kalas i dag, för hon skulle bara sagt, när hon gråtit ifrån sig:

— Nu — får — du — inte gå till borgmästarns i övermorgon, kom det ihåg!

Men se farmor, den är det ingen som kuggar för den gumman vet alltid precis var skon klämmer.

Så nu ska jag till att tvätta mig igen, fast det inte behövs, för ända sen i gkr har jag tvättat mig riktigt noga vareviga morgon. Och före middan med utan att någon sagt åt mig att göra det. För det ligger alltid elektriskt i luften så där efter betygena. En försiktig amiral aktar sig väldigt noga, det kan ni skriva opp att han gör!

Och sen jag tvättat mig och stått i som en skurkärring så ska man dra på sig sjömansblusen och dorn vida brallorna som är öppna vid knäna så det blåser så det blir korsdrag 1 naveln, och dorn fina svarta långstrumporna, som för resten är det enda som är bra, för dom kittlar inte alls i knävecken. Och lackskorna! Lackskor när det finns raggor och sportkängor!

Ja, nu ärade läsare, hinner jag inte mer, för nu

K. P. 8114 EBBE LIEBERATH

skall jag gå till schavotten som kung Karl i England i Myladys son.

Hej! Det var det klämmigaste jag varit med om! Kan ni tänka er att borgis ringde och sa att kalaset ska börja klockan fem i våran koja i skogen!

Han kunde gärna ringt lite förr, så man kunde sluppit jobbet med den nya fina tvålen, som farmor lagt opp till mig, som hon kallar för Pärs Såp. Den var alldeles obegagnad och ny. Knepig gumma! För det är ingen konst att se om en ny tvål varit använd. För säkerhets skull gav jag den några dragande med nagelborsten, men det var ju alldeles onödigt nu.

Alltså in med stassen i garderoben och på med rag-gor, kängor och sweater igen. Häääarliga bananer!

Närbild som det står på filmmanuskripterna: farmor tittar på Pärs Såp.

Tonande bild: Adolf Efraim Emanuel Jäderblom möter Proppen i fjärran på skidor.

God dag igen, ärade läsare. Det är mycke som har hänt men det mesta hinner jag inte med den här gången. Men se i går kväll! Det var någonting det!

Vi kom susande på skidorna. Proppen och jag. Det var nermörkt och stjärnklart och ett före så man bara ville hicka så stiligt var det. Och bäst vi kom ut på en glänta så kom dorn andra från alla håll, så det lät så himmelens vackert när det rasslade av skidorna mot skaren och skogen stod hög och tyst runt omkring och det var mörkblått och svart om vartannat där inne i skrymslena. Det var så grant, så vi stod stilla en lång stund allihop och sa inte ett ord. Och allting annat var lika tyst, för det blåste lite öster ifrån, så vi kunde ingenting höra av bullret från stan som annars om kvällarna. Bäst det var hördes en uggla långt borta och det var precis som det blev dubbelt så tyst och vackert efteråt.

Men innan jag visste ordet av så gallskrek en uggla alldeles intill örat på mig så jag hoppade till och hade så när kort omkull Pulle som stod bredvid.

Det var bara Julle som svarade, som han sa.

— Borgis vill höra efter om vi är på väg, förstår du, sa han.

Det var väldigt spännande, när man bara kom underfund med vad det var.

Ett par gånger till hördes ugglan långt borta och Julle svarade. Han kan alla möjliga knep som ingen annan kan, för <han aæ scout. Men vinden måtte dragit från borgis, så han hörde nog inte Julles svar, så Julle drog av sig vantarna och gjorde en tratt av nävarna och klämde i så det lät så hemskt så det blev kallt i brallorna.

— Det är vargtjutet, sa han. Tyst!

Vi lyssnade några sekunder och så kom det ett vargtjut långt bortifrån.

— Nu vet han att vi är på väg. Kom, nu kör vi. Och så rände vi åstad alla tio med Julle främst i

spåret, som var gammalt så det gick undan värre.

Det var väldigt stiligt det där med vargtjutet. Och hemskt i skogens mörker, väldigt hemskt. Var Butterburkens kokerska som vanligt ute den kvällen och slängde med bankdirektörens chaufför så snodde hon säkert hem, om hon hörde det, var lugn för det!

Det var nära på fjorton dar sedan vi var i kojan sist för det hade varit klabbföre och tö hela tiden. D. v. s. sedan jag var där sist, för när jag jumpade i efter borgmästarns gli så gjorde jag som kungen, jag »ådrog» mig en förkylning, som »höll mig bunden vid sängen». Undrar om dom kör ricinolja i kungen också, om han har ont i halsen och är bunden vid sängen? Han är väl annars gammal nog att våga säga ifrån att han inte vill.

Det mörknade väldigt fort inne i skogen så det var alldeles som natt, men när man tittade oppåt så lyste stjärnorna så väldigt vackert. Bäst det var så stannade Julle och vädrade i vind.

— Han har gjort opp eld, sa han. Känner ni? Och det kändes alldeles tydligt. Det är livat med

sådant där, som Julle jämt gör, att se och känna och ihöra efter allt möjligt och sen lura ut vad det beror

på. Det blir så nedrans spännande då, när man är ute, så det blir dubbelt så livat som annars.

Och bäst vi stod där knakade det till inne i mörkret så jag trodde det var någon som kom.

— Nädå, sa Julle, det är bara kölden som smäller i stammarna.

Och just när vi skulle ränna vidare så hörde vi något långt, långt borta som lät ungefär som en jycke fast ändå inte riktigt som en hund. Och det sa Julle var en räv, som tjöt. Han vet allting, Julle, och jag tror inte han smäcker för det har aldrig någon av oss kommit på honom med. Han är för resten alldeles för renhårig för att göra sig grön med sådant som han vet att inte vi vet.

— Nu bryr vi oss inte om spåret, grabbar, sa han, utan nu gör vi som indianerna, snokar oss fram med lukten.

Och så vädrade han igen och körde pekfingret i munnen och höll den rätt upp för att känna efter varifrån vinden kom. Jag tyckte det var alldeles stillt, men Julle vände nosarna på skidorna lite åt vänster.

— Ditåt, sade lian, följ mig!

Och så dök vi in i vildskogen, så det ville till att ha fint väderkorn för att inte ränna vilse. Jag hade då aldrig kommit hem den natten, om jag varit ensam, och inte dorn andra heller, men se Julle, den är skarp.

Vi kom ut på en sluttning så det var bara att låta det basa och passa sig för trädstammarna. Och det kan ingen tro vad det var stiligt, när man bara hörde visslandet av skidorna och det drog kring ansiktet av farten.

Rässom det var skrek Julle:

— Stopp!

Och när vi bromsade och stannade så hörde vi att det sprang inåt mörkret och vi undrade allihop vad det var, för det lät riktigt hemskt.

— Det var en flock rådjur, sa Julle, jag kom rätt på dorn. Titta här!

Ocih så tog han fram sin ficklampa och lyste in under en stor yvig gran. Och där 'syntes fem gropar

snön som dorn legat i och runt omkring var spår ungefär som efter spatserkäppar. Och för resten var där en massa andra spår som man inte kunde ta fel på, men som man inte skriver om i bildade memoarer.

Den färden till kojan glömmer jag aldrig och inte dom andra heller, det sa dorn sedan allihop. Sådant där är bra mycket skarpare än både åka bob och skridskor.

Och inte heller glömmer vi hur paff vi blev allihop, när Julle bäst det var, stannade och sa:

— Här är det!

— Inte, sa vi. Var är kojan?

— Där sa han och skrattade och pekade in i mörkret.

Och då såg vi att det lyste på en liten fläck och gnistor steg uppåt, men det var alldeles för mörkt för att se någonting mera. Då skrek Julle som en uggla igen och tvärt kom ett svar som lät alldeles nära, men ingen kunde säga varifrån det kom. Men bäst det var så bullrade det till någonstans bredvid och gnisslade och så blev det med ens som ett stort lyktljus ett stycke under gnistorna.

— Välkomna långväga främlingar, hörde vi borgis röst och vi såg honom mot ljusskenet.

Vi felev så bakom allihop, så vi kunde inte hälsa ens.

Kan ni tänka er! Våran koja var borta, men i stället hade han på en vecka byggt opp ett lågt litet blockhus av timmerstockar. Det var det skarpaste vi sett i varat liv! Det var inte högre än att jag nådde taket, om jag sträckte mig på tå, och utmed ena väggen var en brits med granris, där vi kunde ligga alla tio. Och vid gaveln var en härd där elden sprakade och en lucka på rökfånget, som gick att öppna och stänga. Och ingången hade en tröskel så hög som till knäna och en lamm att sätta för. Taket var också av timmer och alla stockar var obarkade, så det var ett riktigt blockhus av bara timmer. Jag tror knappt där finns en spik i hela kojan.

Och så gott det luktade av kåda och rök och så där!

Borgis själv var klädd i skinn från topp till tå ochpå elden stod en gryta på trefot. Ja något så stiligt och riktigt trodde vi aldrig fanns. Det var precis som i Vildmarksliv och borgis fick prata en bra stund ensam med Julle, så bakom var vi allihop vi andra. Se Julle visste om alltihop, för han hade varit med vid bygget ett par gånger men inte sagt ett smack till oss.

Till sist så fick vi fram våra muggar och åt buffelsoppa ur grytan, medan borgis bakade bröd på pinnar, som han trädde opp deg på och höll mot elden. Och sen så fick vi var sin köttbit, som vi gned in med lite salt och trädde fast på en pinne och halstrade över elden.

Allting var så väldigt riktigt så det var så man tyckte man drömde. Och så borgis kan berätta! Och han smäcker inte, var lugn för det. Han har jagat grizzly och caribou och allt möjligt i Kanada och det berättade han om, så det riktigt kröp i en. Det var kalas det! Hundra miljoner skarpare än julgransplundring och apelsiner och sockerdricka och sånt där.

— Den här timmerkojan, sa han, är på pricken likadan som den jag bodde i två års tid där ute. Det var den lyckligaste tiden i mitt liv, sa han.

Och det tror jag. Tacka för det! Att få bo så, klämmer allt vilken fin villa som helst, till om den är smockfull med glin och Ättemoder och allt sånt där.

När klockan blev fram mot åtta, så sa han att det var på tid att ge sig av.

— Och nu så, sa han, håll till godo, grabbar. Det är erat alltihop.

— Varat eget? sa jag. Det är väl inte farbrors mening?

Då tog han mig i famnen och tryckte fast mig i pälsen så jag kunde knappast andas och !så sa han:

— Tycker du inte, min gosse, att min pojkes liv är värt så pass och lite till?

Han sa det så vackert så vi blev alldeles tysta och jag blev så bakom, så jag höll på att gråta i vargskinnet.

Ättemoderns kalas

Borgis' »kalas i våran hydda — våran, för han sa ju att den var det, och det är den — var det 'skarpaste kalas vi varit med om i varat liv hela gänget. Men den klart lysande horisonten förmörkades, när han sa vid deras grind — för vi följde honom förstås ända hem — att hustru min, sa han, vill också se er på kalas i morgon kväll.

Se så, tänkte vi allihop, nu så ska man i alla fall kränga på sig stassen ändå, fast det är tre veckor till påsk!

Proppen har det bra han, för han har ingen schang-dåbel bråte att sätta på sig efter vad jag vet, för han kommer alltid i sin gråa sweater. När han nån gång blir bjuden förstås. Klart som dagen att han alltid är med hos oss när någon av oss har födelsedag eller så, men varken Butterburkens eller bankdirektörens eller något av dom andra, som bara har glin eller jäntor, bjöd honom.

Sådant tycker vi är grunt, för det gör väl detsamma om en grabbs pappa åker attemobil och härjar med fröknar och jassherrar på ett kontor eller om han åker på en kalkkärra och skäller på arbetare på ett bygge, bara grabben är all rikt. Och det är Proppen. Han är förstås lika glad ändå, fast dorn inte bjuder honom — och vern skulle inte vara det, för resten?

Men också på det viset är det grunt, för varför ska bara en grabb i ett helt gäng slippa grannlåt? Det är en sossial orättvisa om något.

Men nästa gång ska vi allt klämma till med en ljungande protest, så dom malliga snobbarna ska lära sig att inte göra diffe på renhåriga grabbar för att deras pappa har murbruksfläckar på brallorna, var lugn för det!

Vi har gjorfet en gång, fast då var det bara skoj, men nästa gång blir det allvar.

I natt bara drömde jag om våran timmerkoja i skogen, så jag hade så När glömt av Ättemoderns kalas. Men det var min smala lycka att jag kom att tänka på't, när jag steg opp i morse, så jag hann att hänga opp blusen och byxorna, innan farmor fick se hur dorn låg sen i går kväll i garderoben! Och i dag hällregnade det så vi kan inte ge oss av till kojan och för resten »så, ska vi ju på kalaset.

Nu måste jag plugga.

Se så nu är jag fullärd i salmversen och axiåmena och postulatena i geometrin! Tänk att man ska läsa sånt, som är så klart som korvspad varteviga dugg! Om en papperslapp är vit och en till också är vit och så en till kommer och är lika vit som en av dorn andra så är dorn förstås lika vita allihop, det kan väl vern som helst begripa utan att kalla det för axiåm, scm man ska lära sig utantill. Gubbarna i skolan dorn kan hitta på, dorn!

Farmor sa, när jag sa det, att det där begriper du inte, sa hon. Sådant plöjer hjärnan, sa hon, och gödslar den också. Och när jag undrade varför man ska ha gödsel i knoppen, så sa hon att det var för att man inte ska fråga dumt.

Hå-jaja! En vetgirig ungdom vet snart varken ut eller in.

Hyvens! Lina kom upp och sa att det var en däm i telefon, som ville tala med »Herr Pelle». Det är jag det! Farmor ville förstås gå och svara, men den gången bet hon sig i tummen, för jag snodde tvärt. Och det var Ättemodern som sa att kalaset skulle egentligen varit i kojan i dag med, men eftersom det regnade skulle vi komma hem till dorn i stället. Men vi skulle låtsas i alla fall som det var i kojan, så vi fick på

inga villkor göra oss fina, utan vi skulle komma som vi gick och stod, sa hon.

Och glad blev jag förstås. Fast farmor sa, att det var inget skäl för att jag skulle se ut som en sopåkare om nävarna. Så biasken slapp jag inte ifrån. — —

Precis på öret klockan sex stod vi hela högen i hällregnet utanför deras och gruffade om vem som 'skulle gå först och ringa på dörren. I detsamma tjöt en uggla någonstans och Julle svarade alldeles som i förgår och så kom vargtjutet någonstans ifrån som ingen kunde bli klok på, och då klev vi på förstås.

Hela villan var kolsvart, så vi tyckte det skulle bli ett konstigt kalas, men när vi kom in i tamburen så viskade det i ett horn att vi skulle binda för ögona med näsdukarna. Precis som alla renhåriga grabbar har näsdukar! Nå, jag fick låna Julles halsduk.

Och sen fick vi ta varann i hand och så drog vi sladd som blindbockar oppför trappor och nerför trappor så ingen visste vart det bar. Det var väldigt spännande och klämmigt. Och rässom det var så stod vi stilla och jag kände på det kalla draget att vi var ute, trodde jag, fast det inte regnade. Och då hörde vi Borgis' röst:

— Välkomna, långväga främlingar, !sa han, alldeles som i förgärs, lösen bindlarna från edra ögon!

Och då skulle ni sett! Jag trodde vi var ute i kojan igen så likt var det. Men vi var i källaren i deras tvättstuga. Fast det kunde då ingen se, för dorn hade hängt opp skynken eller vad det var som dorn hade målat alldeles som stockväggar både på väggarna och i taket och mitt över avloppet i cementgolvet hade dorn en eld, som sprakade nedrans fint med en gryta över och runt om låg där renhudar som vi fick sitta på. Så det var nästan »som riktigt alltihop och väldigt klämmigt. Och innan vi visste ordet av så var det alldeles som om vi bara hade fortsatt sedan i förgårs. Borgis kunde sitta som en indian, fast det såg väldigt skojigt ut, när magen låg på vådorna på'n.

Men döm om våran häpnad, som det står i böcker! Bäst det var kom Ättemodern klädd i renskinn så stor

hon var och pälskängor och allting alldeles som Nordlandets dotter fast tre gånger så tjock förstås.

Inte begriper jag ännu i denna stund hur Julle kom att tänka på att rulla ihop en renhud, men se han är otroligt påpasslig i allting. Och när hon skulle vältra sig, så körde han korven under henne så behändigt som allra helst. Vi hade väldigt svårt att hålla oss för skratt för Borgis hann inte opp för att hjälpa henne utan Fylax ställde sig bakom och slog armarna om livet på henne och när hon liksom tvekade att sätta sig så gav han henne en körare i knäveckena så hon dunsade ned på korven. Hon skrek till ett slag, förstås, som alla fruntimmer gör när något går fort, men sedan bara skrattade hon och såg så väldigt snäll ut i ögona så ingen av oss ville skratta, fast det var svårt att låta bli.

I grytan var ingen buffelsoppa den här gången utan choklad, riktig kondischoklad, som var maffig värre, och så fick vi bakelser till så mycke vi orkade.

Det var ju inte riktigt förstås, men det var väldigt kul i alla fall, för det osade så gott av elden och så tände Borgis sin pipa med virginiatobak, så det blev nära på alldeles som det skulle vara.

Och så blev det historier! Borgis är rolig att höra, men ni ska tro att Ättemodern är inte bortkommen hon heller. Hon är väldigt gammal för hon är tjuguåtta år, det sa hon själv, men i sin ungdom var hon väldigt klämmig. För hon har många gånger övernattat i snön i fjällen oppe i Jämtland och det var väldigt spännande, när hon berättade om hur hon och några till jäntor och grabbar hade gått på skidor från Norge samma väg som dom Armfeltska karolinerna i Fältskärns berättelser. Och då hade dorn fått över sig en snöstorm så dom hade legat i snön i två och ett halvt dygn.

Vem skulle trott den gumman om sådant! Och hon smäcker inte, det syntes så väl. Och hon gjorde sig inte grön ett smack, kallade oss inte för gossar eller så, utan sa pojkar alldeles som farmor.

Och bäst det var så blåste Borgis i en visselpipa

och då kom deras gli, som jag hade jumpat i efter, ned med ett paket under armen, och jungfrun kom med dorn andra fem. Tänk att ha sex glin i ett och samma hus! Det måste vara månljust! Och en röd jycke på köpet! Ett sånt hiskligt liv där ska vara, när dom ger hals allihop! Tur att dorn ingen farmor har, som ger dorn ett tjuvnyp när dorn blir för svåra.

När det glit som jag jumpat i efter, han som är nära på grabb, kom, så tittade Ättemodern ömsom på mig och ömsom på honom, så jag blev väldigt förlägen för hon såg ut i ögona alldeles som mamma, när jag klarade mig för scharlakansfebern.

Jungfrun hade med sig en hink med något som rykte och vi fick nya muggar. Det var varm ingefäxs-dricka med russin och en massa annat gott i, som Borgis sa att dorn brukade dricka i skogarna, när dom skulle festa i Kanada. Fast det står i böckerna att dorn dricker visky, så den gången smäckte han allt. Men nedrans gott var det.

Då började Borgis hålla tal för att glit blivit räddat, men han kom inte långt för det tjocknade i halsen på'n. Och Ättemodern både grät och skrattade så jag trodde hon fick nervtjockt igen. Men vi förstod ju allihop vad dom menade så det var inte långt ifrån att vi tagit till lipen, för dom var väldigt snälla i rösten och så där, och det är alltid otäckt att se när en 'stor gråter.

Det var väl röken som sved i ögona, för jag såg inte att Ättemodern hade krånglat sig opp och att hon bäst det var låg på knä bredvid mig. Hon klämde mig så det knakade i revbena, för hon är väldigt stark, och jag blev alldeles våt i ansiktet av hennes gråt för hon grät rätt i tinningen på mig. Jag grät inte själv, det slår jag mig i backen på, men jag blundade för det var väldigt förläget med alla grabbarna omkring och allt det hon sa, som dorn förstås hörde dorn också. Jag kunde inte komma loss på något vis, men när jag såg opp, så stod dorn allihop runt omkring med muggarna i näven, och mitt framför mig stod glit med en stor nedrans fin cowboykniv, som han räckte mig.124

EBBE LIEBERATH

Det var det förlägnaste jag varit med om i mitt liv och hade Ättemodern inte hållit så hårt som hon gjorde, så hade jag gett glit en vinge då han sa tack och klappade mig på kinden.

Sen så hurrade dorn och höll ett väldigt väsen, när Ättemodern släppte mig och jag flög opp.

Men då sa Borgis:

— Jag vet att ni håller ihop som beck och näver alla tio och det är bara slump vern av er som kommer först, när det gäller. Och därför har ni fått timmerkojan tillsammans och därför får ni också var sin kniv till minne av den lyckligaste dagen i vårt liv, hustru min och mitt, då vår pys blev räddad. Men den du fått, sa han till mig, är min egen, gravrosten är av blodet från min sista grizzlybjörn.

Bladet var fullt med fläckar och slidan var sliten och flottig och allting. Dorn som dorn andra fick var skvatt nya och väldigt fina, men inte så klämmiga som min. På allihop stod den 20 februari 1923 skrivet på slidan, men på min är det graverat i skaftet, som är av hjorthorn.

Vi stod allihop och provade eggarna på knivarna mot tumnaglarna då bäst det var det sa liksom po††! Och hela källaren stod i ljusan låga!

Det var väl några gnistor som legat och pyrt i väven någonstans i oljemålningen, för det var ingen som dabbade sig efter vad jag vet.

Ni skulle sett ett sånt liv det blev! Både Ättemodern och jungfrun gav hals förstås och sprang fram för att släcka och Borgis som också sprang fram stod på näsan på Ättemoderns korv.

Men då skulle ni både sett och hört på Julle!

— Ut med fruntimmer och glin! skrek han. Fört grabbar! Ut med dorn! Proppen och Grålle hjälper mig!

Två stycken fick fatt i Ättemodern och dorn andra i jungfrun och var sina glin och vräkte ut dorn i pannrummet och stängde dörren och sa åt dorn att springa opp i våningen.

— Kom, vi rycker ner smörjan, ropade Julle.KLÄMMIGA POJKAR 125

Och vi ryckte ner (hela den målade ståten i ett litet nysande, så nästan innan Borgis kommit på fötter igen, var faran över för vi stampade slut på elden som ingenting.

Det kolade litet i taket, men det klarade vi av med trädgårdsslangen, som Julle hittade i ett horn — Julle förstås, ingen annan skulle sett den — som vi skruvade fast i vattenröret och vred på kranen. Och då blev det hällregn inne också, för vi spolade på rediga tag.

Vi trodde först att Borgis hade tappat sugen och var bakom, för han stod bara och tittade på, och ändå var det ju i hans egen lya det brann. Men såg man noga efter så var det bara för att han 'såg att vi bar oss bra åt och ville låta oss hållas.

Julle kommenderade och gick an som en skeppare på en skärgårdsbåt och vi lydde förstås som man alltid gör i ett bra gång, när den klämmigaste grabben ger besked.

Det elektriska ljuset brann så vi såg vad vi hade för oss så det var ju ingen konst, men ändå. När allt var släckt så sa Borgis att vi skulle komma opp och äta, men då sa Julle:

— Vänta lite!

Och så släckte han ljuset, så vi skulle sett den allra minsta lilla glimt i mörkret och sedan Öppnade han fönsterna för att vädra ut röken och sedan snokade vi efter gnistor ett tag till. Först när det var gjort •sa han:

— Nu går vi.

Borgis skrattade och klappade Julle på axeln och oss andra med och sa att så klämmiga pojkar som vi hade han aldrig sett sedan han var hos scouterna i London, sa han. Han tyckte vi skulle bilda en scoutpatrull här ute med Julle som ledare och han själv skulle hjälpa oss, sa han. Och det är nog ett skarpt förslag, för Julle är nedrans klämmig och kan allting.

När vi kom opp i våningen så luktade vi medvurst allihop av röken, men det gjorde ingenting sa Ättemodern, för renhårigare grabbar hade hon aldrig sett, sa hon. Hon sa både »renhårigare» och »grabbar», så vityckte hon hörde nästan till oss. Hon vann våra unga hjärtan.

Vi fick biffar i långa banor och Borgis sa att vi skulle pröva våra knivar och äta på vildmansvis. — Det var ett hyvens kalas på alla vis!

Alla grabbarna följde mig hem ända till grinden och där hurrade dom så farmor kom ut.

Dom var förstås glada för knivarna.

Scouter

I går var det första gången jag sett Julle i scoutdräkt, väldigt klämmigt med mörkblå blus och ljusblå halsduk och cowboyshatt och vida kortbyxor och ett kult läderbälte med ringar i och hakar att hänga kniven i och allting. Och vem tror ni också kom i scoutdräkt med cowboy shatt och kortbrallor? Jo Borg is! Fast hans läderbälte var en pälsrem i stället för bälte, för dorn hade inte så stora i affären, sa han, och det som han hade köpt fick han sälja igen i brist på utrymme sa han. Och det vill allt till sina modiga tre meter läder eller så för att gå omkring hans ekvator, som han kallar omkretsen kring magen för.

Borgis blir klämmigare och renhårigare för var dag som går. Tänk, vi som förr trodde att han bara var full med mat och mallig och otrevlig på alla vis! Nu är ihan lika full med roliga historier som både gymnastikgubben och

bilogigubben i plugget och så kul på alla vänster att vi bara ångrar hartsfiolen och trillen och allt det andra skojet vi haft med honom. Och Ättemodern har det också blitt fason på så henne tycker vi väldigt högaktningsfullt om nu också. Så nu har vi inga fiender här ute i våran trädgårdsstad utom förstås bankdirektörens betjänt, som kommer att få heta Brallpigan i hela sitt liv, för det finns inte ett sådant äckel till i hela varat älskade fosterland, ocih så är han spökrädd till på köpet. Ja ja, vi har förstås några till, som allt borde ha sig ett nyp då och då, men inga sådana som Borgis var och Allsmäktigen och några till var, innan dom lärde sig att man inte för

inte ger sig på ett gäng med grabbar, som vet vad dorn vill. Nu aktar dom sig allt väldigt noga att hosta om slynglar och lymlar och sånt där, det kan ni skriva opp att dom gör!

Vi skulle bilda en scoutavdelning här ute och det var därför Julle och Borgis var i scoutdräkt. Inne i stån finns en helan brass med scouter, nära på tusen stycken säger dorn, och är allihop dom bara hälften så som Julle, så måste det vara ett nedrans klämmigt gäng.

Julle och Borgis har varit inne i stån och mixtrat med scouter nära på varenda kväll dom sista fjorton dagarna, så nu är Borgis styv i allt sånt där som bara Julle kunde förut. Och i tisdags i förra veckan hade vi varat första sammanträde. Det var väldigt kul, så har pappa lika livat på dorn han är på, så är det inte underligt att han reser in till stan jämt och kommer hem så sent som mamma säger att han gör.

Vi fick börja med att slå knopar med repstumpar. Knyta knutar sa Långstroppen, men aktare vad han fick för knyta!

Och medan vi höll på med att lära oss råbandsknop och pålstek, som Julle visade oss, så berättade Borgis historier, så vi höll på att kikna av skratt ibland, och ibland så det killade efter ryggen av spänning och ibland så man blev alldeles tyst så vackert var det. Vi satt i slöjdrummet i Borgis' källare, som är varat klubbrum som han kallade det fast jag såg då inga klubbor.

Sedan har vi hållit till där nästan varenda kväll och det är väldigt bra nu när det regnar som värst och all snön smälter bort. Och det är bra annars också för nu behöver vi aldrig gruffa om vad vi ska göra, för vi har alltid något livat att hålla på med som Julle eller Borgis säger till oss.

I går hade dom på sig sina dräkter för då skulle patrullen bildas. Julle är redan patrulledare inne i stån och han har två vita ränder på axlarna på blusen och ett nedrans vackert märke på ena armen för han är första klass scout. Första klass är inte som i plugget lägst utan högst och det är detsamma som att vara

förstklassig, för dorn kan en väldig massa som ingen annan kan.

Borgis hade hett dorn i stån att Julle skulle bli förflyttad hit ut, sa han, så han blev patrulledare tvärt. Och tacka för det, renhårigare och finare grabb finns inte än Julle och så kan han ju allting.

Men så skulle vi välja en av oss till vice patrulledare, och då sa Långstroppen, att det skulle bli Proppen för han är starkast näst Julle. Men Olle sa att det var väl inte meningen att vi skulle ha den som bara var starkast utan den som var klämmigast på alla vänster. Och Proppen blev inte arg utan sa att han tyckte Knappen skulle passa bäst. Han sa inte varför, för det visste vi ju allihop ändå att ingen är så hjälpsam och kul som Knappen, så som han pysslar med sin sinnessjuka syster där hemma.

Men Knappen sa tvärt, att han inte ville, för att han kunde inte alltid vara med. Han sa heller inte varför han inte kunde. Fast det visste vi ju också allihop. Och då sa Junior som är en hummeristisk prick:

— Vi tar Fylax, sa han, för han är rödhårig så han är lätt att känna igen i varat folkvimmel, vi som är så många.

Fylax visste inte om han skulle bli besk eller stolt, men hade det varit fråga om något annat än att välja vice patrulledare och hade inte Borgis varit med, så skulle vi bestämt fått se på livat, för jag känner igen rycken i hans högra arm.

Det blev Fylax, så nu är våran patrull organiserad och om söndag ska vi ut till timmerkojan i skogen. Vi kan redan scoutlagen utantill allihop, men vi har ett väldigt mixter med att få ihop så att veckopengarna ska räcka till att köpa cowboyshattar, för vi få inte klä oss i scoutdräkt förrän i nästa vecka, när vi avlagt scoutlöftet, och vi får inte be pappa om pengar-förran vi ser att inte våra egna räcker. Blusar och allt det andra får vi be om, men får vi dom inte medsamma, så är det lika bra ändå, säger Julle.

När vi gick hem i går kväll kom Knappen och

jag att gå före dorn andra och han gick väldigt fort. Och när jag frågade honom varför han hade så brått, så sa han att han inte läst läxorna än. Jag visste så väl att han hade läst både läxorna och mer till, för han är sådan, och jag skulle mycke väl kunnat sagt åt honom att en scout talar alltid sanning som det står i scoutlagen, och smäcker inte, men i detsamma fick jag se att det lyste i gavelfönstret hos deras och då visste jag hur det var. Är det något som man vill gömma på, som inte är för en själv, så ska man väl inte behöva bläddra om det för vem som ihelst som frågar. Man kan ju tiga förstås, men gör det något om man smäcker då? Jag skall fråga Julle om det.

Vi vet ju så väl allihop hur dann Knappen är i sin syster och hur ledsen han skulle bli om han kunde tro att vi visste att hon är sinnessjuk, så vi tycker aldrig att han smäcker, om han hittar på aldrig det. Fast sant är det ju inte och en scout får inte narras, men ändå. För mig får han smäcka om syster sin tills han blir gråhårig, om han vill, för jag såg honom en kväll i vintras, så den grabben är scout om någon, om han så snor ihop aldrig det för att freda henne för sånt som inte angår någon.

Med samma jag frågade honom så ångrade jag att jag gjort det, för jag kom att tänka på det där i vintras.

Det var alldeles av en händelse som jag kom att gå rätt på dom i månskenet, då jag var på väg till kojan vid sextiden. Det var väldigt kallt men fint före med lite pudersnö på skaren. Jag hörde på långt håll att en jänta skrattade och en pojke som också skrattade, så det lät som dorn hade väldigt livat, och när jag kom fram till ängen som sluttar neråt sjön, såg jag två som löpte nedåt och höll varandra i händerna.

Men så tappade flickan balansen och kantrade och drog grabben med sig och då blev hon väl rädd förstås, för hon tog i och skrika så det var alldeles förfärligt. För (hon kunde omöjligen ha slagit sig för det var minst en halv meter snö och skaren var inte tjockare än att den nätt och jämt bar en på skidan.

Jag stannade ett slag och såg hur grabben satte sig bredvid jäntan och lad armen om livet på henne och klappade och kysste henne och gick an, så det var riktigt äckligt åt det, för så gör ingen renhårig grabb. Dom där, tänkte jag, ska jag skoja med ett spårs. Och så satte jag fart igen och susade ner till dom och just som jag skulle till att sno förbi så bromsade jag så det brakade i skaren, men dorn flög inte isär ändå, utan han satt där och vaggade med jäntan i famnen ocih hon grät lika förfärligt och jämrade sig.

När jag bromsade så bar det sig inte bättre än att jag gick omkull i hastigheten mitt framför dorn och rullade ett varv eller två, för jag hade nedrans fin fart.

Och med detsamma började hon att gapskratta lika högt som hon skrikit nyss och han också skrattade likadant som hon.

Jag blev arg förstås och lagade, att jag kom upp igen och jag skulle just till att slänga åt honom en redig glosa, för jag kunde ju inte ge mig på'n, nair en jänta såg på. Men då fick jag se att det var Knappen.

Och det var så hemskt, så det kan ingen tro, för han såg inte ut som han skrattade fast han gjorde det. Och han såg ut i ögona så jag har aldrig sett en grabb se ut på det viset, det var precis som han var rädd och glad och förfärligt lessen på en gång. Men han brydde sig inte om mig utan bara klappade henne och skrattade så där hemskt om vartannat, och så konstigt det var så tyckte jag att jag aldrig sett något så vackert.

Systern såg på mig men såg ändå inte på mig utan bara skrattade konstigt, alldeles som inne i sig själv. Och då jag frågade Knappen om jag kunde hjälpa honom på något vis så tog han henne under ihakan och »sa:

— Nej då, sa han, vi reder oss nog eller hur, liten?

Tänka sig en grabb som gör så, när en annan grabb ser på! Och han sa det så det var både hemskt och vackert. Och jag kom aldrig till kojan den kvällen utan jag vände om hem igen.

Farmor var inte hemma och det är otäckt att inte

ha någon att tala om sådant för, för man får ingen ro för det. Det gick inte att läsa eller klistra frimärken.

Så nog får han smäcka för sin systers skull bäst han vill för mig. Knappen är ändå den renhårigaste grabb som finns, jäms med Julle och alla dorn andra och lika fin scout som någon.

Just som Knappen hade sprungit in till deras och jag stod och väntade på dorn andra så fick jag ett väldigt drag över bena med en piska som sved som eld. Jag såg inte var det kom ifrån, för det var alldeles mörkt utom vid lyktan en bit ifrån, så jag ropade till i hastigheten.

Och då hörde jag Brallpigans röst som sa.

— Där har du för spöka med gammalt folk.

Hade han bara hållit tyst så skulle allt gått väl för honom, för jag såg honom inte där han stod bak en poppel alldeles bredvid.

Men den som visslade, det var jag det! Och så blev vi nio man i ett litet nysande.

Brallpigan skulle till att ge sig på oss en och en, men det är ju ingen konst att sno sig för en som har både överrock och galoscher och paraply. För vi hade bara kavajer, så han fick bara hål i luften med piskan.

Man ger sig inte ostraffat på varat gäng! Det ville sig så att vi bäst det var kom bort till lertaget, och ni kan skriva upp att det blev 1 erkulan i luften! Men den stanna inte i luften. Den första sa boff! i Brallpigans plommonstop och det gjorde den andra med och när han tog av sig stopet för att borsta ren det så kom en sexpundig rundkula och flög in i stopet och ut på andra sidan och sög med sig ett bra stycke, så hans emalj fina hatt såg ut som en bit skorstensrör.

Sålunda drevo vi den hatade fienden på flykten, som det står i Från strid till seger. Brallpigan började springa.

Men Proppen som hade fått ett slag av piskan rätt över ansiktet var så befängt arg att han sa att det får inte sluta med bara kulor, sa han. Och så ryckte hantill sig Julles livlina och fick henne klar och så sprang han före och vi efter.

Och när han kom på lagom håll, några meter eller så, så satte han klumpen i sväng över huvudet ett par tag och så hukade han sig hastigt ned och släppte i väg den. Klumpen snodde sig om bovens ben och plask! där låg han i en ler pöl.

Nog för att vi skulle rått på honom om vi velat, men Julle varkunnade sig över honom i hans svåra belägenhet. Vi fick rycka några bra tag i linan innan hon lossnade igen och så pass länge fick han ju ligga kvar i polen förstås. Men vi klådde honom inte och det var väl hyggligt. Det var inte varat fel att den ena galoschen följde med linan. Men den fick han tillbaka i dag. För vi kom överens om efteråt att det var synd om honom i alla fall, för en betjänt har väl inte så> gott ;om det så han kan utan vidare bli av med både ett plommonstop och en galosch. Fast han ska passa sig att hosta ojämnt med oss.

Vi skrålade till ett nytt stop för nio kronor och gick dit med det och galoschen. Men stopet var för litet och han var inte alls ödmjuk och tacksam som han borde vara, så hyggliga som vi var mot honom, utan han var bara frän och mallig. Och han blev inte bättre av att kokerskan skrattade så hon skulle vikit sig dubbel. Om hon kunnat, för hon är nästan dubbel jämt, så tjock är hon. Men vänta mig, ärade Herr snobb! Nästa gång ska du få gå hem naken

om det vill sig väl!

Sorg

I söndags kväll kom Knappen opp till mig och bad mig gå med ut ett slag, för han hade suttit inne hela dagen, sa han, fast det var söndag och prima väder och vägarna fina och cykeln i ordning och allting.

— Varför har du det då? sa jag.

— Min syster ligger sjuk, ser du, sa han, och man måste ju hjälpa till ibland, men nu sover Jhon.

Ibland var det ja! Så som han står i och vallar sin stackars sinnessjuka syster, så snart han har en ledig stund och hon inte sover. Det är ju så att det ibland är omöjligt att få honom med sig, till och med om planer på skoj äro fullsmidda och »vädret i hög grad tjänligt» som rektorn säger. Är systern oppe så är det alltid något i vägen. Än skall han raka ur och göra fyr i pannan eller smörja gångjärnen till dörrarna, och det fast det står en stor rökkvast ur skorstenen och dörrarna gå så tyst som det var bomull i dorn. Än är det ena, än det andra, men aldrig det som det är, att han inte för sitt liv vill lämna flickan ensam, om han inte är tvungen till det för plugget eller så förstås.

Vi vet ju om det allihop och vi tycker det är väldigt stiligt och gillar det skarpt alle man, men det är ju alldeles bakvänt att en grabb, så hy vens på alla vänster som Knappen, aldrig skall kunna leva rullan och ha livat som alla vi andra, åtminstone någon gång. Vi gör vad vi kan för att få ut honom då och då, men vi tycker det är synd om honom när han måste svänga sig, för han vill inte ut med språket, för han är

förlägen att berätta vad det är för fel med henne, och ingen av oss har hjärta att säga honom att vi vet det lika bra som han. Så därför skojar vi aldrig med honom om huslighet eller sockermops eller så.

Men det är på samma gång väldigt försmädligt, för Knappen är en sällsynt klämmig grabb som det alltid är roligt att ha med.

— Vad är det med henne då? sa jag.

— Lunginflammation, sa han.

— Farligt?

— Ja, väldigt, men dom säger att hon kan klara sig, om krisen som dorn säger kommer i natt.

— Krisen? Vad är det för något?

— Vet inte, men kommer den inte på nionde dygnet så-------Och i kväll börjar det nionde.

— Har du 'själv lunginflammation, efter som du varit borta från plugget nu i tre dagar?

— Nä då, men jag bad pappa att han skulle be mamma att jag fick stanna hemma. För man måste ju hjälpa till lite ibland med ett och annat och så, du förstår.

En gång till »ibland»! Jag visste var skon klämde så jag sa bara att jag tyckte det var hy vens att kunna slippa plugget på ett par dar så där utan vidare spisning.

— Och så har du suttit inne och kurat i hela tre dar? ; '"'* I j

— Ja ända tills i kväll, för nu körde pappa ut mig för att få lite luft, sa han.

— Då tar vi cyklarna, sa jag, och far omkring och visslar ut dorn andra, så kan vi få oss en trevlig tur, ska du få se, sa jag.

— Ja, jag vet inte, sa Knappen.

Usch vad det lät hemskt! Det var precis som han hade gråtit en hel timma för han andades så där kort, när han sa

det, alldeles som när man lipat en bra stund. Och sådant där är inte vanligt, ska jag säga, i varat gäng. Jo vars, nog för att man kan ta till lipen, när man slår sig eller får smörj eller så, det rår man ju inte för att man gör. Men det är ju bara136

för att det gör så nedrans ont i galjonen eller akterstäven allteftersom eländet kommit för- eller akterifrån. Det är inte sorg eller så. Men med Knappen var det sorg, för honom har ingen grabb velat klå och smörj vet han knappt hur det känns, för han har aldrig fått något. Så sorg var det, och när jag tittade närmare efter så var han alldeles svullen och röd i ögona.

Det finns väl inget hemskare än att se en riktigt, redigt bussig grabb lessen utav sorg, helst om man känner honom väldigt väl och håller styvt på honom i alla väder. Till om man vet att han är lessen för han tror ätt han kan mista det han håller styvast på av allting.

— Äsch, sa jag, du ska se att syster din klarar sig.

— Tror du det? sa han väldigt fort och ivrigt, alldeles som jag skulle vetat något bestämt.

— Visst, sa jag. Kom nu! Vi ska bara cykla häromkring så du har nära hem om så är.

— Ja kör till då, sa han.

Jag måste vända mig bort, för jag var nära som på ett hårstrå att ta till lipen, för han lät precis som han trodde på mig på nåt vis eller tyckte att jag var särskilt bra mot honom. Jag vet inte hur det var, men jag tyckte att jag aldrig i hela mitt liv varit så ynkligt, brackigt liten och småfuttig, jag som aldrig haft något att vara lessen för som inte varit min egen skuld.

Efter som det bara är till mina memoarer, som äro ämnade för en sen eftervärld då ingen grabb behöver skämmas för vad han gjort, som jag anförtror det, så kan jag lika gott bekänna medsamma att jag verkligen lipade, när vi svängde oss opp på cyklarna. För då kom han ett slag alldeles inpå mig och sa:

— Tror du det verkligen?

Gudskelov hade jag just satt foten på pedalen och svängde högra benet över sadeln, så han kunde inte se mig i ansiktet. Och som han lät då, tror jag att inte ens våran gymnastikgubbe skulle kunnat låta bli att få ont i halsen.

Jag har en nedrans stor utväxling på min mangel

så jag var en halv meter eller så före honom antingen jag ville eller inte, så tårarna hann torka bort tills vi kom fram till Proppens, som bor närmast vårt.

Medan vi väntade ut Proppen snirklade vi runt på vägen i »behagfulla bågar», som det stod på en cirkusaffisch om två fröknar som svängde i en gungande trapetz, och Knappen började prata som folk igen, så det började bli liksom livat i luften.

Proppen har också en väldig utväxling, nästan större än min, så vi kom ett slag ett bra stycke från Knappen. Och då passade jag på att viska till honom hur det var. Proppen är ett snille! För det första sa han:

— Så synd!

För det andra skrek ban:

— Hej på er så länge. Jag ska ned med ett brev, som skall med sex-och-två-lådan! Vi råkas vid Fylax1!

.Men tror ni han snodde med något brev? Inte! Han visste att Junior, som vi först skulle till, var borta på kalas, så där skulle vi få vänta en bra stund innan vi kom under fund med att han inte var hemma. Och i stället för till sex-och-två-lådan, trampade han i väg och varskodde Fylax och Pulle och hela raden, så när vi kom visste alle man hur Knappen hade det, så dorn kunde passa sig för att fråga dumt eller så.

Pulle, som har den rikaste pappan i hela våran 'stadsdel hade fått en skvatt ny Huskvarna, som sken och blixtrade på alla kanter. Och så lätt den gick sen! Våra hojar gnisslade och gnällde och såg för resten ut som gamla paraplyspröt mot hans hyvens schang-dåbla. i

Vi fick provåka den allihop och medan Knappen red Huskvarnan hoppade Pulle opp på hans gamla speleverk. Och när Knappen kört en stund och hoppade av, så sa Pulle:

— Hör du Knapp, vill du göra mig en tjänst?

— Viset!

— Jo ser du, sadeln skaver mig i ändan för jag138

har inte så långa ben som du och jag har inte hunnit rätta till sadeln ännu. Vill du byta mangel med mig för i kväll?

Knappen blev så glad så det gjorde ont i en att se, när man i alla fall visste hur han hade det. Jag menar inte att vi tyckte att han inte skulle blitt glad, för det var just det vi ville allihop, utan vi tyckte att det var synd om honom för ingen visste hur det skulle gå sedan. Ja, jag kan inte skriva precis som jag menar, men vi tyckte så i alla fall.

Jag såg hur Julle nickade åt Pulle och hur Fylax slog honom på axeln, för dorn begrep lika bra som jag och dorn andra att Pulle aldrig kunde få något skavsår av den sadeln.

Sedan ordnade vi till ett femhundrameterslopp på stora landsvägen, som är jämn som ett golv så det bara risslar av sandkornen mot stänkskärmarna när man åker fort och man kan sätta vilken fart som helst utan fara för gropar eller stenar eller så.

I dom första loppena kom Knappen etta förstås för Huskvarnan gick nästan av sig själv och hade en utväxling så stor som hjulet på farmors spinnrock ungefär, så när han lad till på pedalerna, pep han i väg så man knappt såg honom förrän han var framme.

Och det kan man ju begripa att alle man skulle bli slagna av den! Proppens urgamla hoj för exempel, som skramlar som när dorn harpar grus vid stenkros-sen och skriker som en arg gammal katt, måste ju bli efter en sådan. Och nästan alla våra hojar är nästan likadana som Proppens.

Vi blev rädda för att Knappen till sist skulle ana våran argan list — det gick på rim, ser jag.

Hade jag nu varit jänta skulle jag börjat räkna på fingrarna och fått tag i en bokstav och sagt ett namn på en grabb, som skulle tänka på mig just nu. Alla jäntor ha sådant där mixter för sig. Dessbättre är jag ingen jänta.

Nå, Knappen fick femti meters handikap, men så sant jag sitter här på min trasiga rottingstol och dik-I dom första loppen kom Knappen etta förstås.140 EBBE LIEBERATH

ter ar mina memoarer för mig själv, kom han inte in etta i alla fall! Visserligen låg Julle efter bara med en noslängd, men ändå. Det var styvt gjort — tyckte jag då, för jag visste inte hur dorn andra, som är större än jag, kommit överens.

Själv var jag ju alldeles bof ta med rocken, för varken jag eller min gamla hoj kan komma opip med dom.

Knappen segrade ideligen, fast för säkerhets skull varje gång så knappt att han fick ligga i för högsta fart.

Det var säkert längesedan han hade så roligt. Han var alldeles röd i ansiktet och svetten dröp av honom och han skrattade och pratade, så vi kände knappt igen honom. Han var inte av Huskvarna på minst en timmas tid, för vi har alltid flygande start så man behöver aldrig sitta av vid våra löpningar. Och han såg nästan ut att ha glömt allt lessamt han hade att tänka på.

Men rätt som det var tog han av in på vägen hemåt och försvann så fort så vi hann inte blinka en gång innan han var borta. Och utan att säga adjö eller byta cykel eller så.

— Vad tog det åt honom? frågade Pulle.

— Inte vet jag, sa Fylax.

— Inte jag heller, sa vi allihop.

Men då pekade Julle, som ser allting, bortåt Knappens villa, som ligger borta mot skogen ett bra stycke från stora landsvägen, och då såg vi att det lyste ur gavelfönstret.

— Där har varit mörkt hela tiden ända tills nu, sa han. Det är systerns rum.

Vi hade pratat och skrattat och härjat hela tiden, mest för Knappens skull, men också för att vi tyckte vi hade livat lite var, fast det inte var riktigt som vanligt. Men nu så sa vi ingenting på en lång stund, inte ens Fylax, »för vilken ingenting är heligt», som rektorn säger om en grabb i sexan, som aldrig kan låta bli att pangla rutor och skoja med bylingar och så där,

Pulle satt opp på Knappens gamla cykel och började sakta trampa ditåt och vi andra satt också upp och följde efter.

Vid deras villa hittade vi Pulles Huskvarna vid häcken och där stod en stor Packard utanför.

Vi frågade chauffören vems bilen var.

— Doktorns, sa han. Vi har kort med nitti kilometer genom hela stån, så här blir det plikt av för doktorn. Det var väldigt bråttom.

Vi stod där en stund och tittade och tyckte det var hemskt, men så sa Fylax, som alltid har en glosa till hands i rättan tid:

— Nä inte ska vi stå här som begravningskäringar och gapa. Jag kör hem. God natt.

Och det gjorde vi allihop. Undrar om dorn andra hade lika svårt som jag att somna den kvällen.

När jag satt och åt gröt morgonen efteråt innan jag skulle springa till lådan för att fara till plugget, kom farmor och talade om att flickan dött strax efter det doktorn kommit dit.

Dagen före begravningen var vi allihop utom Knappen ute vid kojan och gjorde var sin krans av ljung, som just nu började bli grön och vacker.

Det var hemskt när vi stod med våra kransar och väntade vid graven. Vi hade inte ens sagt god dag till varandra, för det var precis som man inte vågade tala. Och här kom dorn med den vita kistan med röda rosor på och jag fick se Knappen så vit som en vägg i ansiktet, så minns jag bara att jag kände hur Julle högg mig i armen och viskade något vänligt åt mig. Jag såg inte ett dugg och hörde ingenting, det var som tillsnörpt i bröstet. Men bäst det var såg jag hur dom bar bort Knappen, och då var det jag som blev alldeles yr.

Farmor säger att jag sprang opp med hans pappa •och att det var jag som fick honom att vakna igen och brista i gråt, som var just vad han behövde. Men jag minns ingenting. Farmor berättade det för mig dagen efteråt när jag åt morgongröten.Jag vill inte anförtro ens åt mina memoarer vad jag gjorde, men jag kom för sent till plugget och jag hade ett djupt märke i pannan efter farmors stora brosch.

Tjyvnyp

Ärade läsare. Nu är det en nedrans lång tid sedan jag publicerade mig sist, men så har det också hänt så mycket sedan dess så jag har inte hunnit räkna mina strödda tankar. Det är med mig och dorn som med irländaren som skulle räkna in svinen en kväll. Han visste att det var fjorton men han fick dorn aldrig till mera än tretton, för det är en liten rackare som springer omkring så jag kan inte räkna honom, sa han tokstollen.

Våran engelska gubbe i plugget berättade det på engelska en gång, så vi låg dubbla av skratt. Kul gubbe den! Om bara tyskgubben vore lika klämmig så skulle jag utbilda mig till språkman, för jag fick AB i engelska och B i tyska.

Hå ja ja! Vad jag fick i matte och biologi har jag lovat att inte tala om. Det räcker med att pappa och farmor fick veta det — det räcker och blir över! Pappa klämmer till med ens så det känns (var så säker!) men sen är det slut. Men farmor, när hon kommer i tagena! Det var nästan vidunderligt vad hon hade god råd på glosor på eftermiddan! Jag kände mig ungefär som när jag trillade omkull i en nässelhög vid bad-ningen häromsistens.

Nå, inte värt att tala om snö som föll i fjol. Låtom oss därför övergå till något annat, helst som jag vareviga dag »studerar» matte och biologi för en kille i tredje ringen, som inte ens kan simma! Fin undervisning! Klart som dagen att en som inte kan simma inte kan läsa opp mig.

Nå den tanken springer då inte omkring så det inte går att räkna den, för den hänger då fast vid en arm syndare som beck. Dorn andra klarar man fint också, både lägret vi hade i förra månan och simtävlingarna m. m. m. m. Men det är en annan som far ikring värre än ett yrväder och ställer till rabalder överallt antingen man har livat eller lessamt. Det är Knappen.

Doktorn sa att han hade hyppernevöst eller vad dom kallade det. Tänka sig den klämmiga grabben sjuk av sånt som ingen hört talas om förr. Proppen trodde det var något mitt emellan halsfluss och difteri och väldigt farligt. Och det är det nog, för dorn fick skicka bort honom fast inte till epidemin, efter vad jag vet.

Jag ville inte fråga hemma för det är alltid försmädligt när dorn stora småskrakar så där medlidsamt som dorn gör, när dom tycker att man inte vet lika mycket som dorn. Man aktar sig väldigt noga!

När systern dog var han alldeles ifrån sig och slapp gå i plugget och allting, så vi trodde ett slag att han skulle bli sinnessjuk han också liksom systern. Men sinnet höll som väl var. Vi såg honom gå där och hilla i deras trädgård och vi visste nog lite till mans vad vi ville göra, men ingen kom sig för, när vi var så där i klump. Det är alltid så när det inte gäller skoj utan tvärtom. Då vill man helst vara ensam så man kan vara säker på att ingen skrattar åt en.

En kväll när jag såg honom från varat vindsfönster gå där och göra ingenting fick jag lipen i halsen så jag tog min övernaturligt fina dolk som jag fick på min födelsedag av moster Elvine — även en gumma i ett jäntplugg kan ha sina ljusa stunder — och gav mig i väg.

Moster Elvine talar alltid om »inre ädla drifter hos människan, sääärskilt hos de unga» och annan sådan där smörja, som ingen »ung» begriper och inte bryr sig om heller. Och jag kan slå mig i backen på att hon skulle ta mig i famn och kyssa mig så vårtan hon har vid ena mungipan skulle rivas — bar varit med om den tortyren en gkng, alla helgon vare tack

och lov bara en gång! — om hon fick nys om vart den övernaturlige höll på att ta vägen.

Precis som det ä.r någon inre ädel drift att ge bort en dolk till en kille som man vet har lessamt! »Nånn-sens» som farmor säger. Ädel, då ska man vara som Athos i De tre musketörerna eller som Karl den tolvte, som åt möglat bröd, för det fanns inget färskt varken åt honom eller åt gardisterna.

»Drift», vad är det för resten? Pappa sa en gång att jag varit utsatt för drift, när grabbarna för många år sedan lurade mig att gå in i en pälsbutik och fråga om det fanns saffransbullar med hål på. Den driften var åtminstone inte inre, för jag fick så mycke smörj som jag tålde, och lite till, att killen bakom disken.

Hur som helst så kände jag på mig att det inte kunde gå an att en sådan hyvens grabb på alla vänster som Knappen gick omkring och var lessen.

Just som jag snodde kring hörnet vid Fylax' mötte jag Julle som hade blusen full med något så han såg ut ungefär som på hösten med hela kroppen full med äpplen.

— Vart ska du ta vägen? frågade han.

— Åh, just ingenstans, sa jag, för jag ville inte bli ertappad.

Nog för att Julle skulle förstått mig om jag talat om det, för ingen är som han. Men ändå!

I detsamma fick vi se Fylax slinka ut genom deras sopgrind med sin skvatt nya ryggsäck på ryggen, den som han fick i premium av far sin för han hade A i uppförande och inga underbetyg.

Han visste heller inte vart han skulle gå så vi trodde ett slag att han bara ville gå omkring och målla sig med den eleganta säcken som är en sådan där norsk och fin en med mes och sälskinnsremmar och allting.

Det sa vi också, men då blev Fylax besk och ryckte opp Julles blus framifrån ur byxorna. Det där taget är alltid väldigt försmädligt, nästan värre än när dom rycker opp den bakifrån, och nu var det nog värre för Julle än annars, för medsamma smällde hans fina

schacklåda i backen och alla gubbarna dansade omkring i dammet.

Då fick jag min misstanke uppenbarad att han var ute i samma ärende som jag själv, fast ingen av dorn sett min övernaturlige. Men Fylax tyckte synd om Julle för lådan sprack i gångjärnen och sa något om att Julle var en kul prick.

Julle rodnar alltid som en jänta när man berömmer honom på något vis och nu blev han röd ända ner i halsen och klämde fram att lådan var menad till Knappen, som inte synts till bland oss på över fjorton dar.

Medsamma var vi överens och ingen skrattade åt den andre och både den övernaturlige och ryggsäcken och schacklådan vandrade åstad till Knappen.

Hur Knappen såg ut när vi kom och hogg honom i deras syrenberså kan jag inte beskriva, så blek och hålögd var han, men när vi langade fram våra dyrgripar fast det inte var hans födelsedag eller så, så begrep han chäsen och brast i gråt, så det gjorde väldigt ont i oss lite var.

För det var aldrig meningen att han skulle bli lessen utan tvärtom.

Fylax härjade värre för att få honom glad igen och spände på honom säcken och jag satte fast den övernaturlige i hans bälte och Julle trädde lådan under armen på honom.

Men då kom hans pappa och ledde av med honom och vi satt där och såg ut som vi gjort något ont. Men strax efteråt kom far hans tillbaka igen och lipade han också stora karlen och tackade och stod i, så vi var väldigt förlägna, för det var aldrig meningen att någon stor skulle få nys om våran expedition.

Men han sa att det bästa var att vi fick Knappen i gråt, för det löste spänningen i honom, sa han, vad han nu menade med det, för han hade inte gråtit sedan den gången efter begravningen, bara mått illa. Precis som det skulle vara nyttigt att gråta! Då låter det annat, när jag tar till lipen. Dorn stora är alltid konstiga.

Dagen därpå skickade dorn bort Knappen för det hyppernevösa. Han såg ut som ett smalt streck i bilen där han satt och tittade rätt fram utan att se åt varken höger eller vänster, när vi vinkade åt honom. Men vi såg att han hade säcken på ryggen och den övernaturlige i näven och lådan under armen.

I går kom dorn tillbaka igen efter två månar, ingen vet var.

Vi har inte träffat honom ännu, men farmor säger att han ser ut som hälsan själv och är brun och tjock och glad som en lärka.

Så nu skall det väl äntligen bli rätsida på gänget igen, som väl är! Härliga bananer! Det har varit som det kunnat

med den saken emellanåt, för när vi räknat över oss har det aldrig blitt mer än nio och ingen har vetat var den tionde fanns. Det är alltid hemskt att gå omkring med en tegelsten på hjärtat, helst när man inte hittat på något som gjort samvetet ömfotat.

Det var säkert för Knappens hemkomsts skull som det var så nedrans livat i går kväll vid simtävlingarna i våran sump.

Ni skulle bara sett, när Julle stegade från magistern rätt ut i klimatet klädd i en gammalsvalstjärts-rock och hans pappas gamla vita väst, som hängde som ett förskinn ända ned till knäna, och en storm som var lika ruggig som svansen på en arg katt.

Där var en styv konstsimmare från stan, som var så mallig och egenkär så det äcklade en av att bara se på'n.

Så snart någon av oss gjort något fint — och var säker på att varat gäng kan åtskilligt i den vägen! — och dorn klappade händerna överallt på bryggorna, så pöste den tjocka pricken och sa att det var då ingen-ting att applådera åt.

Och när fem av jäntorna flöto i en nedrans finfin stjärna så sa han att det skulle han kunna göra bättre ensam.

— Gör det då, ropade farmor, som var lika arg på honom som vi.

Vi lade ett blixtsnabbt råd och Fylax, som är påhit-148

tigare än allt annat folk på jorden, försvann ett spårs ceh blev inte synlig förrän längre fram. Han är väldigt styv i att simma under vatten, för han har säkert mera väder än andra människor. Och jag såg hur han slank ut genom ett hyttfönster med något i munnen och gled fram från stolpe till stolpe under ena bryggan med näsan nätt och jämt över vattenytan.

— Här blir det livat om en stund, tänkte jag och gjorde i ordning fingrarna och mungiporna för att vissla som vi kommit överens om, när konstsimmaren skulle bräcka jäntorna. För jag visste att Fylax skulle göra sin sak ordentligt vad det nu skulle bli för något. Ingen mer än Julle visste det och han tordes ingenting säga för att ingen skulle bli varskodd och slå beck i vällingen. För till och med Julle, som annars är en fridens man, var så arg som en geting på den tjocka malliga, jannen som bara gick omkring och gjorde sig grön.

Jäntorna ,var hyvens i sina konster, det var inte fråga om det, och det var väldigt vackert också där dorn flöt allihop i likadana eldröda simdräkter och ljusblåa mössor.

Det var ett väldigt långt program så folk hann nästan att glömma av att konstsimmaren skulle visa sig igen och dorn redde sig just till att troppa av. Men som väl var klippte farmor till så innerligt försmädligt som bara hon kan:

— Nå nu få vi väl se hur herr konstnären bär sig åt för att ensam göra lika vackra stjärnor som fem flickor?

— Bravo! ropade dom allihop och stannade. Konstnären bröstade sig och såg ut så man bara

ville gå fram och lappa honom på kä—, förlåt örat. Och så plumsade han i och började med en hop onekligen styva saker, men inga stjärnor.

— Stjärnor var det! skrek farmor och vi med och alla dorn andra.

Då bredde han ut sig på rygg och gjorde sig till så det kröp i en. Han viftade med tårna och hade sig med händerna så ingen kunde begripa vad det var förnågot och <så låg han där med den kullriga magen i vädret och kastade ögon till fruarna på bryggorna. Det var så äckligt så det vände sig i en.

Men så fick jag se Fy lax' rödhåriga huvudknopp komma glidande under ytan med en fart som en gädda mot en slantmört. Jag tror att bara Julle utom jag såg det.

Och bäst det var gav herr konstnären till ett illvrål och for ihop så knäna nästan slog i håkan så tjock han än var

och så plurrade han och fick en kallsup så han fräste och hickade så det gjorde riktigt gott i en. Och när han väl fick väder igen vrålade han värre än valrossarna i sologiska trägårn och sam till trappan det fortaste han orkade utan något som liknade värdighet eller förskyllan.

Vi visslade och hurrade och klappade händerna om vartannat och farmor skrattade så hon höll på att storkna, för när herr konstnären klev opp för trappan tog han sig där bak. Och där hängde en plattång fast i »katastrofen» som farmor säger. Käftarna på tången satt troget och tätt ihop och det gick trögt att få dorn åtskils och det blödde rätt ordentligt, som det alltid gör när det går hål i vatten.

Farmor bjöd Fylax och oss på kondis efteråt för hon hade också sett hans röda hår under vattnet. Hon skrattade så uppasserskorna trodde bestämt att gumman blivit barn på nytt och vi fick äta så mycket vi orkade.

I morgon skall Knappen uppvaktas med en sannfärdig redogörelse för vart Bad-Lottas plattång tog vägen. Skall bli livat höra den hederspricken skratta igen.

I kanot

Farmor säger att Fylax är vår »onda genus», vad hon nu kan mena med det. För i plugget finns det bara masklinum och två till och inget av dorn är ont, åtminstone inte efter vad jag fått lärt mig av våran tyska gubbe. Ja, ja, nog för att dorn är onda, om man så vill förstås, för dorn är några rackare att hålla reda på. Men Fylax är då ingen konst att få kläm på, så mycket är säkert. Fast finge simgubben häromsistens veta, att det var han som nöp honom i svansen, så skulle han nog instämma med den »sist ärade talaren», som dom stora säger på sammanträden, var lugn för det!

Men farmor säger också: men en bra trevlig skojare är han i alla fall. Och det går vi med på alle man högt och dyrt i alla väder, sen får han vara vad för sorts genus som helst för oss, vi kinkar aldrig med småsaker, för vi är ett nobelt och ädelt gäng.

På tal om Fylax och simgubben så höll han på att köra fast för Bad-Lottas plattång, för den drunknade skändligen, då simgubben röck loss den och kastade den ifrån sig, och det var stort ogörligt för oss allihop att få tag i den fast vi är urstyva djupdykare alle man. Men så är det också nära på tre meters vatten i sumpen vid den trappan och grumligt och dyigt på alla vänster där nere.

Bad-Lotta jämrade sig för sin tång förstås och gav Fylax på nosen för att han hade tagit den och inte lämnat tillbaka den, och det fick hans pappa höra. Och så blev det liv ska ni tro! För Fylax' pappa är

en sträng hämnare och han tror aldrig sin grabb om mer än jämt. Men han är »tillika», som rektorn säger, en stor hummerist som väl är. Och när han fick höra vilket ändamål som tången tjänat och att det var hans egenhändiga son, som knipit fast den på rätta stället, så skrattade han som ett åskväder och fick hålla sig för magen. Och sen gick han och köpte en tång till Lotta och en verktygslåda till Fylax! Nedrans klämmigt gjort, eller hur? Fast Fylax fick förstås lova att aldrig mer nypa gammalt folk i svansen med tång.

— Nära, åtminstone inte med Lottas, sa Fylax och hoppade utom räckhåll för den farliga faderliga näven.

Det var allt Fylax' smala lycka att han hann undan, för såna nävar är inte goa att råka ut för ens på lek. Jag såg en gång en flodhästhona i sologiska trägårn som lekte med sin unge! Aktare vad det smällde!

Fylax är en dristig prick, det är inte fråga om det. Borgis har hållit sig undan på en tid, han har visst varit på utställning han som alla andra. Men häromdagen kom han hem och då tog Fylax, den token, och stegade fram till honom på gatan och sa välkommen hem och svansade sig och stod i.

— Vad är det du har i kikarn, din gök, sa Borgis och skrattade.

Fylax satte opp ansiktet så oskyldigt som det barn som föddes i går natt. (Det var för resten Borgis' eget nummer sju (7)! Håller dorn på så där så får dorn snart trycka en katalog över alla glina, så dorn kan sortera dom). Och så sa han att han bara ville hälsa på farbror, och det ville vi allihop sa han.

— Nä du, sa Borgis och nöp honom i örat, mej lurar du inte. Ut med språket!

— Jo se, sa Fylax, egentligen tyckte vi också att farbror kunde hitta på något livat åt oss.

Vi blev väldigt förlägna allihop, för det tyckte vi visst inte, för vi hade ju badsumpen och cyklarna och allting. Men eftersom det nu var sagt så ville vi förstås visa oss solledariska med våran kamrat som är ovanligt poppelär, så vi sa ingenting emot.

— Ja kanske det, sa Borgis, men ni får vänta ett par dar, för nu har jag lite att göra först.

— Ska farbror hem och räkna glina? sa Fylax och hoppade undan.

Vi trodde att nu hade han förkylt alltihop för det var ju väldigt näsvist sagt. Fast vi har så bussig tumme med Borgis alle man, så går det ju inte an att härja hur som helst med en stor.

Men han såg så skojig ut i ögona att Borgis bara brast i skratt och fångade honom med käppkryckan om nacken. Och innan Fylax hann blinka så låg han hopviken över bankdirektörns staket och fick några drag på skoj över eftermiddan. Tänk om det varit allvar! Vik hädan hemska tanke!

Vet ni vad Borgis hittade på? Jo bäst det var kom stafetten en kväll. Jag ska säga det gick undan! Grabbarna sprang den ene till den andre så dorn tappade andan och inom tio minuter visste hela gänget vad det skulle bli av. Utflykt på fyra dar till ett .ställe där en kille har ordnat med ett feriehem för pojkar som jobbar på fabriker och så där!

En hel dag höll vi på med att sy ihop filtpåsar att sova i och madrassvar av gamla potatissäckar, som vi tvättade i vattentunnorna under stuprännorna och allt möjligt annat som skulle med, linnepåsar att lägga mat i och vaxdukspåsar, handdukar och så där. Aldrig trodde jag det kunde vara så livat att sitta och isy. Vackert blev det nog inte, men aktare vad det blev starkt! Långstroppen och jag hängde oss i varsin ända av hans madrassvar över deras piskbom och nog braschade madrassen, men inte där vi hade sytt, var säker på det!

Farmor var kul som alltid för hon stod i så mycket hon orkade med att köpa proviant som skulle hålla sig, rökt fläsk, ost och medvurst och allt sådant där. Och så lovade hon att lära oss att stuva ryggsäckarna ordentligt, som hon sa.

Hon »remnade i tre stycken» och vi vek oss allihop för den delen, när Junior på fullt allvar sa att han aldrig ätit stuvad ryggsäck. Den stuvningen fick han

äta opp, ska jag säga, och det får han nog hålla på med »så länge han är med i varat gäng!

D. v. s. att han sa det på allvar, det tror jag så mycket jag vill, fast det såg inte olikt ut, för han blev röd som en jänta ända opp i håret, när vi brakade åstad med skratt som hördes lång väg.

Vi for med ångbåt ett par timmar och det var det roligaste jag varit med om då, fast man blev så nedrans hungrig. Vi tyckte nästan det var synd när resan var slut, men hade det varit livat på båten så var det i alla fall ett intet mot vad det blev sedan.

Nog har vi det fint i våran timmerkoja här hem-mavid i skogen, men ni skulle bara sett hur det var på feriehemmet eller sportstugan eller vad dorn kallar det!

Själva huset ligger på en bergknalle med sjön nästan runt omkring för knallen är en halvö. Det är nästan som en egendom för det hör ett bra stycke skog till och en liten äng och en vik med vassbänk, båthus och bryggor och allting. Och två roddbåtar och en hel smita med kanoter och något som dorn kallar för surr-fingar, som man kan

flyta på och paddla och härja med. Huset är som en stor villa nästan med kök och allting och en mattrialbod med en väldig maska med tält, så dorn som inte får rum inne får ligga i tält.

När vi kom så var där väl en trettio stycken grabbar före oss och dorn fick bo där och laga mat och bada och leva precis som dorn ville. Somliga hade varit där i mera än en månad. En stor kille fanns där, som höll ordning på dorn, och gissa att där var ordning! Inga jungfrur och så där, utan grabbarna fick klara allting själva och det gick förstås lika bra.

Vi skulle bo i tält men ingen mer än Julle hade varit med om det förut. Men tror ni det var något kink med den saken? Inte! Innan vi hann nysa, så hade dom andra smällt opp tälten åt oss och lärt oss stoppa madrasserna och allting så vi var nästan yra i mössan allihop, till och med Fylax, som ingenting biter på annars.

Dorn gick bara i simbyxor hela högen, så ingen

kunde se vad det var för grabbar, men man kunde snart se på tagena att dorn var scouter, och det var dom allihop, fast vi inte hade sett dorn förr.

Mat kan vi ju laga, för det har Julle och Borgis lärt oss, så vi smällde ihop en spis av kullersten och fick det allt mera kul för var minut som gick.

Det var litet konstigt i början, för det kunde väl ingen människa tro att man bara fick ta en kanot i högen och helt simpelt ge sig i väg! Utan att be om lov eller så! Bara man kunde simma och inte hade skor på sig fick man göra precis som man ville. Men stackare den som inte passade på om han var i tur att bära vatten eller hugga ved eller diska eller så! Den blev doppad ska ni tro! Och så blev han extra diskare tvärt, för det var det enda som var kymigt.

Och aldrig kunde jag tro att det kunde vara så härligt att bo i tält! Första natten var det nästan omöjligt att somna för man låg bara och drömde och tänkte hur nedrans vackert det var att ligga och höra suset i talltopparna utanför och känna hur gott det luktade av granriset i tältet. Det knastrade så skojigt i madrassen så snart man rörde på sig och rätt som det var klämde ugglorna i ute i skogen. Och ingen beskäftig och fånig som stoppade om en i fall man skulle sparkat av sig. Det gick för resten inte, för man kom inte ur påsen om man sparkade aldrig så.

Det var väldigt sent, jag tror nära på elva, när jag somnade, men jag har ingen aning om vad klockan var, när jag vaknade. Det var knappt halvljust, men några småfåglar väsnades så vackert så ingen människa kunde ligga stilla.

Aldrig i mitt liv skall jag glömma hur grant det var i soluppgången! Jag klev opp på högsta knallen och satt och tittade ut över sjön, som var blank och slät som en spegel. Det var så man knappt nändes andas för att inte störa.

Bäst jag satt där i bara skjortan kom Junior och Knappen och Långstroppen och efter en liten stund var vi samlade allihop utom Fylax, som sov som en gris.

Det var alldeles tyst runt om, det enda som hördes var Borgis, som snarkade och småfåglarna, som sjöng. Alla dorn andra trettio och den store sov också så vi var alldeles för oss själva och satt alldeles tysta och bara såg. Det var nästan som högtidligt.

Jag föresatte mig att titta på soluppgången varenda morgon, men det gick inte, för dorn andra nätterna sov vi som stenar allihop, fast man vaknade ibland av spillkråkornas drillar eller gröngölingarnas kjyck-kjyck-kjyck! fram på morgonkulan. Oj, vad det var skönt att bara rulla om på andra sidan och somna!

Vi hade väldigt skoj dagarna igenom och på kvällarna satt vi alla fyrtio och den store och Borgis kring en stor eld och sjöng och berättade historier. Gissa att varat gäng var malligt när Borgis berättade från Kanada! Dom andra hade aldrig hört så roligt förr, sa dorn, så Borgis blev väldigt poppelär.

Han hade inte tid att stanna mer än över första natten sa han. Men det blev annat av, för dom andra tyckte han var så trevlig så dorn ville inte bli av med honom, och det sa dorn till honom också. Men han bara skakade på huvudet och skrattade.

Jag såg nog att dorn smidde planer, men jag visste ju hur envis Borgis var, när han satte den sidan till, så jag sa dorn att det var inte lönt.

— Åjo, det gårrr nog, sa en som dorn kallade för Vodka, för han var född i Ryssland och hade inte lärt sig svenska riktigt ännu.

Vodka gick fram och bugade sig väldigt artigt för Borgis och sa:

— Vilja farrrbrårr åka kanot me mej?

— Tycker du jag ser ut som jag skulle få plats i en kanot va? sa Borgis och slog sig för magen.

— Åjo, sa Vodka, med skohorn gårr det nog. Vi ska ta det störrsta.

Borgis skrattade så tårarna trillade och sa:

— Ja, kör till då. Men inte så långt, för jag skall med båten om ett par timmar.

Det var ett väldigt snickeri att få ned honom i kanoten, men jag såg mycket väl att han gjorde det156 EBBE LIEBERATH

värre än det var, för Borgis är en styv sportsman på alla vänster. Den minste av dom kom springande med ett skohorn och en burk grönsåpa, en annan med en stor talja och en stump tross som var så grov så man kunde lyfta ett lokomotiv, och en kom med ett gammalt paddelblad, som han sa skulle passa bättre än skohornet. Några kom med en stege och ett par båtshakar och hogg taljan och trossen och började rigga till en lyftkran.

Där var ett liv och ett väsen på pontonbryggan alldeles som på ett varv, och Borgis satt och skrattade så vi trodde han skulle trilla i sjön. Plan satt på en av pålarna till pontonbryggan så han såg ut som man kört ett blyerts i en potatis.

Vi hemifrån tyckte först att det var väldigt förläget att dorn skojade med honom så, men själv såg han ut som han bara trivdes. Och så han skojade tillbaks! Varenda en som kom i närheten av honom körde han huvudstupa i sjön antingen han var klädd eller naken. Det är väldigt trevligt med stora, som kan skoja så man inte känner att dorn är stora.

Äntligen kom Borgis i kanoten och Vodka gled ned bakom honom i sittbrunnen. Vi stötte ut dom försiktigt. Vodka tog hem på skotet och medan vi hurrade och väsnades värre än vid en stapelavlöpning gled det stolta fartyget ut på fjärden. Jag såg att Vodka vände på huvudet och blinkade åt dom andra, men jag fäste mig inte vid det, och allra minst trodde jag att det betydde något särskilt.

Men det fick jag snart veta av dom andra med för resten.

Dorn hade väl hunnit en hundra meter från land, Borgis. och Vodka, då Vodka, den tokstollen, helt enkelt tippade kanoten runt! Med vilja! Och där låg han och Borgis.

Dorn andra låtsades telefonera efter bärgningsångaren »Herakles» som var en vanlig eka och med den fick dorn opp Borgis under ett väldigt liv.

Sen sa dom att dorn skulle hänga opp honom på tork, men det blev då bara kläderna.Solen sken och det blåste hårt så dom var rädda att kläderna skulle torka för fort, så dom stänkte vatten på dom lite emellan, för han inte skulle hinna med båten. Så fick dorn behålla honom en hel dag till. Dom andra dagarna bara gömde dom kläderna, så Borgis kom inte hem förrän vi.

Så livat har vi aldrig haft i hela varat liv förr, det sa vi allihop.